Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

►B

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2016/1240,

18. mai 2016,

millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 rakenduseeskirjad riikliku sekkumise ja eraladustamistoetuse osas

(EMPs kohaldatav tekst)

(ELT L 206, 30.7.2016, lk 71)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►M1	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/1479, 16. august 2017	L 211	10	17.8.2017
►M2	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2018/150, 30. jaanuar 2018	L 26	14	31.1.2018

▼B

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2016/1240,

18. mai 2016,

millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 rakenduseeskirjad riikliku sekkumise ja eraladustamistoetuse osas

(EMPs kohaldatav tekst)

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

I PEATÜKK

Sissejuhatavad sätted

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse rakenduseeskirjad määruse (EL) nr 1308/2013 ja määruse (EL) nr 1370/2013 kohaldamiseks

a) määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 11 loetletud toodete riikliku sekkumise korras kokkuostu ja müügi puhul;

b) määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 17 loetletud toodetele eraladustamistoetuse andmise puhul.

2. Käesoleva määruse kohaldamine ei takista kohaldamast rakendusmäärustes kehtestatud erisätteid

a) pakkumusmenetluse avamisel toodete kokkuostuks ega sekkumisvarust pärit toodete müügi avamisel või

b) pakkumusmenetluse avamisel või eraladustamistoetuse summa eelneval kindlaksmääramisel.

II PEATÜKK

Üldeeskirjad

Artikkel 2

Kindlaksmääratud hinnaga pakkumuste, pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste ja toetusetaotluste esitamine ning nende vastuvõetavus

1. Ettevõtjad esitavad riikliku sekkumise puhul kindlaksmääratud hinnaga pakkumused ja pakkumusmenetluse raames tehtavad pakkumused ning eraladustamistoetuse puhul pakkumusmenetluse raames tehtavad pakkumused ja toetusetaotlused, kasutades selleks asjaomase liikmesriigi makseasutuse poolt kättesaadavaks tehtud meetodit.

2. Kindlaksmääratud hinnaga pakkumus, pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus või toetusetaotlus on vastuvõetav, kui see esitatakse päritoluliikmesriigi ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest, kus kindlaksmääratud hinnaga pakkumus, pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus või toetusetaotlus esitatakse, ja see sisaldab makseasutuse poolt kättesaadavaks tehtud vormil vähemalt järgmist teavet:

▼B

a) ettevõtja nimi, aadress ja käibemaksukohustuslasena registreerimise number liikmesriigis, kus ettevõtja teostab oma põhitegevust;

b) toode või toote liik ning vajaduse korral selle asjakohane CN-kood;

c) kindlaksmääratud hinnaga pakkumuses, pakkumusmenetluse raames tehtavas pakkumuses või toetusetaotluses esitatud kogus, järgides artiklis 5 kehtestatud miinimumkoguseid, kui need kohalduvad.

3. Kindlaksmääratud hinnaga pakkumus, pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus või toetusetaotlus ei sisalda täiendavaid tingimusi peale nende, mis on sätestatud käesolevas määruses või asjakohases rakendusmääruses, millega avatakse pakkumusmenetlus või määratakse eelnevalt kindlaks eraladustamistoetuse summa.

4. Kui kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse, pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse või toetusetaotluse esitamise tähtpäev langeb riigipühale, esitatakse kindlaksmääratud hinnaga pakkumus, pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus või toetusetaotlus hiljemalt viimasel tööpäeval, mis eelneb riigipühale.

5. Laupäeval, pühapäeval või riigipühal esitatud kindlaksmääratud hinnaga pakkumus, pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus või toetusetaotlus loetakse makseasutusele laekunuks esimesel tööpäeval, mis järgneb nende esitamise päevale.

6. Pärast kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse, pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse või toetusetaotluse esitamist ei saa neid tagasi võtta ega muuta.

7. Makseasutus registreerib vastuvõetavad kindlaksmääratud hinnaga pakkumused, pakkumusmenetluse raames tehtavad pakkumused või toetusetaotlused ja asjaomased kogused samal päeval, mil need saadeti.

8. Kindlaksmääratud hinnaga pakkumuste, pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste või toetusetaotluste vastuvõtmisest tulenevaid õigusi ja kohustusi ei saa üle anda.

II JAOTIS

RIIKLIK SEKKUMINE

I PEATÜKK

Riikliku sekkumise erieeskirjad

Artikkel 3

Sekkumisladustamise kohad

1. Sekkumisladustamise koha (edaspidi „ladustamiskoht“) minimaalne laomaht peab olema:

a) teravilja puhul 5 000 tonni, 7 500 tonni alates riikliku sekkumise perioodist 2017/18, 10 000 tonni alates perioodist 2018/19, 15 000 tonni alates perioodist 2019/20;

b) riisi puhul 5 000 tonni, 7 500 tonni alates riikliku sekkumise perioodist 2017/18, 10 000 tonni alates perioodist 2018/19;

c) või ja lõssipulbri puhul: 400 tonni, 600 tonni alates riikliku sekkumise perioodist 2017, 800 tonni alates perioodist 2018.

▼B

Liikmesriigid, kelle teravilja aastatoodang on alla 20 miljoni tonni, võivad jätkata alates perioodist 2019/20 10 000 tonni suuruse minimaalse laomahu kohaldamist.

2. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab minimaalne laomaht ladustamise minimaalset mahtu, mis ei pruugi olla pidevalt kättesaadav, kuid on olemas kokkuostmise ajal.

3. Makseasutus võib lõikest 1 kõrvale kalduda üksnes juhul, kui ta suudab tõendada, et kõnealuses lõikes osutatud minimaalne laomaht ei ole kättesaadav ja kui asendusladustamiskohtadel on kerge juurdepääs jõele, merele või raudteeühendusele.

Artikkel 4

Toodete kokkuostukõlblikkuse kindlaksmääramine

1. Toodete kokkuostukõlblikkus määratakse riikliku sekkumise puhul kindlaks vastavalt meetoditele, mis on ette nähtud käesoleva määruse järgmiste sätetega:

a) teravilja puhul I lisa I, II, III ja IV osa;

b) riisi puhul II lisa I osa;

c) veiseliha puhul III lisa I osa;

▼M2

d) või puhul käesoleva määruse IV lisa I ja Ia osa;

e) lõssipulbri puhul käesoleva määruse V lisa I ja Ia osa.

2. Meetodid, mida riikliku sekkumise puhul kasutatakse vastavalt I, IV ja V lisas osutatud teravilja, või ja lõssipulbri kvaliteedi määramiseks, peavad vastama asjaomaste Euroopa või rahvusvaheliste standardite viimastele versioonidele, mis on kehtinud vähemalt kuus kuud enne riikliku sekkumise ajavahemiku esimest päeva, nagu määratletud määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 12.

▼B

II PEATÜKK

Sekkumistoodete kokkuostmine

1. jagu

Üldsätted

Artikkel 5

Kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse või pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumusega hõlmatud toodete miinimumkogused

1. Kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse või pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse kaudu kokkuostuks pakutavad miinimumkogused on järgmised:

a) pehme nisu, odra ja maisi puhul 160 tonni,

▼B

b) kõva nisu puhul 20 tonni,

c) riisi puhul 40 tonni,

d) veiseliha puhul 20 tonni,

e) või puhul: 30 tonni,

f) lõssipulbri puhul 30 tonni.

Liikmesriigid, kelle teravilja keskmine aastatoodang on alla 20 miljoni tonni, võivad otsustada kohaldada pehme nisu, odra ja maisi puhul 120 tonni suurust miinimumkogust.

2. Makseasutus võib kehtestada lõikes 1 sätestatud kogustest suuremad miinimumkogused, kui see on õigustatud asjaomases liikmesriigis kehtivate hulgikaubandustingimuste ja -tavade või keskkonnaeeskirjadega.

Artikkel 6

Tagatise suurus toodete kokkuostul

Delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 artikli 4 punkti a kohase nõutava tagatise suurus kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse või pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse esitamisel toodete kokkuostul riiklikuks sekkumiseks on:

a) teravilja puhul 20 eurot/tonn;

b) riisi puhul 30 eurot/tonn;

c) veiseliha puhul 300 eurot/tonn;

d) või puhul 50 eurot/tonn;

e) lõssipulbri puhul 50 eurot/tonn.

Artikkel 7

Kindlaksmääratud hinnaga pakkumuste ja pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste esitamine ja nende vastuvõetavus

1. Kindlaksmääratud hinnaga pakkumus või pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus on vastuvõetav, kui see vastab artiklis 2 sätestatud nõuetele, ning pakkumusmenetlus on vastuvõetav, kui see vastab pakkumusmenetluse avamise rakendusmäärusele, millele on osutatud artiklis 12. Ühtlasi peab see vastama järgmistele tingimustele:

a) sisaldab vähemalt järgmist teavet:

   i) riisi puhul on esitatud tüüp ja sort;

   ii) koht, kus toodet hoitakse kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse või pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse esitamise ajal (v.a veiseliha puhul);

   iii) selle teravilja ja riisi ladustamiskoht, mille kohta kindlaksmääratud hinnaga pakkumus või pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus esitatakse;

   iv) teravilja ja riisi puhul saagikoristusaasta ning kasvatuskoht või -kohad liidus;

   v) või ja lõssipulbri puhul tootmiskuupäev;

   vi) või ja lõssipulbri puhul toote valmistanud heakskiidetud ettevõtte nimi ja heakskiitmise number;

▼B

b) ettevõtja on seadnud tagatise kooskõlas delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 artikli 4 punktiga a;

c) teravilja ja riisi puhul on ettevõtja deklareerinud:

i) et tooted on pärit liidust;

ii) et kindlaksmääratud hinnaga pakkumuses või pakkumusmenetluse raames tehtavas pakkumuses on käsitletud homogeenset partiid, kusjuures riisi puhul peab olema tegemist ühe ja sama sordi koorimata riisiga;

iii) kas on tehtud koristusjärgset töötlust või mitte ning kui jah, siis millist toodet on kasutatud, samuti see, kas asjaomast toodet on kasutatud vastavalt kasutustingimustele, ning et toode on heaks kiidetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 ([1]) alusel.

2. Muude toodete kui veiseliha puhul võib ettevõtja esitada artikli 2 lõikes 2 osutatud vormi kasutades taotluse, et toode võetaks üle ladustamiskohas, kus seda hoitakse kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse või pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse esitamise ajal, tingimusel et asjaomane ladustamiskoht vastab nõuetele, mis on kehtestatud delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 artikli 7 lõikes 1 ning käesoleva määruse artiklis 3.

Artikkel 8

Kindlaksmääratud hinnaga pakkumuste ja pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste kontrollimine makseasutuse poolt

1. Makseasutus otsustab kindlaksmääratud hinnaga pakkumuste ja pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste vastuvõetavuse artiklites 2 ja 7 sätestatud nõuete alusel.

Kui makseasutus otsustab, et kindlaksmääratud hinnaga pakkumus või pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus ei ole vastuvõetav, teavitab ta sellest asjaomast ettevõtjat kolme tööpäeva jooksul alates kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse või pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse saamisest. Kui ettevõtja kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse kohta kõnealust teavet ei saa, loetakse pakkumus vastuvõetavaks.

2. Pärast seda, kui makseasutus on kontrollinud, et kindlaksmääratud hinnaga pakkumus või pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus on vastuvõetav, võib ta teravilja ja riisi puhul artikli 7 lõike 1 punktis c osutatud deklaratsioone kontrollida, et selgitada välja dokumentide vastavus nõuetele, kasutades vajaduse korral ettevõtja ladustamiskoha puhul pädeva makseasutuse abi vastavalt artikli 57 lõikele 2.

Artikkel 9

Komisjoni teavitamine kindlaksmääratud hinnaga pakkumustest ja pakkumusmenetluse raames tehtavatest pakkumustest

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõikidest vastuvõetavatest kindlaksmääratud hinnaga pakkumustest ja pakkumusmenetluse raames tehtavatest pakkumustest järgmiste tähtaegade jooksul:

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

▼B

a) kindlaksmääratud hinnaga pakkumuste puhul esitatakse teated igal teisipäeval hiljemalt kell 12.00 (Brüsseli aja järgi) ning neis peavad olema esitatud selliste toodete kogused, mille kohta on eelmisel nädalal esitatud vastuvõetav kindlaksmääratud hinnaga pakkumus, ja muu asjakohane teave.

Kui pakutavad kogused lähenevad määruse (EL) nr 1370/2013 artikli 3 lõikes 1 sätestatud piirangutele, teatab komisjon liikmesriikidele, mis kuupäevast alates peavad nad teavitama komisjoni igal tööpäeval.

Alates nimetatud kuupäevast teatavad liikmesriigid komisjonile iga päev hiljemalt kell 14.00 (Brüsseli aja järgi) kõik eelmisel tööpäeval sekkumiseks pakutud kogused.

b) Pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste puhul tuleb kohaldada pakkumusmenetluse avamise rakendusmäärusega kehtestatud tähtaegu.

2. Lõike 1 punktidega a ja b ette nähtud teated ei tohi sisaldada ettevõtja nime, aadressi ega käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrit ning või ja lõssipulbri puhul heakskiidetud ettevõtte nime ega heakskiitmise numbrit.

3. Kui liikmesriik ei teata komisjonile vastuvõetavatest kindlaksmääratud hinnaga pakkumustest või pakkumusmenetluse raames tehtavatest pakkumustest ettenähtud tähtaja jooksul, millele on osutatud lõike 1 punktides a ja b, käsitatakse seda kui tühiteate esitamist komisjonile.

2. jagu

Kindlaksmääratud hinnaga kokkuost

Artikkel 10

Pakkumuste esitamine pehme nisu, või ja lõssipulbri kindlaksmääratud hinnaga kokkuostuks

Makseasutusele võib esitada kindlaksmääratud hinnaga pakkumusi alates määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 12 kehtestatud riikliku sekkumise perioodide algusest.

Artikkel 11

Koguseliste piirangute järgimise meetmed

1. Selleks et järgida määruse (EL) nr 1370/2013 artikli 3 lõikes 1 kehtestatud koguselisi piiranguid, otsustab komisjon kõnealuse määruse artikli 3 lõike 6 punkti a kohaselt:

a) lõpetada kindlaksmääratud hinnaga sekkumiskokkuost;

b) määrata jaotuskoefitsient, mida kohaldatakse otsuse päeval igalt ettevõtjalt saadud ja komisjonile teatatud kindlaksmääratud hinnaga pakkumuste üldkoguse suhtes, kui pakutud täieliku koguse vastuvõtmine tooks kaasa maksimumkoguse ületamise;

c) vajaduse korral lükata tagasi kaalumisel olevad kindlaksmääratud hinnaga pakkumused, mis on tehtud liikmesriikide makseasutustele.

▼B

Komisjon teeb otsuse kahe tööpäeva jooksul pärast artikli 9 lõike 1 punkti a esimeses lõigus osutatud teate saamist ja viie tööpäeva jooksul pärast artikli 9 lõike 1 punkti a kolmandas lõigus osutatud teate saamist.

Kui teatamise kuupäev on riigipüha, alustab komisjon käesoleva artikli kohaldamisel tähtaja arvestamist esimesest tööpäevast, mis järgneb riigipühale. Kui kõnealused pühad kuuluvad komisjoni otsusega hõlmatud ajavahemikku, arvestatakse ainult tööpäevi.

2. Erandina artikli 2 lõikest 6 võib ettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse lõike 1 punktis b osutatud jaotuskoefitsienti, oma kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse tagasi võtta viie tööpäeva jooksul pärast selle otsuse jõustumise kuupäeva, millega määratakse kindlaks jaotuskoefitsient.

3. jagu

Kokkuostmine pakkumusmenetluse teel

Artikkel 12

Pakkumusmenetlus

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 11 osutatud toodete kokkuostmine pakkumusmenetluse teel avatakse pakkumusmenetluse avamise rakendusmäärusega, mis sisaldab eelkõige järgmist teavet:

a) pakkumusmenetlusega hõlmatud tooted, ja:

   i) riisi puhul selle tüüp ja sort;

   ii) veiseliha puhul kas pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus hõlmab konditustatud rümpade kokkuostu või ladustamist ilma konditustamiseta;

b) pakkumusmenetlusega hõlmatud ajavahemik (edaspidi „pakkumusperiood“) ja vajaduse korral alaperioodid, mille jooksul pakkumusmenetluse raames tehtavaid pakkumusi saab esitada.

2. Komisjon võib avada pakkumusmenetluse, et osta kokku veiseliha vastavalt kategooriale ja liikmesriigile või selle piirkonnale, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 13 lõike 1 punktis c, võttes aluseks viimase kahe nädala registreeritud turuhinnad. Kõnealuse määruse artikli 13 lõike 2 kohaselt võib komisjon pakkumusmenetluse lõpetada, võttes aluseks viimase kahe nädala registreeritud turuhinnad.

3. Kui komisjon algatab piiratud pakkumusmenetluse, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1370/2013 artikli 3 lõikes 3, peab kõnealuse menetluse avamise rakendusmääruses olema osutatud pakkumusmenetlusega hõlmatud konkreetsele liikmesriigile või liikmesriigi piirkonnale/piirkondadele.

4. Riisi puhul võib pakkumusmenetlus olla piiratud teatavate sortide või üht või mitut liiki koorimata riisiga, milleks on „ümarateraline riis“, „keskmiseteraline riis“, „pikateraline riis A“ või „pikateraline riis B“, nagu need on määratletud määruse (EL) nr 1308/2013 II lisa I osa punkti I.2 alapunktis a, b või c.

▼B

5. Veiseliha puhul kehtivad järgmised eeskirjad:

a) liikmesriigi või selle piirkonna keskmise turuhinna puhul võetakse iga sekkumiskõlbliku kategooria puhul arvesse III lisa II osas sätestatud koefitsientide abil kvaliteediklassina R3 väljendatud kvaliteediklasside U, R ja O hindu liikmesriigis või asjaomases sekkumispiirkonnas;

b) keskmised turuhinnad registreeritakse vastavalt komisjoni määrusele (EÜ) nr 1249/2008 ([1]);

c) liikmesriigi või liikmesriigi piirkonna iga sekkumiskõlbliku kategooria keskmise turuhinnana käsitatakse kõigi punktis b osutatud kvaliteediklasside turuhinna keskmist, mida on kaalutud vastavalt kvaliteediklassi osakaalule kõnealuse liikmesriigi või piirkonna loomade kogutapaarvus.

Ühendkuningriik koosneb kahest sekkumispiirkonnast:

i) I piirkond: Suurbritannia;

ii) II piirkond: Põhja-Iirimaa.

Artikkel 13

Pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste esitamine ja nende vastuvõetavus

1. Lisaks artiklites 2 ja 7 sätestatud üldtingimustele on pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus vastuvõetav üksnes juhul, kui selles on näidatud pakutav hind eurodes toote mõõtühiku kohta ilma käibemaksuta ja ümardatuna mitte rohkem kui kahe kümnendkohani.

Teravilja ja riisi puhul on toote tonni kohta pakutav hind selline hind, mis vastab teravilja miinimumkvaliteedile, mis on määratletud delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 I lisa II osas, või riisi standardkvaliteedile, mis on määratletud määruse (EL) nr 1308/2013 III lisa A jaos, kui toode on tarnitud ladustamiskohta, kuid maha laadimata.

Või ja lõssipulbri puhul on pakutav hind ladustamiskoha laadimisplatvormile tarnitud toodete 100 kg hind.

Veiseliha puhul teatatakse pakkumuse hind vastavalt artikli 12 lõike 5 punktile a kvaliteediklassi R3 kuuluva toote tonni kohta, lisades, kas see hõlmab konditustamiseks mõeldud kondiga liha või ladustamist ilma konditustamiseta.

2. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 15 lõike 2 kohaldamist, ei tohi pakutav hind ületada määruse (EL) nr 1370/2013 artikli 2 lõikes 1 kehtestatud riikliku sekkumise hinnataset.

([1]) Komisjoni 10. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1249/2008, milles sätestatakse ühenduse looma-, sea- ja lambarümpade klassifitseerimisskaalade ning kõnealuste klassifitseerimisskaalade kohastest hindadest teatamise üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 337, 16.12.2008, lk 3).

▼B

Artikkel 14

Kokkuostuhinda käsitlevad otsused

1. Artikli 9 kohaselt teatatud pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste põhjal otsustab komisjon, kas:

a) määrata kindlaks kokkuostuhinna ülemmäär või

b) jätta see määramata.

2. Lõikes 1 osutatud otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 15

Pakkumusmenetluse raames tehtavaid pakkumusi käsitlevad üksikotsused

1. Kui kokkuostuhinna ülemmäära ei ole kindlaks määratud, lükatakse kõik pakkumusmenetluse raames tehtavad pakkumused tagasi.

2. Kui kokkuostuhinna ülemmäär on kindlaks määratud, võtab makseasutus vastu pakkumusmenetluse raames tehtavaid pakkumusi, mille hind on ülemmääraga võrdne või sellest madalam. Kõik muud pakkumusmenetluse raames tehtavad pakkumused lükatakse tagasi.

Makseasutus võtab vastu üksnes sellised pakkumusmenetluse raames tehtavad pakkumused, millest komisjoni on artikli 9 kohaselt teavitatud.

3. Makseasutus teeb käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud otsuse pärast seda, kui on avaldatud komisjoni otsus, millele on osutatud artikli 14 lõikes 1.

Makseasutus teatab ettevõtjatele pakkumusmenetluses osalemise tulemused kolme tööpäeva jooksul pärast komisjoni otsuse jõustumist.

Pakkumuse heakskiitmise puhul ei ole kõnealune teatamine vajalik juhul, kui makseasutus annab viie tööpäeva jooksul pärast komisjoni kõnealuse otsuse jõustumist välja artiklis 17 osutatud tarnekorralduse. Sellise heakskiitmise puhul ei ole võimalik artikli 17 lõike 1 teises lõigu kohast tarnekorralduse väljaandmise tähtaega pikendada.

Artikkel 16

Veiseliha kokkuostu piiramine

Kui makseasutustele pakutakse veiseliha suuremas koguses kui neil on võimalik kohe üle võtta, võivad nad kokkuostmisel piirduda kogusega, mida neil on võimalik üle võtta oma territooriumil või mõnes oma sekkumispiirkonnas, nagu on määratletud artikli 12 lõikes 5.

Sellise piirangu puhul tagavad makseasutused kõigi asjaomaste isikute võrdse juurdepääsu.

▼B

4. jagu

Tarned ja transpordikulud

Artikkel 17

Tarnekorraldus

1. Pärast seda, kui makseasutus on kontrollinud kindlaksmääratud hinnaga pakkumuste või pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste vastavust artiklites 8 ja 13 esitatud nõuetele, annab ta tarnekorralduse viie tööpäeva jooksul alates artikli 11 lõike 1 teises lõigus osutatud tähtajast või artikli 14 lõikes 1 osutatud otsuse jõustumisest.

Makseasutus võib otsustada tarnekorralduse väljaandmise tähtaega pikendada, kui see osutub vajalikuks suurte teravilja või riisi vastuvõetavate koguste tõttu. Toodete tarne lõppkuupäev ei tohi olla siiski hilisem kui 65 päeva pärast esimeses lõigus osutatud tähtaega või jõustumist. Sellisel juhul teavitab makseasutus asjaomast ettevõtjat.

2. Tarnekorraldusel on kuupäev ja number ning selles esitatakse järgmine teave:

a) tarnitav kogus;

b) toodete tarnimise lõppkuupäev;

c) ladustamiskoht, kuhu tooted tuleb tarnida;

d) hind, millega kindlaksmääratud hinnaga pakkumus või pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus on vastu võetud.

3. Tarnekorraldus antakse ainult selliste koguste kohta, millest on komisjonile artikli 9 kohaselt teatatud.

Artikkel 18

Teravilja ja riisi tarneid käsitlevad erisätted

1. Makseasutus määrab ladustamiskoha, kuhu teravilja või riisi kõige väiksemate kuludega tarnida.

2. Tarnimine ladustamiskohta peab toimuma hiljemalt 60 päeva jooksul pärast tarnekorralduse andmise kuupäeva. Olenevalt heakskiidetud kogustest võib makseasutus kõnealust perioodi kahe nädala võrra pikendada. Sellistel juhtudel võib artikli 17 lõike 1 teises lõigus osutatud tarneperioodi vastavalt pikendada. Makseasutus teavitab asjaomaseid ettevõtjaid viivitamata.

3. Ettevõtja kannab kulud, mis on seotud I lisa IV osas osutatud meetodil teraviljaga tehtud järgmiste katsetega:

i) amülaasi aktiivsuse määramine (Hagberg);

ii) kõva nisu ja pehme nisu proteiinisisalduse määramine;

▼B

iii) Zeleny sadestuskatse;

iv) mehaanilise töödeldavuse katse;

v) saasteainete analüüs.

Artikkel 19

Teravilja ja riisi transpordi kulud

1. Teravilja või riisi transpordi kulud kohast, kus toode asus kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse või pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse esitamise ajal, tarnekorralduses osutatud ladustamiskohta kannab ettevõtja, kui vahemaa on 50 km või väiksem.

Nimetatud maksimaalse vahemaa ületamise korral kannab täiendavad transpordikulud makseasutus ja komisjon hüvitab need tariifimääraga 0,05 eurot ühe tonni toote transpordil ühe kilomeetri kohta.

2. Kui teravilja või riisi kokkuostev makseasutus ei asu liikmesriigis, mille territooriumil pakutavat toodet ladustatakse, ei võeta lõikes 1 osutatud maksimaalse vahemaa arvestamisel arvesse vahemaad ettevõtja laost selle liikmesriigi piirini, kus asub ostu sooritav makseasutus.

Artikkel 20

Veiseliha tarneid käsitlevad erisätted

1. Veiseliha kokkuostuhind on veiseliha hind ladustamiskoha kaalupunkti sisenemisel või lihalõikusettevõttesse sisenemisel, kui tegemist on konditustamist vajava lihaga.

2. Mahalaadimise kulud kannab ettevõtja.

3. Ettevõtja peab tooted tarnima hiljemalt 15 päeva jooksul pärast tarnekorralduse andmise kuupäeva. Olenevalt määratud kogustest võib makseasutus kõnealust perioodi siiski kuni seitsme päeva võrra pikendada. Sellisel juhul teavitab makseasutus asjaomast ettevõtjat.

Artikkel 21

Või ja lõssipulbri pakendamise, tarne ja ladustamise erisätted

1. Või pakitakse vähemalt 25-kilogrammise netomassiga plokkidesse ja tarnitakse sellisena vastavalt IV lisa II osas sätestatud nõuetele.

2. Lõssipulber pakitakse vähemalt 25-kilogrammise netomassiga kottidesse ja tarnitakse sellisena vastavalt V lisa II osas sätestatud nõuetele.

▼B

3. Ettevõtja tarnib või või lõssipulbri ladustamiskoha laadimisplatvormile 21 päeva jooksul tarnekorralduse väljaandmise kuupäevast. Olenevalt heakskiidetud kogustest võib makseasutus kõnealust perioodi siiski kuni seitsme päeva võrra pikendada. Sellisel juhul teavitab makseasutus asjaomast ettevõtjat.

Või ja lõssipulber tarnitakse pikaajaliseks ladustamiseks sobiva kvaliteediga kaubaalustel, mis vahetatakse samaväärsete kaubaaluste vastu. Makseasutus võib alternatiivina heaks kiita teise samaväärse süsteemi.

Või või lõssipulbri ladustamiskoha laadimisplatvormile mahalaadimise kulud kannab makseasutus.

4. Makseasutus nõuab, et lõssipulber oleks lattu paigutatud ja seal hoitud kaubaalustel kergesti eristatavate ja ligipääsetavate partiidena.

Artikkel 22

Tarne

1. Tarnekuupäevaks loetakse

a) teravilja, riisi, või ja lõssipulbri puhul: kuupäeva, millal on kinnitatud, et tarnekorralduses osutatud kogus on määratud ladustamiskohta tervikuna sisenenud. Kõnealune kuupäev ei saa olla varasem, kui tarnekorralduse väljaandmise kuupäevale järgnev päev;

b) iga veiselihasaadetise puhul: ladustamiskoha kaalupunkti sisenemise või lihalõikusettevõttesse sisenemise (kui tegemist on konditustamist vajava lihaga) kuupäev.

2. Makseasutus võib otsustada, et teravili, riis, või või lõssipulber võetakse üle ladustamiskohas, kus kõnealuseid tooteid hoitakse kindlaksmääratud hinnaga pakkumuste või pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse esitamise ajal, tingimusel et asjaomane ladustamiskoht vastab delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 artikli 7 lõikes 1 ning käesoleva määruse artiklis 3 sätestatud nõuetele. Sellisel juhul loetakse tarnekuupäevaks päev pärast tarnekorralduse väljaandmise kuupäeva ning seda käsitatakse rakendusmääruse (EL) nr 908/2014 artikli 18 lõike 2 punktis a osutatud kuupäevana.

3. Tooted võtab üle makseasutus või selle esindaja, kes peab olema ettevõtjast sõltumatu isik.

▼B

5. jagu

Kontroll ja ülevõtmine

Artikkel 23

Ülevõtmisprotokoll

1. Makseasutus annab ülevõtmisprotokolli välja pärast seda, kui on teostatud nõutav kontroll ja analüüsidega on kindlaks tehtud, et delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 artiklis 3 sätestatud nõuetekohasuse tingimused on täidetud. Ülevõtmisprotokoll peab kajastama vähemalt järgmist:

a) tarnitud kogused ja riisi puhul sort;

b) toodete omadused, mis on selgitatud välja analüüside tulemusel niivõrd, kuivõrd see on vajalik hindade arvutamiseks;

c) vajaduse korral veel ülevõtmata kogused. Sel juhul teavitatakse ettevõtjat nõuetekohaselt.

2. Ülevõtmisprotokoll kuupäevastatakse ning saadetakse ettevõtjale ja laopidajale.

Artikkel 24

Ettevõtja kohustused

Tooted peavad vastama delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 artiklis 3 kehtestatud kokkuostu- või rahastamiskõlblikkuse nõuetele. Kui kontrollimisel selgub, et tooted ei vasta kokkuostu- või rahastamiskõlblikkuse nõuetele, peab ettevõtja:

a) võtma asjaomased tooted oma kulul tagasi;

b) maksma kinni kulud, mis on kantud alates toote ladustamiskohta saabumise kuupäevast väljaviimise kuupäevani.

Ettevõtja tasutavad kulud arvutatakse lattu sisenemise, laost väljaviimise ja laos hoidmise kulude standardsumma alusel vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 906/2014 ([1]) artiklile 3.

Artikkel 25

Veiseliha konditustamise nõue

Kui konditustamine on nõutud pakkumusmenetluse tingimustes, peab kogu makseasutuse kokkuostetud veiseliha olema konditustatud vastavalt III lisa III osale.

([1]) Komisjoni 11. märtsi 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 906/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 riikliku sekkumise kulude osas (ELT L 255, 28.8.2014, lk 1).

▼B

6. jagu

Hinnakorrektsioonid ja maksed

Artikkel 26

Hinnakorrektsioonid teravilja ja riisi puhul

1. Määruse (EL) nr 1370/2013 artikli 2 lõike 2 ja artikli 3 lõike 4 kohased hinnakorrektsioonid tehakse

a) teravilja puhul kooskõlas käesoleva määruse I lisa V ja VI osaga;

b) riisi puhul kooskõlas käesoleva määruse II lisa II osaga.

2. Kui makseasutus võtab üle ning ladustab teravilja ja riisi ladustamiskohas vastavalt artikli 22 lõikele 2, vähendatakse kokkuostuhinda viis eurot tonni kohta.

Artikkel 27

Maksed

1. Ülevõtmisprotokollis osutatud koguste eest tehakse maksed hiljemalt 65. päeval pärast tarnekuupäeva, millele on osutatud artiklis 22, välja arvatud juhul, kui haldusuurimine on pooleli.

2. Tasutakse ainult tegelikult tarnitud ja vastuvõetud koguste eest. Kui kogus on tarnekorralduses osutatud kogusest suurem, tasutakse siiski ainult tarnekorralduses osutatud koguse eest.

III PEATÜKK

Sekkumisvarust pärit toodete müük

Artikkel 28

Pakkumusmenetluse avamine

1. Riiklikul sekkumisel ülevõetud ja müügiks saadaolevaid tooteid müüakse pakkumusmenetluse kaudu.

2. Pakkumusmenetlus avatakse müügi avamise rakendusmäärusega.

Pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste esitamise esimene tähtaeg määratakse kindlaks kõige varem kuus päeva pärast asjaomase rakendusmääruse avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

3. Pakkumusmenetlused võivad olla avatud selliste toodete müügiks, mida ladustatakse liidu või liikmesriigi ühes või mitmes piirkonnas.

4. Müügi avamise rakendusmäärus sisaldab eelkõige järgmist teavet:

a) pakkumusega hõlmatud tooted, ja eelkõige:

▼B

i) riisi puhul selle tüüp ja sort;

ii) veiseliha puhul vastavad jaotustükid;

b) pakkumusmenetlusega hõlmatud ajavahemik (edaspidi „pakkumusperiood“) ja eri alaperioodid, mil jooksul pakkumusmenetluse raames tehtavaid pakkumusi saab esitada;

c) veiseliha, või ja lõssipulbri puhul miinimumkogus, mille kohta võib pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse esitada;

d) tagatise summa, mis esitatakse pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse korral.

Lisaks sellele võib kõnealune rakendusmäärus sisaldada

a) pakkumusmenetlusega hõlmatud üldkoguseid;

b) vajaduse korral teravilja ja riisi transpordikulusid käsitlevaid sätteid.

5. Pakkumusmenetlused võivad piirduda kindlaksmääratud kasutusotstarvete või sihtkohtadega ja sisaldada sätteid kasutuse või sihtkoha kontrollimise kohta.

Artikkel 29

Pakkumuskutse teade ja sellega seotud kord

1. Iga makseasutus, kellel on müügiks saadaolevad sekkumisvarud, koostab pakkumuskutse teate ja avaldab selle vähemalt neli päeva enne esimest pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste esitamise kuupäeva.

2. Pakkumuskutse teates märgitakse eelkõige:

a) pakkumuskutse teate väljaandnud makseasutuse nimi ja aadress;

b) viide müügi avamise rakendusmäärusele;

c) pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste lõppkuupäevad iga osalise pakkumuskutse korral;

d) iga ladustamiskoha puhul ladustaja nimi ja aadress ning vajaduse korral:

i) teravilja ja riisi puhul saadaolevad kogused jaotatuna müügipartiidesse, mis on kõigile ettevõtjatele võrdselt juurdepääsetavad, ning iga müügipartii kvaliteedi kirjeldus;

ii) veiseliha puhul saadaolevad kogused jaotustükkide kaupa vastavalt III lisa IV osale ja tarnekuupäev;

iii) või ja lõssipulbri puhul saadaolevad kogused ja tarnekuupäev;

▼B

e) artikli 30 lõike 1 punktis d osutatud tarnimisetapp ja vajaduse korral pakendi liik;

f) ladustamiskohas olevad transpordivahendile laadimise seadmed;

g) või puhul vajaduse korral rõõsa koore olemasolev kogus ladustamiskohas, nagu on osutatud IV lisa II osa punkti 2 alapunktis d.

3. Makseasutus tagab pakkumuskutse teate asjakohase avalikustamise.

4. Makseasutus teeb vajalikud korraldused, et võimaldada huvitatud isikutel:

a) kontrollida müüki pandud teravilja ja riisi ning võtta neilt proovid ja nendega tutvuda oma kulul enne pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse esitamist;

b) vastavalt vajadusele tutvuda I lisa IV osas, II lisa I osas, IV lisa I osas ja V lisa IV osas osutatud analüüside tulemustega.

Artikkel 30

Pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste esitamine ja nende vastuvõetavus

1. Pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus on vastuvõetav, kui see vastab artikliga 2 ja müügi avamise rakendusmäärusega kehtestatud nõuetele. Ühtlasi peab pakkumus vastama järgmistele tingimustele:

a) pakkumusmenetluse raames tehtavas pakkumuses on viide müügi avamise rakendusmäärusele ja pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste esitamise alaperioodi lõppkuupäevale;

b) veiseliha puhul on märgitud vastavad jaotustükid;

c) teravilja ja riisi puhul on märgitud müügipartii üldkogus;

d) pakkumusmenetluse raames tehtavas pakkumuses on märgitud toote mõõtühiku kohta pakutav hind eurodes, ümardatuna kuni kahe kümnendkohani, ilma käibemaksuta:

   i) teravilja ja riisi puhul veovahendile laadituna;

   ii) või või lõssipulbri puhul ladustamiskoha laadimisplatvormile kaubaalustel tarnituna või vajaduse korral kaubaalustel transpordivahendile laadituna, kui tegemist on veoauto või raudteevaguniga;

   iii) veiseliha puhul ladustamiskoha laadimisplatvormile tarnituna;

▼B

e) veiseliha, või ja lõssipulbri puhul, et pakkumus on seotud vähemalt selle miinimumkogusega, mis on sätestatud müügi avamise rakendusmääruses;

f) pakkumuses on märgitud ladustamiskoht, kus toodet hoitakse; või ja lõssipulbri puhul võib kindlaks määrata alternatiivse ladustamiskoha;

g) ettevõtja on esitanud müügi avamise rakendusmäärusega ette nähtud tagatissumma.

2. Teravilja puhul tuleb pakutud hinna korral osutada delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 I lisa II osas kindlaks määratud miinimumkvaliteedile, riisi puhul määruse (EL) nr 1308/2013 III lisa A jaos kindlaks määratud standardkvaliteedile.

3. Veiseliha, või ja lõssipulbri puhul kohaldatakse pakutavat hinda netomassi suhtes.

Või puhul võib vajaduse korral täpsustada, et pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus on esitatud üksnes rõõsakoorevõi kohta, nagu on osutatud artikli 29 lõike 2 punktis g.

Artikkel 31

Komisjoni teavitamine pakkumusmenetluse raames tehtavatest pakkumustest

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõikidest vastuvõetavatest pakkumusmenetluse raames tehtavatest pakkumustest müügi avamise rakendusmääruses sätestatud ajavahemiku jooksul.

2. Lõikes 1 sätestatud teated ei tohi sisaldada ettevõtja nime, aadressi ega käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrit.

3. Kui liikmesriik ei teata komisjonile pakkumusmenetluse raames tehtavatest pakkumustest ettenähtud tähtaja jooksul, millele on osutatud lõikes 1, käsitatakse seda kui tühiteate esitamist komisjonile.

Artikkel 32

Müügihinda käsitlevad otsused

1. Artikli 31 kohaselt teavitatud pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste põhjal otsustab komisjon määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 229 lõikes 2 osutatud korras:

a) jätta müügihinna alammäär kindlaks määramata või

b) müügihinna alammäär kindlaks määrata.

Või ja lõssipulbri müügihinna alammäär võib sõltuda müügiks pakutavate toodete asukohast.

▼B

2. Lõikes 1 osutatud otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 33

Pakkumusmenetluse raames tehtavaid pakkumusi käsitlevad üksikotsused

1. Kui müügihinna alammäär ei ole kindlaks määratud, lükatakse tagasi kõik pakkumusmenetluse raames tehtavad pakkumused.

2. Kui müügihinna alammäär on kindlaks määratud, lükkavad makseasutused tagasi kõik müügihinna alammäärast madalama hinnaga pakkumused.

Makseasutused võtavad vastu üksnes sellised pakkumused, millest komisjoni on teavitatud vastavalt artiklile 31.

3. Makseasutused võtavad lõigetes 1 ja 2 osutatud otsuse vastu pärast seda, kui komisjon on avaldanud artiklis 32 osutatud otsuse.

Makseasutus teatab ettevõtjatele pakkumusmenetluses osalemise tulemused kolme tööpäeva jooksul pärast komisjoni otsuse jõustumist.

Artikkel 34

Veiseliha, või ja lõssipulbri jaotamist käsitlevad erisätted

1. Või ja lõssipulbri puhul on edukas ettevõtja see, kes pakub kõrgeima hinna. Kui saadaolevat kogust ei kasutata täielikult ära, jaotatakse allesjäänud kogus teiste ettevõtjate vahel vastavalt pakutud hindadele, alustades kõrgeimast hinnast.

2. Kui pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse vastuvõtmine tooks kaasa lepingu sõlmimise suurema koguse veiseliha, või või lõssipulbri kohta kui konkreetses ladustamiskohas saadaval, sõlmitakse kõnealuse ettevõtjaga leping ainult saadaoleva koguse kohta. Ettevõtja nõusolekul võib makseasutus siiski lubada saada toodet muust ladustamiskohast, et täita pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse kogus.

3. Kui kahe või enama pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse vastuvõtmine, milles pakutakse sama hinda konkreetses ladustamiskohas oleva toote eest, tooks kaasa lepingute sõlmimise veiseliha, või või lõssipulbri kogusele, mis ületavad saadaolevat kogust, jaotatakse olemasolevad kogused võrdeliselt pakkumustes soovitud kogustega. Kui selline jaotamine tooks kaasa artikli 28 lõike 4 punktis c osutatud kogusest väiksemate koguste müügi, otsustatakse ostuõigus liisu heitmise teel.

▼B

4. Kui pärast kõigi edukate pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste vastuvõtmist jääb ladustamiskohta artikli 28 lõike 4 punktis c osutatud kogusest väiksem kogus veiseliha, võid või lõssipulbrit, pakub makseasutus kõnealust ülejäänud kogust edukatele ettevõtjatele, alustades sellest ettevõtjast, kes pakkus kõrgeima hinna. Edukale ettevõtjale antakse võimalus osta ülejäänud kogus minimaalse müügihinnaga.

5. Makseasutus jaotab tooteid lattu sisenemise kuupäeva alusel, alustades ettevõtja määratud ladustamiskohas saadaoleva üldkoguse kõige vanemast tootest või vastavalt vajadusele ettevõtja määratud külmhoones saadaolevast kõige vanemast või või rõõsakoorevõi või veiseliha jaotustükkide kogusest.

Artikkel 35

Maksed

Enne toote väljaviimist ning artikli 37 lõikes 2 osutatud perioodi jooksul maksavad ettevõtjad makseasutusele iga koguse eest, mille nad ladustamiskohast ära viivad, pakkumusmenetluse raames tehtavale pakkumusele vastava summa, mille makseasutus on kindlaks määranud ja millest ta on teatanud vastavalt artikli 33 lõikele 3.

Artikkel 36

Müük liikmesriikides

1. Liikmesriigis, kus ei ole artikli 28 kohaselt pakkumusmenetlust avatud, võib makseasutus ise avada sekkumistoodete müügiks pakkumusmenetluse, kui selle riigi ladustamiskohas olev üldkogus on väiksem kui:

a) iga teravilja puhul: 10 000 tonni;

b) riisi puhul 2 000 tonni;

c) veiseliha, või või lõssipulbri puhul: 200 tonni.

2. Delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 II peatükki ja käesolevat peatükki kohaldatakse pakkumusmenetluse suhtes, mille makseasutus on avanud vastavalt käesoleva määruse lõikele 1, välja arvatud artikli 28 lõige 2, artikli 29 lõike 2 punkt b, artikli 30 lõike 1 punktid a ja e, artikkel 31 ja artikli 32 lõige 2. Artikli 32 lõiget 1 kohaldatakse *mutatis mutandis* asjaomase liikmesriigi otsusega.

3. Lõikes 1 kindlaksmääratud koguste piires võivad makseasutused pakkuda otseturustamiseks tooteid, mida pärast iga-aastase inventuuri raames teostatud visuaalset vaatlust vastavalt delegeeritud määruse (EL) nr 907/2014 artikli 3 lõike 3 esimese lõigu punktile g ja artikli 3 lõikele 4 või pärast nende sekkumisvahendina arvelevõtmist tehtud kontrolli ei ole enam võimalik uuesti originaalpakendisse tagasi panna või mille tarbimisväärtus on langenud.

▼B

4. Makseasutused tagavad võrdväärse juurdepääsu kõikidele asjaomastele isikutele.

Artikkel 37

Väljaviimiskorraldus

1. Artiklis 35 osutatud summa maksmisel annab makseasutus välja väljaviimiskorralduse, millele on märgitud:

a) kogus, mille eest on vastav summa makstud;

b) toote ladustamise koht;

c) toote väljaviimise lõppkuupäev.

2. Ettevõtja viib talle määratud toote välja 30 päeva jooksul pärast artikli 33 lõikes 3 osutatud teate saamist. Pärast kõnealust perioodi kannab kulud ja riskid ettevõtja.

Artikkel 38

Või ja lõssipulbri väljaviimine

1. Ladustamiskohast väljaviimisel ja juhul kui tarnitakse väljaspool ladustamiskohta, paigutab makseasutus või või lõssipulbri kaubaalustel ladustamiskoha laadimisplatvormile ja laadituna transpordivahendile, kui selleks on veoauto või raudteevagun. Sellega seotud kulud kannab makseasutus.

2. Ettevõtja tagastab ladustamiskohast väljaviimisel makseasutusele samaväärsed kaubaalused. Makseasutus võib alternatiivina heaks kiita muu samaväärse korra.

3. Kõik lastina paigutamise ja kaubaaluselt mahatõstmise kulud kannab või või lõssipulbriga seotud ettevõtja.

▼M1

IV PEATÜKK

Sekkumisvarust pärit toodete kättesaadavaks tegemine liidus enim puudust kannatavatele isikutele toiduabi jaotamise programmi jaoks

Artikkel 38a

Sekkumisvarust pärit toodete kättesaadavaks tegemine toiduabi jaotamise programmi jaoks

1. Komisjon võib rakendusmäärusega, mis on vastu võetud kooskõlas määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 229 lõikes 2 osutatud menetlusega, teha sekkumistooted kättesaadavaks liidus enim puudust kannatavatele isikutele toiduabi jaotamise programmi jaoks vastavalt kõnealuse määruse artikli 16 lõikele 2 („toiduabi programm“).

2. Lõikes 1 osutatud rakendusmäärus peab sisaldama eelkõige järgmist teavet:

▼M1

a) toiduabi programmi jaoks kättesaadavaks tehtud toodete kogus ja laad;

b) toiduabi programmi jaoks kättesaadavaks tehtud toodete asukoht ja kättesaadavaks tehtud koguste jaotamise tingimused asjaomaste liikmesriikide vahel, lähtudes toodete asukohast;

c) toodete võõrandamise moodus vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 223/2014 artikli 23 lõike 4 teisele lõigule ([1]) (otsene kasutamine, töötlemine või müük), et teha need kättesaadavaks toiduabi programmi jaoks viisil, mis on majanduslikult kõige soodsam võttes arvesse toodete laadi ja omadusi;

d) kui tooted müüakse kooskõlas käesoleva määruse artikliga 38b, tuleb kindlaks määrata delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 artikli 4 punkti a kohaselt esitatav tagatis ja hind, millest madalama hinnaga ei tohi tooteid müüa.

3. Liikmesriigid, kes on huvitatud, et lõike 2 punktis a osutatud kogus eraldataks osalisest või täielikult neile, peavad esitama komisjonile taotluse 10 tööpäeva jooksul pärast lõikes 1 osutatud rakendusmääruse avaldamist. Taotluses tuleb täpsustada taotletava toote laad ja kogus (tonnides). Liikmesriigi taotletud kogus ei tohi ületada lõike 2 punktis a osutatud kogust.

4. 20 tööpäeva jooksul pärast lõikes 1 osutatud rakendusmääruse avaldamist võtab komisjon ilma määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 229 lõikes 2 või 3 osutatud menetlust kohaldamata vastu rakendusmääruse, milles:

a) eraldatakse igale taotluse esitanud liikmesriigile tema poolt taotletud kogus;

b) täpsustatakse asjaomastele liikmesriikidele vastavalt lõike 2 punktis b osutatud kriteeriumidele eraldatud toodete asukoht.

Kui liikmesriikide taotletud üldkogus ületab lõike 2 punktis a osutatud kogust, siis eraldatakse esimese lõigu punkti a kohaselt asjaomastele liikmesriikidele kogused, mis on proportsionaalsed nende poolt taotletud kogustega.

5. Kui liikmesriigile eraldatud kogus on taotletud kogusest 50 % väiksem, võib liikmesriik loobuda talle eraldatud kogusest, teavitades komisjoni oma otsusest 10 tööpäeva jooksul pärast toodete eraldamist käsitleva rakendusmääruse avaldamist. Neid tooteid ei saa enam kasutada selle konkreetse rakendusmääruse raames.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 223/2014, mis käsitleb Euroopa abifondi enim puudustkannatavate isikute jaoks (ELT L 72, 12.3.2014, lk 1).

▼M1

Artikkel 38b

Toiduabi programmi jaoks kättesaadavaks tehtud sekkumistoodete müük

1. Kui artikli 38a lõikes 1 osutatud rakendusmääruses on sätestatud, et toiduabi programmi jaoks kättesaadavaks tehtud tooted tuleb müüa, kohaldatakse käesoleva artikli lõikeid 2–7.

2. Liikmesriik, kelle makseasutusele tooted artikli 38a lõike 4 kohaselt eraldati, peab algatama pakkumusmenetluse toodete müügiks 40 tööpäeva jooksul pärast toodete eraldamist käsitleva rakendusmääruse avaldamist.

Kui liikmesriigile on eraldatud sekkumistooted, mis on muu liikmesriigi makseasutuse valduses, peab makseasutus, kelle valduses tooted on, esitama makseasutusele, kes tooteid müüb, artikli 29 lõike 2 punktides d–g osutatud teabe 10 tööpäeva jooksul pärast toodete eraldamist käsitleva rakendusmääruse avaldamist.

3. Kui selle liikmesriigi makseasutus, kellele on eraldatud teise liikmesriigi makseasutuse valduses olevad tooted, müüb kõik need tooted või osa nendest, peab tooted müünud makseasutus tasuma makseasutusele, kelle valduses tooted on, osutatud toodete bilansilise väärtuse vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 16 lõikele 2. Kõnealune makse tehakse 4 päeva jooksul pärast seda, kui ettevõtjalt on laekunud makse summas, mis vastab tema pakkumusele. Makseasutus, kelle valduses tooted on, annab käesoleva määruse artiklis 37 osutatud väljaviimiskorralduse välja viie tööpäeva jooksul pärast makse laekumist makseasutuselt, kes tooted müüs.

4. Kümne tööpäeva jooksul pärast ettevõtjalt tema pakkumusele vastava makse saamist peab tooted müünud makseasutus kandma asutusele, kellele komisjon vastavalt määrusele (EL) nr 223/2014 makseid teeb, üle summa, mis on toote müügihinna ja bilansilise väärtuse vahe korrutatud müüdud kauba kogusega. Ülekantud summa lisatakse tegevuskavaga juba kättesaadavaks tehtud vahenditele ning seda kasutatakse enim puudust kannatavatele isikutele toidu ostmise ja jaotamise rahastamiseks.

5. Kõik toodete müügiga seotud halduskulud kannab makseasutus, kes tooteid müüb.

6. Makseasutuse poolt käesoleva artikli lõike 2 kohaselt algatatud pakkumusmenetluse suhtes kohaldatakse delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 II peatükki ning käesoleva määruse II jaotise III peatükki, välja arvatud artikli 28 lõiget 2, artikli 29 lõike 2 punkti b, artikli 30 lõike 1 punkte a ja e, artiklit 31, artikli 32 lõiget 2, artikli 33 lõike 2 teist lõiku ja artiklit 36. Artikli 32 lõiget 1 ja artikli 33 lõiget 3 kohaldatakse *mutatis mutandis* asjaomase liikmesriigi otsusele. Artikli 30 lõike 1 punkti g kohaldamisel käsitletakse müügi avamiseks rakendusmäärusega ette nähtud tagatise summana seda summat, mis on sätestatud tagatise summana rakendusmääruse artikli 38a lõikes 1.

▼M1

7. Kui viie kuu jooksul pärast toodete eraldamist käsitleva rakendusmääruse avaldamist, on liikmesriigile eraldatud toodetest kõik või osa müümata, ei saa neid tooteid enam kasutada selle konkreetse rakendusmääruse raames.

▼B

III JAOTIS

Eraladustamistoetus

I PEATÜKK

Eraladustamistoetuse erieeskirjad

I jagu

Üldsätted

Artikkel 39

Pakkumusmenetluse avamine ja toetuse eelnev kindlaksmääramine

1. Rakendusmäärus, millega avatakse pakkumusmenetlus või määratakse eelnevalt kindlaks toetussumma, võib sisaldada järgmist teavet:

a) tooted või tooteliigid ning vajaduse korral asjakohane CN-kood;

b) juhul, kui toetus on eelnevalt kindlaks määratud, siis ladustamistoetuse summa toetusega hõlmatud toodete toote mõõtühiku kohta;

c) koguste mõõtühik;

d) kui pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus või eelnevalt kindlaksmääratud hinnaga toetus hõlmab juba lattu paigutatud tooteid;

e) pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste puhul asjaomane ajavahemik („pakkumusperiood“) ja vajaduse korral eri alaperioodid, mille jooksul pakkumusmenetluse raames tehtavaid pakkumusi saab esitada ning eelnevalt kindlaksmääratud hinnaga toetuse puhul toetusetaotluse esitamise periood;

f) ladustamisperiood;

g) üldkogus, kui see on asjakohane;

h) miinimumkogus pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse või toetusetaotluse kohta;

i) tagatise suurus mõõtühiku kohta pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste puhul, ja vajaduse korral toetusetaotluse puhul;

j) lattu paigutamise ja laost väljaviimise perioodid;

k) teave, mis peab olema kantud pakendile (vajaduse korral).

▼B

2. Kui eraladustamistoetuse andmine on piiratud teatavate liikmesriikidega või liikmesriikide piirkondadega, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 18 lõike 2 punktis b, võib pakkumusmenetluse raames tehtavaid pakkumusi ja toetusetaotlusi esitada üksnes asjaomane liikmesriik (asjaomased liikmesriigid).

3. Pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste puhul peab pakkumusmenetluse avamise rakendusmääruse ja pakkumuste esitamise esimese kuupäeva vahele jääma vähemalt kuus päeva.

Artikkel 40

Pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste ja toetusetaotluste esitamine eraladustamistoetuse puhul ning nende vastuvõetavus

Pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus või toetusetaotlus eraladustamistoetuse saamiseks on vastuvõetav, kui see vastab artiklis 2 sätestatud nõuetele ja on täidetud järgmised tingimused:

a) pakkumus või taotlus sisaldab vähemalt järgmist teavet:

   i) viide rakendusmäärusele, millega avatakse pakkumusmenetlus või määratakse eelnevalt kindlaks eraladustamistoetuse summa;

   ii) ladustamisperiood, kui see on ette nähtud rakendusmäärusega, millega avatakse pakkumusmenetlus või määratakse eelnevalt kindlaks eraladustamistoetuse summa;

   iii) pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse või toetusetaotlusega hõlmatud toodete kogus;

   iv) kui tooted on juba ladustatud, siis iga eraladustamiskoha nimi ja aadress, laopartiide/tootepartiide/vaatide/silode asukoht ja vastavad kogused ning vajaduse korral heakskiidetud ettevõtte identifitseerimist võimaldav number;

   v) pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse korral pakkumuste esitamise alaperioodi lõppkuupäev;

   vi) pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse korral toetuse summa eurodes arvestatuna toote mõõtühiku kohta ja ümardatuna kuni kahe kümnendkohani, ilma käibemaksuta;

b) ettevõtja on esitanud tagatissumma, millele on osutatud rakendusmääruses, millega avatakse pakkumusmenetlus või määratakse eelnevalt kindlaks eraladustamistoetuse summa.

Artikkel 41

Pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste ja toetusetaotluste kontrollimine makseasutuse poolt

1. Makseasutus otsustab pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste ja toetusetaotluste vastuvõetavuse artiklites 2 ja 40 sätestatud nõuete alusel.

▼B

2. Kui makseasutus otsustab, et pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus või toetusetaotlus ei ole vastuvõetav, teavitab ta sellest asjaomast ettevõtjat kolme tööpäeva jooksul alates pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse või toetusetaotluse saamisest.

Artikkel 42

Komisjoni teavitamine pakkumusmenetluse raames tehtavatest pakkumustest ja toetusetaotlustest

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõikidest vastuvõetavatest pakkumusmenetluse raames tehtavatest pakkumustest ja toetusetaotlustest järgmiste tähtaegade jooksul:

a) pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste puhul tuleb kohaldada pakkumusmenetluse avamise rakendusmääruses kehtestatud tähtaegu;

b) toetusetaotluste puhul esitatakse teated igal teisipäeval hiljemalt kell 12.00 (Brüsseli aja järgi) ning neis peavad olema esitatud selliste toodete kogused, mille kohta on eelmisel nädalal esitatud vastuvõetav taotlus, ja muu sellega seotud teave. Komisjon võib nõuda, et teavitamine toimub sagedamini, juhul kui selline teave on vajalik kava haldamise eesmärgil.

2. Lõike 1 punktides a ja b sätestatud teated ei tohi sisaldada ettevõtja nime, aadressi ega käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrit.

3. Kui liikmesriik ei teata komisjonile pakkumusmenetluse raames tehtavatest pakkumustest või toetusetaotlustest ettenähtud tähtaja jooksul, millele on osutatud lõike 1 punktides a ja b, käsitatakse seda kui tühiteate esitamist komisjonile.

II jagu

Eraladustamistoetuse summa kindlaksmääramine pakkumusmenetluse teel

Artikkel 43

Otsused, mis käsitlevad eraladustamistoetuse summa ülemmäära

1. Artikli 42 kohaselt teavitatud pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste alusel otsustab komisjon määruse (EL) nr 1370/2013 artikli 4 lõike 2 punktis a osutatud korras:

a) jätta toetuse ülemmäär kindlaks määramata või

b) toetuse ülemmäär kindlaks määrata.

2. Kui pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus hõlmab artikli 39 lõike 1 punktis g osutatud üldkogust ja kui toetuse andmine kõikide koguste eest, mille eest on õigus toetust saada, viiks üldkoguse ületamiseni, võtab komisjon määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 229 lõikes 2 osutatud menetluse kohaselt vastu otsuse, millega kinnitatakse jaotuskoefitsient. Koefitsienti kohaldatakse sellistele pakkumusmenetluse raames tehtavatele pakkumustele, mis on tehtud toetussumma ülemmäära arvestades.

▼B

Erandina artikli 2 lõikest 6 võib ettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse jaotuskoefitsienti, oma pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse tagasi võtta kümne tööpäeva jooksul pärast selle otsuse jõustumise kuupäeva, millega määratakse kindlaks jaotuskoefitsient.

3. Otsused lõigetes 1 ja 2 osutatud toetuste kohta avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 44

Pakkumusmenetluse raames tehtavaid pakkumusi käsitlevad üksikotsused

1. Kui eraladustamistoetuste ülemmäära ei ole kindlaks määratud, lükatakse tagasi kõik pakkumused.

2. Kui toetuste ülemmäär on kindlaks määratud, võtab makseasutus vastu pakkumusmenetluse raames tehtavad pakkumused, mis on ülemmääraga võrdsed või sellest madalamad, ilma et see mõjutaks artikli 43 lõike 2 kohaldamist. Kõik muud pakkumusmenetluse raames tehtavad pakkumused lükatakse tagasi.

Makseasutused ei võta vastu pakkumusmenetluse raames tehtavaid pakkumusi, millest ei ole teatatud artikliga 42 ettenähtud korras.

3. Makseasutus teeb käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud otsuse pärast seda, kui on avaldatud komisjoni otsus, millele on osutatud artikli 43 lõikes 1.

Makseasutus teatab ettevõtjatele pakkumusmenetluses osalemise tulemused kolme tööpäeva jooksul pärast komisjoni otsuse jõustumist.

III jagu

Eraladustamistoetuse summa eelnev kindlaksmääramine

Artikkel 45

Otsused seoses taotlustega eelnevalt kindlaksmääratud summas eraladustamistoetuse saamiseks

1. Juba ladustatud toodete puhul loetakse taotlus vastuvõetuks kaheksandal tööpäeval pärast kõnealuse taotluse saamist, tingimusel et komisjon ei võta vahepeal vastu lõike 3 kohast otsust.

2. Juba ladustatud toodete puhul teatab makseasutus taotluste vastuvõtmise otsused ettevõtjale kaheksandal tööpäeval pärast nõuetekohase taotluse saamist, tingimusel et komisjon ei võta vahepeal vastu lõike 3 kohast otsust.

3. Kui olukorra uurimisel ilmneb, et eraladustamistoetuse kava on kasutatud ülemäära või et on olemas ülemäärase kasutamise või spekulatsiooni oht, võib komisjon ilma määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 229 lõikes 2 või 3 osutatud menetlust kohaldamata otsustada:

▼B

a) peatada kava kohaldamine kuni viieks tööpäevaks; kõnealusel perioodil esitatud taotlusi ei aktsepteerita;

b) kehtestada ühtne protsendimäär, mille võrra taotlustes märgitud koguseid vähendatakse, vajaduse korral arvestades lepingujärgset miinimumkogust;

c) lükata tagasi taotlused, mis esitati enne vastuvõtmise peatamise ajavahemikku ja mille vastuvõtmine oleks tulnud otsustada peatamisajal.

Erandina artikli 2 lõikest 6 võib ettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse esimese lõigu punkti b, oma taotluse tagasi võtta kümne tööpäeva jooksul pärast selle vähendamisprotsendi kindlaksmääramise otsuse jõustumise kuupäeva.

IV jagu

Toodete paigutamine eraladustamiseks

Artikkel 46

Teave, mis on seotud veel ladustamata toodete paigutamisega eraladustamiseks

Pärast artikli 44 lõike 3 teises lõigus osutatud teate või artikli 45 lõikes 2 osutatud otsust käsitleva teate saamist teatab ettevõtja makseasutusele toodete lattu sisenemise ajavahemiku, iga eraladustamiskoha nime ja aadressi ja vastavad kogused. Teade esitatakse makseasutusele vähemalt viis tööpäeva enne partiide lattu paigutamist. Makseasutus võib nõustuda lühema perioodiga kui viis tööpäeva.

Artikkel 47

Veel ladustamata toodete lattu paigutamine

1. Tooted paigutatakse lattu 28 päeva pärast teatamist, mis toimub pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste puhul vastavalt artikli 44 lõike 3 teisele lõigule, või toetusetaotluste puhul pärast artikli 45 lõikes 2 osutatud otsusest teatamist.

2. Liha puhul algab pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse või toetusetaotlusega hõlmatud koguse iga üksikpartii lattu paigutamine päeval, mil asjaomane partii läheb pädeva asutuse kontrolli alla. Selle päeva all mõistetakse päeva, mil värske **või** jahutatud toote netokaal määratakse:

a) eraladustamiskohas, kui toode külmutatakse ladustamiskoha territooriumil;

b) külmutamiskohas, kui toode külmutatakse nõuetekohaselt väljaspool eraladustamiskohta;

3. Lattu paigutamine loetakse lõpetatuks päeval, mil viimane pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse või toetusetaotlusega hõlmatud koguse viimane üksikpartii on lattu paigutatud.

▼B

II PEATÜKK

Ladustamislepingud

I jagu

Lepingute sõlmimine

Artikkel 48

Lepingulise ladustamise periood

1. Lepingulise ladustamise periood algab päeval, mis järgneb:

a) artikli 44 lõikes 3 osutatud teatamise kuupäevale või vastuvõetava taotluse kättesaamise kuupäevale, ilma et see piiraks artikli 45 lõike 1 kohaldamist juba ladustatud toodete puhul;

b) kuupäevale, mil veel ladustamata toodete lattu paigutamine loetakse lõpetatuks vastavalt artikli 47 lõikele 3.

2. Lepingulise ladustamise perioodi viimase päeva võib määrata kindlaks rakendusmäärusega, millega avatakse pakkumusmenetlus või määratakse eelnevalt kindlaks eraladustamistoetuse summa, nagu on osutatud artikli 39 lõike 1 punktis f.

Erandina nõukogu määruse (EMÜ, Euratom) nr 1182/71 ([1]) artikli 3 lõikest 4, kui lepingulise ladustamise perioodi viimane päev langeb laupäevale, pühapäevale või riigipühale, lõpeb lepingulise ladustamise periood selle päeva viimasel tunnil.

Artikkel 49

Lepingute sõlmimine

Lepingut sõlmivateks osapoolteks on selle liikmesriigi makseasutus, kelle territooriumil tooted on ladustatud või tooteid ladustatakse, ja ettevõtjad, kes vastavad delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 artiklis 2 sätestatud tingimustele ja kelle pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus või toetusetaotlus on vastu võetud.

Lepingud sõlmitakse tegelikult ladustatud koguse (edaspidi „lepingujärgne kogus“) kohta, mis ei ületa pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse puhul artikli 44 lõike 3 teises lõigus osutatud kogust; juba ladustatud toodete puhul toetusetaotluses esitatud kogust või veel ladustamata toodete kohta esitatud toetusetaotluse puhul artikli 45 lõikes 2 osutatud teates esitatud kogust.

Lepingut ei sõlmita, kui tegelikult ladustatud kogus on alla 95 % pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse või toetusetaotluse kogusest või kogusest, mis tuleneb artikli 45 lõike 3 punkti b kohaldamisest.

([1]) Nõukogu 3. juuni 1971. aasta määrus (EMÜ, Euratom) nr 1182/71, millega määratakse kindlaks ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavad eeskirjad (EÜT L 124, 8.6.1971, lk 1).

▼B

Lepingut ei sõlmita, kui toodete eraladustamiskõlblikkus ei ole leidnud kinnitust.

Artikkel 50

Lepingu sõlmimise teade

Makseasutus teatab edukale ettevõtjale lepingu sõlmimisest viie tööpäeva jooksul pärast artikli 61 lõikes 1 osutatud kontrolliaruande väljaandmise kuupäeva, kui kõik lepingu sõlmimiseks vajalikud dokumendid on saadud.

Lepingu sõlmimise kuupäev on päev, mil makseasutus teavitab ettevõtjat.

II jagu

Lepingu üksikasjad ja ettevõtja kohustused

Artikkel 51

Lepingu üksikasjad

Lepingut tõlgendatakse nii, et see hõlmab vajaduse korral üksikasju, mis on ette nähtud artikliga 52 ja järgmiste õigusaktidega:

a) pakkumusmenetluse avamise rakendusmääruse ja pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse asjakohased sätted või

b) rakendusmääruse, millega määratakse eelnevalt kindlaks eraladustamistoetuse summa, ja toetusetaotluse asjakohased sätted.

Artikkel 52

Ettevõtja kohustused

1. Lepingud peavad hõlmama vähemalt järgmisi ettevõtja kohustusi:

a) ladustada lepinguline tootekogus ja hoida seda laos lepingulise ladustamise perioodi jooksul omal vastutusel ja kulul sellistel tingimustel, mis tagavad delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 artiklis 3 osutatud toodete omaduste säilimise, ilma

   i) ladustatud tooteid asendamata, välja arvatud suhkru puhul vastavalt lõikele 3;

   ii) või neid teise eraladustamiskohta üle viimata või suhkru puhul teise silosse üle viimata;

b) säilitada eraladustamiskohta ladustamisel koostatud kaalumise dokumendid;

c) edastada dokumendid, mis on seotud lattu paigutamisega, sealhulgas laopartiide/tootepartiide/vaatide/silode asukoht ja vastavad kogused, makseasutusele hiljemalt viie tööpäeva jooksul pärast artikli 47 lõikes 3 osutatud lattu paigutamist;

▼B

d) võimaldada makseasutusel igal ajal kontrollida, kas kõiki lepingus sätestatud kohustusi järgitakse;

e) ladustada tooted selliselt, et nad oleksid kergesti ligipääsetavad ja laopartii/tootepartii/vaadi/silo kaupa eristatavad.

2. Erandina lõike 1 punkti a alapunktist ii võib makseasutus lubada ladustatud toodete ümberpaigutamist järgmistel tingimustel:

i) kaitstud päritolunimetuse (KPN) või kaitstud geograafilise tähisega (KGT) juustude puhul, kui ettevõtja esitab põhjendatud taotluse;

ii) muude toodete puhul erandjuhtudel, kui ettevõtja esitab põhjendatud taotluse.

3. Erandina käesoleva artikli lõike 1 punktist e võib lepinguga hõlmatud suhkrut ladustada ettevõtja määratud silos koos muu suhkruga, tingimusel et lepingulist kogust hoitakse määratud silos lepinguperioodi vältel kooskõlas delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 artikli 8 lõikega 1.

4. Ettevõtja annab makseasutuse taotlusel viimase käsutusse iga lepingu kohta kogu dokumentatsiooni, mis võimaldab kontrollida ladustatud toodete kohta eelkõige järgmist teavet:

a) heakskiidetud ettevõtte identifitseerimist võimaldav number ja vajaduse korral tootjaliikmesriik;

b) toodete päritolu ja valmistamiskuupäev või suhkru korral toote turustusaasta ning liha puhul tapakuupäev;

c) lattu paigutamise kuupäev;

d) kaal ja liha korral pakendatud jaotustükkide arv;

e) eraladustamiskoha aadress ja vahendid, mis võimaldavad tuvastada toodet eraladustamiskohas või lahtise suhkru korral identifitseerida ettevõtja määratud silo;

f) lepingulise ladustamise perioodi lõppkuupäev ja laost väljaviimise tegelik kuupäev lepingulisel ladustamisel.

5. Ettevõtja või vajaduse korral laopidaja peab registrit, mis sisaldab lepingunumbrite kaupa järgmist teavet:

a) eraladustatud toodete märgistus laopartii/tootepartii/vaadi/silo kaupa;

b) lattu saabumise ja laost väljaviimise kuupäev;

▼B

c) ladustatud toodete kogus laopartii/tootepartii/vaadi/silo kaupa;

d) toodete asukoht laos laopartii/tootepartii/vaadi/silo kaupa.

III PEATÜKK

Toodete laost väljaviimine ja eraladustamistoetuse maksmine

I jagu

Toodete laost väljaviimine

Artikkel 53

Laost väljaviimine

1. Laost väljaviimine võib alata järgmisel päeval pärast lepingulise ladustamise perioodi viimast päeva või vajaduse korral alates kuupäevast, mis kehtestatakse rakendusmäärusega, millega avatakse pakkumusmenetlus või määratakse eelnevalt kindlaks eraladustamistoetuse summa.

2. Laost väljaviimine toimub laopartiide kaupa või makseasutuse loal väiksemate kogustena.

Siiski artiklis 60 osutatud pitseeritud toodete puhul võib laost välja viia üksnes pitseeritud koguse.

3. Kui rakendusmääruses, millega avatakse pakkumusmenetlus või määratakse eelnevalt kindlaks eraladustamistoetuse summa, on lepingulise ladustamise perioodiks kehtestatud päevade vaheline ajavahemik, teatab ettevõtja makseasutusele kavatsust hakata tooteid laost välja tooma, osutades asjaomased laopartiid/tootepartiid/vaadid/silod vähemalt viis tööpäeva enne väljaviimistoimingute algust.

Makseasutus võib nõustuda lühema perioodiga kui viis tööpäeva.

II jagu

Maksmine

Artikkel 54

Taotlus eraladustamistoetuse maksmiseks

Ettevõtja esitab maksetaotluse kolme kuu jooksul pärast lepingulise ladustamise perioodi lõppu.

Artikkel 55

Eraladustamistoetuse maksmine

Toetus makstakse hiljemalt 120 päeva jooksul pärast maksetaotluse esitamise kuupäeva, tingimusel et lepingulised kohustused on täidetud.

▼B

Kui aga toetuse saamise õiguse ametlik läbivaatamine on pooleli, ei tehta väljamakset enne õiguse tunnustamist.

IV JAOTIS

KONTROLLID JA KARISTUSED

I PEATÜKK

Kontrollid

Artikkel 56

Riikliku sekkumise ja eraladustamistoetuse kontrollide üldsätted

1. Makseasutused võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada vastavus riikliku sekkumise ja eraladustamistoetuse andmise nõuetele, mis on sätestatud delegeeritud määruses (EL) 2016/1238, käesolevas määruses ning käesoleva määruse artikli 1 lõike 2 punktides a ja b osutatud rakendusmäärustes.

Meetmed hõlmavad riikliku sekkumise puhul kindlaksmääratud hinnaga pakkumuste ja pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste ning eraladustamistoetuse puhul pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste ja toetusetaotluste täielikku halduskontrolli, millele lisanduvad dokumentide kohapealne kontroll ja füüsiline kontroll, nagu on sätestatud käesolevas jaotises.

2. Kaalu kontrollimine riiklikuks sekkumiseks tarnitud toodete puhul ja eraladustamistoetuse andmisel lepinguliste koguste puhul toimub makseasutuse ametnike juuresolekul.

3. Füüsiline proovide võtmine toodete kvaliteedi ja koostise kontrollimiseks riikliku sekkumise ja eraladustamistoetuse puhul toimub makseasutuse ametnike poolt või nende juuresolekul.

4. Kontrolljälje jätmiseks tuleb kõik makseasutuse kontrollitud lao- ja finantsdokumendid ning muud dokumendid kontrolli käigus tembeldada või initsiaalidega kinnitada. Elektrooniliste dokumentide tõendamisel lisatakse kontrollkäigu kausta teostatud kontrolli dokumendid paberkandjal või elektrooniliselt. Kõnealused dokumendid tehakse komisjoni nõudmisel talle kättesaadavaks.

Artikkel 57

Riikliku sekkumise kontrolli erieeskirjad

1. Ilma et see piiraks toodete ülevõtmisel käesoleva määrusega nõutavaid kontrolle, kontrollitakse sekkumisvarusid kooskõlas delegeeritud määruse (EL) nr 907/2014 artikliga 3.

▼B

2. Kui artikli 7 lõike 1 punkti a alapunktis ii osutatud ladustamiskoht asub mõnes teises liikmesriigis kui see, kus kindlaksmääratud hinnaga pakkumus või pakkumusmenetluse raames tehtav pakkumus esitatakse, võib kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse või pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse saanud makseasutus taotleda ladustamiskoha eest vastutava makseasutuse abi, kaasa arvatud kohapealsed kontrollid. Abi antakse kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse või pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse saanud makseasutuse taotletud perioodi jooksul.

3. Veiseliha puhul teostatakse kontrolle kooskõlas III lisa I ja III osaga.

Artikkel 58

Riikliku sekkumise kontrolli erieeskirjad teravilja ja riisi puhul

1. Olenemata artikli 56 lõikest 2 viibivad tarnitud koguse kaalumise juures ettevõtja ja makseasutuse esindaja, kes on ettevõtjast sõltumatu.

Kui makseasutuse esindaja on ka laopidaja, teostab makseasutus 30 päeva jooksul pärast tarnekuupäeva vähemalt mahukontrolli hõlmava kontrollimise. Erinevus kaalutud koguse ja mahumõõtmismeetodiga hinnatud koguse vahel ei tohi ületada 5 %.

Kui lubatud 5 % ei ole ületatud, kannab laopidaja kõik kulud, mis on seotud toodete ülevõtmisel raamatupidamisarvestusse kantud ja hilisemal kaalumisel täheldatud massi võimaliku erinevusega.

Kui lubatud 5 % ületatakse, kaalutakse teravili või riis viivitamata. Kui kaalumisel saadud kogus on registreeritust väiksem, kannab kaalumisega seotud kulud laopidaja. Muul juhul kannab kaalumisega seotud kulud makseasutus.

2. Kui delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 I lisa I osa punktis 3 osutatud riskianalüüsi alusel tuleb kontrollida teravilja saasteainete taset, jäävad saasteainete lubatud maksimumtaseme järgimata jätmisest tulenevad rahalised kohustused makseasutuse kanda, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 907/2014 artiklis 3 lõikes 6.

Kui asjaomane makseasutus suudab ohratoksiin A ja aflatoksiini puhul komisjonile tõendada standarditest kinnipidamist vastuvõtmisel, normaalsete ladustamistingimuste täitmist ning laopidaja muudest kohustustest kinnipidamist, kantakse rahalised kohustused liidu eelarvesse.

▼B

Artikkel 59

Erisätted, milles käsitletakse teravilja ja riisi ülevõtmist ladustamiskohas laopidaja poolt

1. Kui teravili või riis võetakse üle ladustamiskohas, kus kõnealuseid tooteid hoitakse kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse või pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse esitamise ajal, tehakse ülevõetav kogus kindlaks sellise laoarvestuse alusel, mis vastab ametialastele normidele ja võimaldab kooskõla liidu õigusaktidega, eelkõige määruse (EL) nr 907/2014 III lisaga, ning eeldusel et:

a) laoarvestuses märgitakse:

   i) mass, mis on kindlaks tehtud kaalumisel hiljemalt kümne kuu jooksul enne ülevõtmist;

   ii) füüsikalised kvaliteediomadused kaalumise hetkel ning eelkõige niiskusesisaldus;

   iii) punkrivahetused ja töötlemine;

b) laopidaja tõendab, et pakutud partii vastab igati laoarvestuses esitatud andmetele;

c) kaalumise ajal kindlakstehtud kvaliteediomadused on samad, mis makseasutuse või selle esindaja iga 60 tonni kohta võetud proovist koostatud representatiivse proovi kvaliteediomadused.

2. Kui kohaldatakse lõiget 1, tuleb laoarvestusse ja delegeeritud määruse (EL) nr 907/2014 artikli 3 lõike 3 esimese lõigu punktiga a ette nähtud rahalisse arvestusse registreerida laoarvestusse kantud mass, mida vajaduse korral kohandatakse, et võtta arvesse erinevust kaalumise käigus kindlakstehtud niiskusesisalduse ja/või prügilisandite protsendimäära ning representatiivse proovi põhjal kindlakstehtud niiskusesisalduse ja/või prügilisandite protsendimäära vahel. Erinevust prügilisandite protsendimäära vahel võib võtta arvesse ainult juhul, kui sellega väheneb laoarvestusse kantud mass.

Makseasutus korraldab täiendava mahukontrolli 30 päeva jooksul alates ülevõtmise päevast. Erinevus kaalutud koguse ja mahumõõtmismeetodiga hinnatud koguse vahel ei tohi ületada 5 %.

Kui lubatud 5 % ei ole ületatud, kannab laopidaja kõik kulud, mis on seotud toodete ülevõtmisel raamatupidamisarvestusse kantud ja hilisemal kaalumisel täheldatud massi võimaliku erinevusega.

Kui lubatud 5 % ületatakse, kaalutakse teravili või riis viivitamata. Kui kaalumisel saadud kogus on registreeritust väiksem, võttes arvesse delegeeritud määruse (EL) nr 907/2014 IV lisa punktis 1 sätestatud lubatud hälvet, kannab kaalumisega seotud kulud laopidaja. Vastupidisel juhul kannab kaalumisega seotud kulud Euroopa Põllumajanduse Tagatisfond.

▼B

Artikkel 60

Eraladustamistoetuse kontrollide erisätted

1. Kõikide ladustatud partiide puhul teostab makseasutus dokumentide kohapealse kontrolli 30 päeva jooksul pärast artikli 48 lõikes 1 osutatud lepingulise ladustamise perioodi algust artiklis 49 osutatud lepinguliste koguste kontrollimiseks. Kontrolli käigus uuritakse artikli 52 lõikes 5 osutatud laoarvestust ja tõendavaid dokumente, nagu kaalumis- ja üleandmisdokumendid, samuti tehakse füüsiliselt kindlaks partiide olemasolu ning identifitseeritakse tooted eraladustamiskohas.

Liha puhul teostatakse kontroll toodete eraladustamisse paigutamisel ning oliiviõli puhul enne vaatide ametlikku pitseerimist.

Nõuetekohaselt põhjendatud asjaoludel võib makseasutus pikendada esimeses lõigus osutatud perioodi kuni 15 päeva võrra. Makseasutus teavitab sellest asjaomaseid ettevõtjaid.

2. Lisaks lõikega 1 ettenähtud kontrollidele kontrollitakse füüsiliselt representatiivset statistilist valimit, mis moodustab vähemalt 5 % partiist, mis hõlmab vähemalt 5 % lattu paigutatud üldkogusest, et teha kindlaks, kas toodete ja laopartiide kogus, laad ja koostis, pakendamine ja märgistamine vastab eraladustamise nõuetele ja ettevõtja poolt pakkumusmenetluse raames tehtavas pakkumuses või toetusetaotluses täpsustatud üksikasjadele.

Juustu puhul tehakse füüsilisi kontrolle kõikide partiide puhul, et kontrollida lepingulisi koguseid.

3. Ladustamisperioodi jooksul teostab makseasutus ka etteteatamata kohapealseid kontrolle, et teha kindlaks ja tagada lepingulise koguse olemasolu eraladustamiskohas ning et lahtiselt ladustatud suhkur on ettevõtja määratud silos. Kontroll tuleb teha statistilise juhuvalimi põhjal vähemalt 5 %-le partiist, mis hõlmab vähemalt 5 % üldkogustest, mille kohta on lepingud sõlmitud. Kõnealune valim ei tohi sisaldada rohkem kui 25 % lõike 2 kohaselt juba kontrollitud partiist, välja arvatud juhul, kui ei ole võimalik teostada kohapealset kontrolli vähemalt 5 %-le partiist, mis hõlmab vähemalt 5 % üldkogustest, mille kohta on lepingud sõlmitud.

Esimeses lõigus osutatud etteteatamata kontroll ei ole vajalik, kui makseasutus on ettevõtja nõusolekul pitseeritud tooted selliselt, et lepingulisi koguseid ei saa ladustamiskohast eemaldada plommi lõhkumata.

4. Lepingulise ladustamise perioodi lõpus või enne toodete väljaviimise algust artikli 53 lõike 3 kohaldamisel, teostab makseasutus kohapealsed kontrollid, et teha kindlaks, kas lepingulised kohustused on

▼B

täidetud, kontrollides laoarvestuse dokumente ja tõendavaid dokumente ning tehes kindlaks partiide olemasolu ja identifitseerides tooted eraladustamiskohas.

Lisaks esimeses lõigus osutatud kontrollidele tuleb representatiivset statistilist valimit, mis on moodustatud vähemalt 5 % partiist, mis hõlmab vähemalt 5 % üldkogustest, mille kohta on lepingud sõlmitud, kontrollida füüsiliselt, et teha kindlaks eraladustamiskohas olevate toodete kogus, liik, pakendamine ja märgistamine ning tooted identifitseerida.

5. Kui makseasutus on ettevõtja nõusolekul pitseerinud tooted selliselt, et ladustatud koguseid ei saa üksikpartiist eemaldada plommi lõhkumata, võib lõigetes 3 ja 4 osutatud kontrollide puhul piirduda pitserite olemasolu ja rikkumatuse kindlakstegemisega.

▼M2

Artikkel 60a

Riikliku sekkumise ja eraladustamistoetusega seotud piima ja piimatoodete kontrollide erisätted

1. Või, lõssipulbri ja juustu kõlblikkus eraladustamistoetuse saamiseks tehakse kindlaks vastavalt VI, VII ja VIII lisaga kehtestatud meetoditele.

Kõnealused meetodid peavad vastama asjaomaste Euroopa või rahvusvaheliste standardite viimastele versioonidele, mis on kehtinud vähemalt kuus kuud enne riikliku sekkumise ajavahemiku esimest päeva, nagu määratletud määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 12.

2. Käesoleva määrusega sätestatud meetodite abil läbi viidud kontrollide tulemusi hinnatakse vastavalt IX lisale.

▼B

Artikkel 61

Kontrolliaruandlus

1. Makseasutus koostab kontrolliaruande viie tööpäeva jooksul pärast kohapealse kontrolli ja vajaduse korral artikli 56 lõikes 3 osutatud kontrollide lõpetamist. Aruandes kirjeldatakse täpselt iga kontrollitud küsimust ja sätestatakse järgmine:

a) kontrolli alguse kuupäev ja kellaaeg;

b) iga etteteatamise üksikasjad;

c) kontrolli kestus;

d) kohalviibivad vastutavad isikud;

e) teostatud kontrolli laad ja ulatus, esitades eelkõige uuritud dokumentide ja toodete üksikasjad;

▼B

f) tulemused ja järeldused;

g) järelkontrolli vajadus.

Aruandele kirjutavad alla makseasutuse vastutav ametnik ja kas ettevõtja või vajaduse korral laopidaja, või saadetakse see ettevõtjale nii, et saadetis on registreeritud. Aruanne lisatakse maksete toimikusse.

2. Kui kontrollitav toode ei ole nõuetega vastavuses, laiendatakse kontrolli suuremale statistilisele valimile, mille määrab kindlaks makseasutus.

3. Makseasutus registreerib kõik mittevastavused selliste tõsiduse, ulatuse, kestvuse ja korduvuse kriteeriumide alusel, mis vastavalt artikli 62 lõikele 1 võivad põhjustada toetuse välistamise või vastavalt kõnealuse artikli 62 lõikele 4 alusetult makstud toetuse tagasimaksmise, vajaduse korral koos intressidega.

II PEATÜKK

Karistused ja haldusmeetmed

Artikkel 62

Karistused ja haldusmeetmed eraladustamistoetuse puhul

1. Kui makseasutus leiab, et ettevõtja esitatud dokument, mis on ette nähtud delegeeritud määrusega (EL) 2016/1238, käesoleva määrusega või rakendusmäärusega, millele on osutatud käesoleva määruse artikli 1 lõike 2 punktis b, sisaldab ebaõiget teavet ning kui asjaomane ebaõige teave on otsustava tähtsusega eraladustamistoetuse andmisel, välistab makseasutus ettevõtja sellele tootele toetuse andmise menetlusest, mille kohta ebaõige teave esitati, üheks aastaks alates rikkumist kinnitava lõpliku haldusotsuse vastuvõtmise kuupäevast.

2. Lõike 1 kohast välistamist ei kohaldata juhul, kui ettevõtja esitab makseasutust rahuldavad tõendid, et kõnealuses lõikes osutatud olukord tekkis vääramatu jõu või ilmse vea tagajärjel.

3. Alusetult makstud toetus nõutakse asjaomaselt ettevõtjalt tagasi koos intressidega. Komisjoni määruse (EL) nr 908/2014 artiklit 27 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

4. Halduskaristuste rakendamine ja alusetult makstud summade tagasimaksmine, nagu käesolevas artiklis ette nähtud, ei piira komisjonile eeskirjade eiramisest teatamist vastavalt komisjoni määrusele (EÜ) nr 1848/2006 ([1]).

([1]) Komisjoni 14. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1848/2006, eeskirjade eiramise ja valesti makstud summade tagasinõudmise kohta ühise põllumajanduspoliitika rahastamisel, infosüsteemi loomise kohta selles valdkonnas ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 595/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 355, 15.12.2006, lk 56).

▼B

V JAOTIS

TEAVITAMINE JA LÕPPSÄTTED

I PEATÜKK

Teavitamine

I jagu

Teavitamist reguleerivad üldsätted

Artikkel 63

Teavitamise viis

Käesolevas määruses ja artiklis 1 osutatud rakendusmäärustes osutatud teated peavad olema vastavuses komisjoni määrusega (EÜ) nr 792/2009 ([1]).

Artikkel 64

Teated makseasutuste kohta

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile heakskiidetud makseasutused, kes vastutavad sekkumiskokkuostu ja müügi ning eraladustamistoetuse eest.

2. Komisjon teeb liikmesriikidele ja üldsusele kättesaadavaks heakskiidetud makseasutuste loetelu, sealhulgas avaldab selle internetis.

II jagu

Riikliku sekkumisega seotud teated

Artikkel 65

Teabe edastamine sekkumisvarude kohta

1. Liikmesriigid, kelle makseasutused omavad sekkumisvarusid, teatavad komisjonile hiljemalt iga kuu 15. kuupäevaks eelmise kuu kohta:

a) teravilja ja riisi puhul:

i) turustusaasta algusest alates ladustatud kogused;

ii) turustusaasta algusest alates ülevõetud kumulatiivsed kogused;

([1]) Komisjoni 31. augusti 2009. aasta määrus (EÜ) nr 792/2009, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad turgude ühise korralduse rakendamist, otsemaksete režiimi, põllumajandustoodete müügiedendamist ning äärepoolseimates piirkondades ja väiksematel Egeuse mere saartel kohaldatavat korda käsitlevate teabe ja dokumentide esitamiseks liikmesriikidelt komisjonile (ELT L 228, 1.9.2009, lk 3).

▼B

iii) turustusaasta algusest alates ladustamiskohtadest väljaviidud kumulatiivsed kogused (vajaduse korral märgitud kasutusliik või sihtkoht) ning kaotatud kumulatiivsed kogused;

iv) lepinguga hõlmatud kumulatiivsed kogused, vajaduse korral märgitud kasutusliik või sihtkoht;

v) kogused, mille suhtes on tehtud igakuise aruandlusperioodi lõpuks pakkumused.

b) või ja lõssipulbri puhul:

i) kõikide laos olnud toodete kogused eelmise kuu lõpus ning kõnealuse kuu jooksul ladustamiskohtadesse toodud ja sealt väljaviidud kogused;

ii) iga ladustamiskohast väljaviidava toote koguste jaotus eelmise kuu jooksul kooskõlas pakkumusmenetluse avamise määrusega asjaomaste toodete müügiks;

iii) ladustatud koguste jaotus valmistamisaja järgi eelmise kuu lõpus;

c) veiseliha puhul:

i) kõikide laos olnud toodete kogused eelmise kuu lõpus ning kõnealuse kuu jooksul ladustamiskohtadesse toodud ja sealt väljaviidud kogused;

ii) iga ladustamiskohast väljaviidava toote koguste jaotus eelmise kuu jooksul kooskõlas pakkumusmenetluse avamise määrusega asjaomaste toodete müügiks;

iii) eelmisel kuul sõlmitud müügilepingutega hõlmatud iga jaotustüki kogused;

iv) eelmisel kuul väljaantud väljaviimiskorraldustega hõlmatud iga jaotustüki kogused;

v) eelmise kuu jooksul ostetud iga jaotustüki kogused;

vi) iga jaotustüki lepinguga hõlmamata ja tegelikud kogused eelmise kuu lõpul ning üksikasjad lepinguga hõlmamata toodete ladustamisaja kohta;

d) kõigi toodete puhul:

i) pakkumusmenetluste avamine, eraldatud kogused ja müügihindade kindlaksmääratud alammäärad artikli 36 kohaldamisel;

▼M1

ii) teave, mis on seotud enim puudust kannatavatele isikutele toiduabi jaotamise programmi jaoks võõrandatud toodetega, sh asjaomane summa (müügihinna ja bilansilise väärtuse vahe) ning kuupäev, millal kooskõlas käesoleva määruse artikli 38b lõikega 4 kantakse kõnealune summa üle asutusele, kellele komisjon määruse (EL) nr 223/2014 alusel makseid teeb.

▼B

2. Komisjon võib nõuda, et lõikes 1 ettenähtud teadete esitamise sagedust tuleb suurendada, kui see on vajalik sekkumiskorra tõhususe haldamiseks.

3. Lõike 1 punkti b kohaldamisel:

a) „laekunud kogused“ – kogused, mis füüsiliselt ladustatakse, olenemata sellest, kas makseasutus võtab need üle või mitte;

b) „väljaviidud kogused“ – kõrvaldatud kogused või ülevõetud kogused, kui need on ostja poolt enne kõrvaldamist üle võetud.

4. Lõike 1 punkti c kohaldamisel:

a) „lepinguga hõlmamata kogused“ – kogused, mis ei ole veel müügilepinguga hõlmatud;

b) „tegelikud kogused“ – lepinguga hõlmamata koguste ja müügilepinguga hõlmatud, aga veel ülevõtmata koguste koguhulk.

III jagu

Eraladustamistoetusega seotud teated

Artikkel 66

Teabe edastamine eraladustamise kohta

Liikmesriigid, kus eraladustamistoetust kasutatakse, teatavad komisjonile:

a) vähemalt kord nädalas ladustamisperioodi kaupa tooted ja kogused, mille kohta on eelmise nädala jooksul lepingud sõlmitud;

b) eelneva kuu kohta mitte hiljem kui iga kuu 15. kuupäevaks:

i) asjaomase kuu jooksul eraladustamisele antud ja eraladustamisest väljaviidud toodete kogused, vajaduse korral kategooriatesse jaotatuna;

ii) asjaomase kuu lõpus eraladustamisel olevate toodete kogus, vajaduse korral kategooriatesse jaotatuna;

iii) toodete kogused, mille lepingulise ladustamise periood on lõppenud;

▼B

iv) kui ladustamisperioodi määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 20 punkti m kohaselt lühendatud või pikendatud, siis teave muudetud ladustamisperioodiga toodete ja koguste ning laost väljaviimise esialgsete ja muudetud kuupäevade kohta.

c) Iga aasta 31. märtsiks eelmise kalendriaasta kohta tehtud kohapealsete kontrollide tulemused vastavalt IV jaotisele.

II PEATÜKK

Lõppsätted

Artikkel 67

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. oktoobrist 2016. Riikliku sekkumise kokkuostu puhul kohaldatakse I lisa V osa III ja IV tabelit ning VI osa punkti b alates 1. juulist 2017.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼B

I LISA

TERAVILI

I OSA

1. NENDE KOOSTISOSADE MÄÄRATLEMINE, MIDA EI TOHI SISALDADA LAITMATU KVALITEEDIGA PÕHITERAVILJAD

1.1. **Katkised terad**

Kõva nisu, pehme nisu ja odra puhul vastab määratlus „katkised terad“ standardile EN 15587.

Maisi puhul vastab määratlus „katkised terad“ standardile EN 16378.

1.2. **Teralisandid**

a) *Kidurad terad*

Kõva nisu, pehme nisu ja odra puhul vastab määratlus „kidurad terad“ standardile EN 15587. Eestist, Lätist, Soomest ja Rootsist pärit odra puhul tähendab „kidurad terad“ siiski terasid, mille mahukaal on vähemalt 64 kilogrammi hektoliitri kohta ja mida pakutakse pakkumusmenetluse raames või kindlaksmääratud hinnaga või antakse sekkumiseks asjaomastes liikmesriikides, ning terasid, mis pärast käesolevas lisas märgitud kõikide teiste koostisosade kõrvaldamist lähevad läbi 2,0 mm läbimõõduga avadega sõelast.

Määratlust „kidurad terad“ ei kohaldata maisi puhul.

b) *Muud teraviljad*

Kõva nisu, pehme nisu ja odra puhul vastab määratlus „muud teraviljad“ standardile EN 15587.

Maisi puhul vastab määratlus „muud teraviljad“ standardile EN 16378.

c) *Kahjurite kahjustatud terad*

Kõva nisu, pehme nisu ja odra puhul vastab määratlus „kahjurite kahjustatud terad“ standardile EN 15587.

Maisi puhul vastab määratlus „kahjurite kahjustatud terad“ standardile EN 16378.

d) *Terad, mille idu värvus on muutunud*

Kõva nisu ja pehme nisu puhul vastab määratlus „terad, mille idu värvus on muutunud“ standardile EN 15587.

Määratlust „terad, mille idu värvus on muutunud“ ei kohaldata odra või maisi puhul.

e) *Kuivatamise käigus ülekuumenenud terad*

Kõva nisu, pehme nisu ja odra puhul vastab määratlus „kuivatamise käigus ülekuumenenud terad“ standardile EN 15587.

Maisi puhul vastab määratlus „kuivatamise käigus ülekuumenenud terad“ standardile EN 16378.

f) *Plekilised terad*

Kõva nisu puhul vastab määratlus „plekilised terad“ standardile EN 15587.

Määratlust „plekilised terad“ ei kohaldata pehme nisu, odra või maisi puhul.

▼B

1.3. **Kasvama läinud terad**

Kõva nisu, pehme nisu ja odra puhul vastab määratlus „kasvama läinud terad“ standardile EN 15587.

Maisi puhul vastab määratlus „kasvama läinud terad“ standardile EN 16378.

1.4. **Prügilisandid**

a) *Võõrseemned*

Kõva nisu, pehme nisu ja odra puhul vastab määratlus „võõrseemned“ standardile EN 15587.

Maisi puhul vastab määratlus „võõrseemned“ standardile EN 16378.

„Väliste haigustunnustega seemned“ on inimestele ja loomadele mürgised seemned; seemned, mis takistavad või raskendavad teraviljade puhastamist ja jahvatamist, ning seemned, mis mõjutavad teraviljatoodete kvaliteeti.

b) *Riknenud terad*

Kõva nisu, pehme nisu ja odra puhul vastab määratlus „riknenud terad“ standardile EN 15587.

Maisi puhul vastab määratlus „riknenud terad“ standardile EN 16378.

Standardis EN 15587 kuulub kõva nisu, pehme nisu ja odra puhul määratlus „fusarioossed terad“ määratluse „riknenud terad“ alla.

c) *Võõrkehad*

Kõva nisu, pehme nisu ja odra puhul vastab määratlus „võõrkehad“ standardile EN 15587.

Maisi puhul vastab määratlus „võõrkehad“ standardile EN 16378.

d) *Seemnekestad (maisitõlviku osad)*

e) *Tungalterad*

f) *Mädanenud terad*

Kõva nisu ja pehme nisu puhul vastab määratlus „mädanenud terad“ standardile EN 15587.

Määratlust „mädanenud terad“ ei kohaldata odra või maisi puhul.

g) *Loomset päritolu lisandid*

1.5. **Elus kahjurid**

1.6. **Oma klaasja välimuse kaotanud terad**

Oma klaasja välimuse kaotanud kõva nisu terad on terad, mille tuuma ei saa käsitada täiesti klaasjana. Need on määratletud standardis EN 15585.

2. LISANDITE MÄÄRATLEMISEL ARVESSEVÕETAVAD ASJAOLUD IGA LIIKI TERAVILJA PUHUL

2.1. **Kõva nisu**

Teralisandid on kidurad terad, muude teraviljade terad, kahjurite kahjustatud terad, värvi muutnud iduga terad, plekilised terad ja kuivatamise käigus ülekuumenenud terad.

▼B

Prügilisandid on võõrseemned, riknenud terad (sealhulgas fusarioossed terad), võõrkehad, seemnekestad, tungalterad, mädanenud terad, ja loomset päritolu lisandid.

2.2. **Pehme nisu**

Teralisandid on kidurad terad, muude teraviljade terad, kahjurite kahjustatud terad, värvi muutnud iduga terad (üksnes kui nende osakaal on üle 8 %) ja kuivatamise käigus ülekuumenenud terad.

Prügilisandid on võõrseemned, riknenud terad (sealhulgas fusarioossed terad), võõrkehad, seemnekestad, tungalterad, mädanenud terad, ja loomset päritolu lisandid.

2.3. **Oder**

Teralisandid on kidurad terad, muude teraviljade terad, kahjurite kahjustatud terad ja kuivatamise käigus ülekuumenenud terad.

Prügilisandid on võõrseemned, riknenud terad (sealhulgas fusarioossed terad), võõrkehad, seemnekestad ja loomset päritolu lisandid.

2.4. **Mais**

Teralisandid on muude teraviljade terad, kahjurite kahjustatud terad ja kuivatamise käigus ülekuumenenud terad.

Prügilisandid on võõrseemned, riknenud terad, võõrkehad, maisitõlviku osad ja loomset päritolu lisandid.

II OSA

Pakkumusmenetluse raames või kindlaksmääratud hinnaga pakutavate või sekkumiseks antavate teraviljade kvaliteedi määramiseks kasutatavad meetodid

Artikli 4 kohaselt tuleb pakkumusmenetluse raames või kindlaksmääratud hinnaga pakutavate või sekkumiseks antavate teraviljade kvaliteedi määramiseks kasutada järgmisi meetodeid:

a) standardmeetod nende koostisosade määramiseks, mis ei kuulu laitmatu kvaliteediga põhiteraviljade hulka

   i) pehme nisu, kõva nisu ja odra puhul standard EN 15587,

   ii) maisi puhul: standard EN 16378;

b) standardmeetod niiskusesisalduse määramiseks

   i) maisi puhul: standard EN 6540,

   ii) muu teravilja kui maisi puhul: standard EN ISO 712 või infrapunatehnoloogial põhinev meetod, mis vastab standardile EN 15948.

   Vaidluse korral tuleb lugeda kehtivaks üksnes neid tulemusi, mis on saadud maisi puhul standardi EN ISO 6540 ja muu teravilja kui maisi puhul standardi EN ISO 712 kohaldamisest;

c) standardmeetod pehmest nisust saadud taina mittekleepuvuse ja mehaanilise töödeldavuse määramiseks: kehtestatud käesoleva lisa III osas;

▼B

d) standardmeetod kõva nisu ja jahvatatud pehme nisu proteiinisisalduse määramiseks: kehtestatud:

i) standardis EN ISO 20483 või

ii) standardis CEN ISO/TS 16634-2.

Vaidluse korral tuleb lugeda kehtivaks üksnes neid tulemusi, mis on saadud standardi EN ISO 20483 kohaldamisel;

e) standardmeetod jahvatatud pehme nisu Zeleny indeksi määramiseks: kehtestatud standardiga EN ISO 5529;

f) standardmeetod Hagbergi langemisarvu määramiseks (amülaasi aktiivsuse test): kehtestatud standardiga EN ISO 3093;

g) standardmeetod kõva nisu klaasja välimuse kaotamise määra määramiseks: kehtestatud standardiga EN 15585;

h) standardmeetod mahukaalu määramiseks: kehtestatud standardiga EN ISO 7971/3;

i) proovivõtu- ja analüüsimeetodid mükotoksiinide sisalduse kindlaksmääramiseks, millele on osutatud komisjoni määruse (EÜ) nr 1881/2006 ([1]) lisas ja mis on sätestatud komisjoni määruse (EÜ) nr 401/2006 ([2]) I ja II lisas.

III OSA

Pehmest nisust saadud taina mittekleepuvuse ja mehaanilise töödeldavuse määramise meetod

1. **Jaotis**

Nisujahu prooviküpsetuse meetod.

2. **Kohaldamisala**

Meetodit kasutatakse nisust katseliselt jahvatatud jahust pärmi abil kergitatud leiva tootmiseks.

3. **Põhimõte**

Tainas valmistakse spetsiaalses segistis jahust, veest, pärmist, soolast ja sahharoosist. Pärast jaotamist ja rullimist jäetakse pätsid 30 minutiks seisma; pätsid vormitakse, pannakse küpsetusplaatidele ja pärast lõppkergitust küpsetatakse kindlaksmääratud aja jooksul. Taina käitlemisomadused märgitakse üles. Pätse hinnatakse mahu ja kõrguse järgi.

4. **Tooraine**

4.1. *Pärm*

Saccharomyces cerevisiae (DHW-Hamburg-Wansbeck) tüüpi aktiivne kuivpärm või samade omadustega toode.

4.2. *Kraanivesi*

4.3. *Suhkru, soola ja askorbiinhappe lahus*

30 ± 0,5 g kaubandusliku kvaliteediga naatriumkloriidi, 30 ± 0,5 g kaubandusliku kvaliteediga sahharoosi ja 0,040 ± 0 001 g askorbiinhapet lahustatakse 800 ± 5 g vees. Iga päev valmistatakse värske lahus.

([1]) Komisjoni 19. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1881/2006, millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes (ELT L 364, 20.12.2006, lk 5).

([2]) Komisjoni 23. veebruari 2006. aasta määrus (EÜ) nr 401/2006, milles sätestatakse proovivõtu- ja analüüsimeetodid mükotoksiinide sisalduse ametlikuks kontrolliks toiduainetes (ELT L 70, 9.3.2006, lk 12).

▼B

4.4. *Suhkrulahus*

5 ± 0,1 g kaubandusliku kvaliteediga sahharoosi lahustatakse 95 ± 1 g vees. Iga päev valmistatakse värske lahus.

4.5. *Ensüümaktiivne linnasejahu*

Kaubanduslik kvaliteet.

5. **Seadmed ja aparatuur**

5.1. *Küpsetusruum*

Küpsetusruumis saab hoida temperatuuri 22–25 °C.

5.2. *Külmik*

Külmikus saab hoida temperatuuri 4 ± 2 °C.

5.3. *Kaal*

Suurim lubatud koormus 2 kg, täpsus 2 g.

5.4. *Kaal*

Suurim lubatud koormus 0,5 kg, täpsus 0,1 g.

5.5. *Analüütiline kaal*

Täpsus $0{,}1 \times 10^{-3}$ g.

5.6. *Segisti*

Stephan UMTA 10, mille segaja on Detmold (Stephan Söhne GmbH) või samade omadustega seade.

5.7. *Kerkekapp*

Kerkekapis saab hoida temperatuuri 30 ± 1 °C.

5.8. *Lahtised plastmasskarbid*

Valmistatud polümetüülmetakrülaadist (Plexiglas, Perspex). Sisemõõtmed: 25 × 25 cm, kõrgus 15 cm, seina paksus 0,5 ± 0,05 cm.

5.9. *Neljakandilised plastmassplaadid*

Valmistatud polümetüülmetakrülaadist (Plexiglas, Perspex). Mõõtmed on vähemalt 30 × 30 cm, paksus 0,5 ± 0,05 cm.

5.10. *Tainavormimismasin*

Brabender kuulhomogenisaator (Brabender OHG) või samade omadustega samalaadne seade.

6. **Proovi võtmine**

Vastavalt standardile EN ISO 24333.

7. **Menetlus**

7.1. *Hüdratatsiooni määramine*

Veeimendumine määratakse vastavalt Rahvusvahelise Teraviljakeemia Assotsiatsiooni standardile nr 115/1.

7.2. *Linnasejahu lisamise määramine*

Jahu langemisarv määratakse kindlaks EN ISO 3093 meetodil. Kui langemisarv on üle 250, määratakse kasvava hulga linnasejahu sisaldusega jahusegude abil kindlaks lisatav linnasejahu (punkt 4.5) hulk, et langemisarv oleks vahemikus 200–250. Kui langemisarv on alla 250, ei ole linnasejahu vaja lisada.

▼B

7.3. *Aktiivse kuivpärmi reaktiveerimine*

Kohandatakse suhkrulahuse temperatuuri (punkt 4.4) temperatuurini 35 ± 1 °C. Üks massiosa aktiivset kuivpärmi lisatakse neljale massiosale leigele suhkrulahusele. Mitte segada. Vajaduse korral loksutada.

Lastakse seista 10 ± 1 minutit, seejärel segatakse, kuni saadakse ühtlane suspensioon. Suspensioon kasutatakse ära kümne minuti jooksul.

7.4. *Jahu ja vedelate lisaainete temperatuuri kohandamine*

Jahu ja vee temperatuuri tuleb kohandada nii, et taina temperatuur oleks pärast segamist 27 ± 1 °C.

7.5. *Taina koostis*

2 g täpsusega kaalutakse 10 y/3 g olemasoleva niiskusesisaldusega jahu (vastab 1 kg 14 % niiskusesisaldusega jahule), kus „y“ on farinograafilise analüüsi jaoks kasutatava jahu kogus (vt Rahvusvahelise Teraviljakeemia Assotsiatsiooni standard nr 115/1).

Linnasejahu kogus, mis on vajalik langemisarvu viimiseks vahemikku 200–250 (punkt 7.2), kaalutakse 0,2 g täpsusega.

Kaalutakse 430 ± 5 g suhkru, soola ja askorbiinhappe lahust (punkt 4.3), millele lisatakse vett, kuni üldmass on (x – 9) 10 y/3 g (vt punkt 10.2), kus „x“ on farinograafilise analüüsi jaoks kasutatav vee kogus (vt Rahvusvahelise Teraviljakeemia Assotsiatsiooni standard nr 115/1). Kõnealune üldmass (tavaliselt vahemikus 450–650 g) tuleb saavutada 1,5 g täpsusega.

Kaalutakse 90 ± 1 g pärmi suspensiooni (punkt 7.3).

Märgitakse üles taina üldmass (P), mis on jahu, suhkru, soola ja askorbiinhappe lahuse ning vee, pärmisuspensiooni ja linnasejahu masside summa.

7.6. *Segamine*

Enne segamist tuleb sobiva koguse leige vee abil viia segisti temperatuurile 27 ± 1 °C.

Segistisse valatakse taina vedelad koostisained ning selle peale puistatakse jahu ja linnasejahu.

Segisti käivitatakse (kiirusel 1, s.o 1 400 pööret minutis) ja lastakse töötada 60 sekundit. 20 sekundit pärast segisti käivitamist pööratakse tainasegamisnõu kaane küljes olevat kaabitsat kaks pööret.

Taina temperatuur mõõdetakse. Kui see ei ole vahemikus 26–28 °C, visatakse tainas ära ning pärast koostisainete temperatuuri kohandamist segatakse uus.

Taina omadusi hinnatakse järgmiste määratluste järgi:

— mittekleepuv ja mehaaniliselt töödeldav või

— kleepuv ja mehaaniliselt mittetöödeldav.

Taina käsitamiseks segamise lõpul mittekleepuva ja mehaaniliselt töödeldavana peaks tainas moodustama ühtse massi, mis ei jää nõu külgede ega segisti võlli külge. Tainast peaks olema võimalik eemaldada tainasegamisnõust käsitsi ühe liigutusega ilma olulise kaota.

▼B

7.7. *Jaotamine ja rullimine*

2 g täpsusega kaalutakse kolm tainapätsi vastavalt järgmisele valemile:

p = 0,25 P, kus:

p = jaotatud tainapätsi mass,

P = taina üldmass.

Pätse rullitakse viivitamatult 15 sekundi jooksul tainavormimismasinas (punkt 5.10) ning paigutatakse 30 ± 2 minutiks ümberpööratud plastmasskarpidega (punkt 5.8) kaetud neljakandilistel plastmassplaatidel (punkt 5.9) kerkekappi (punkt 5.7).

Pätsidele jahu ei raputata.

7.8. *Vormimine*

Tainapätsid paigutatakse plastmassplaatidel ja plastmasskarpidega kaetuna tainavormimismasinasse (punkt 5.10) ning iga pätsi rullitakse uuesti 15 sekundit. Tainapätsilt eemaldatakse kate alles vahetult enne rullimist. Taina omadusi hinnatakse uuesti järgmiste määratluste järgi:

a) mittekleepuv ja mehaaniliselt töödeldav või

b) kleepuv ja mehaaniliselt mittetöödeldav.

Taina käsitamiseks segamise lõpul mittekleepuva ja mehaaniliselt töödeldavana ei jää tainas üldse või jääb vähe tainavormimismasina kambri külgede külge, nii et kamber käib masina töötades vabalt ringi ja moodustab tainast korrapärase kuuli. Segamise lõpul ei tohiks tainas kambri kaane avamisel kleepuda tainavormimismasina kambri külgedele.

8. **Katsearuanne**

Katsearuandes peab olema märgitud:

a) taina käitlemisomadused segamise lõpul ja vormimise ajal,

b) jahu langemisarv linnasejahu lisamata,

c) täheldatud kõrvalekalded,

d) kasutatud meetod,

e) kõik andmed, mis on vajalikud proovi identifitseerimiseks.

9. **Üldised märkused**

9.1. Vedelate lisaainete koguse arvutamise valem põhineb järgmisel:

Soovitud konsistentsi annab x ml vee lisamine 300 g 14 % niiskusesisaldusega jahu kogusele vastavale jahu kogusele. Kuna prooviküpsetusel kasutatakse 1 kg 14 % niiskusesisaldusega jahu, aga x on arvutatud 300 g jahu kohta, siis on prooviküpsetamiseks vaja x jagatud kolmega korda 10 g vett, st 10 x/3 g.

430 g suhkru, soola ja askorbiinhappe lahust sisaldab 15 g soola ja 15 g suhkrut. See 430 g lahus sisaldub vedelates koostisainetes. Tainale 10 x/3 g vee lisamisel tuleb lisada (10 x/3 + 30) g vedelaid koostisaineid, mis sisaldavad 430 g suhkru, soola ja askorbiinhappe lahust ja täiendava koguse vett.

▼B

Kuigi osa pärmisuspensiooniga lisatud vett imendub pärmi, sisaldab suspensioon ka „vaba“ vett. Hinnatakse, et 90 g pärmisuspensiooni sisaldab 60 g „vaba“ vett. Taina vedelate koostisainete kogust korrigeeritakse vastavalt kõnealusele pärmisuspensioonis sisalduvale 60 g „vabale“ veele, st et tuleb lisada vett 10 x/3 pluss 30 miinus 60 g. Seda võib esitada järgmiselt: (10 x/3 + 30) – 60 = 10 x/3 – 30 = (x/3 – 3) 10 = (x – 9) 10/3, punktis 7.5 esitatud valem. Kui näiteks farinograafilises analüüsis kasutatud vee kogus x on 165 ml, asendatakse see väärtus käesolevas valemis nii, et veele lisatakse 430 g suhkru, soola ja askorbiinhappe lahust ja saadav üldkogus on:

$$(165 - 9)\ 10/3 = 156 \times 10/3 = 520\ \text{g}.$$

9.2. Meetodit ei kohaldata vahetult nisu suhtes. Nisu küpsetamisomaduste iseloomustamiseks kasutatakse järgmist meetodit.

Nisu puhastatakse ja määratakse selle niiskusesisaldus. Nisu niiskusesisaldust ei ole vaja muuta, kui see on vahemikus 15,0–16,0 %. Kui niiskusesisaldus on väljaspool nimetatud vahemikku, tuleb see vähemalt kolm tundi enne jahvatamist kohandada 15,5 ± 0,5 %ni.

Nisu jahvatatakse jahuks Bühler MLU 202 laboriveski või Brabender Quadrumat Seniori veski või samade omadustega samalaadse seadme abil.

Valitakse selline jahvatusmeetod, et saagis (saadava jahu hulk jahvatatud terade massist) oleks vähemalt 72 % ning tuhasus 0,50–0,60 % kuivaine põhjal arvutatuna.

Jahu tuhasus määratakse vastavalt komisjoni määruse (EL) nr 234/2010 ([1]) II lisale ja niiskusesisaldus vastavalt käesolevale määrusele. Saagis arvutatakse järgmise võrrandi abil:

$$E = (((100 - f)\ F)/(100 - w)\ W) \times 100\ \%,$$

kus:

E = saagis,

f = jahu niiskus,

w = nisu niiskusesisaldus,

F = valmistatud jahu mass niiskusesisaldusega f,

W = jahvatatud nisu mass niiskusesisaldusega w.

Märkus. Teave kasutatavate koostisainete ja seadmete kohta on avaldatud 31. märtsi 1977. aasta dokumendis T/77,300, mille on avaldanud Instituut voor Graan, Meel en Brood, TNO – Postbus 15, Wageningen, Netherlands.

IV OSA

Teraviljade proovide võtmise ja analüüsimise meetodid

1. Iga teraviljapartii puhul määratakse kvaliteediomadused kindlaks pakutud partii representatiivse proovi alusel, mis koosneb iga tarne puhul vähemalt iga 60 tonni kohta võetavatest proovidest.

([1]) Komisjoni 19. märtsi 2010. aasta määrus (EL) nr 234/2010, millega kehtestatakse teravilja eksporditoetuste andmist ja teraviljaturu häirete korral võetavaid meetmeid käsitleva nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 teatavad üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 72, 20.3.2010, lk 3).

▼B

2. Pakkumusmenetluse raames või kindlaksmääratud hinnaga pakutava või sekkumiseks antava teravilja kvaliteedi määramiseks kasutatavad standardmeetodid on kehtestatud käesoleva lisa I, II ja III osas.

3. Vaidluse korral korraldab makseasutus uuesti asjaomase teravilja suhtes vajalikud katsed, mille kulud kannab kaotaja osapool.

V OSA

Hinnatõstmised ja -alandamised

I tabel

Muu teravilja kui maisi hinna tõstmine vastavalt niiskusesisaldusele

Niiskusesisaldus (%)	Hinna tõstmine (eurot/t)
Alla 12,5 ja kuni 12	0,5
Alla 12 ja kuni 11,5	1
Alla 11,5	1.5

Maisi hinna tõstmine vastavalt niiskusesisaldusele

Niiskusesisaldus (%)	Hinna tõstmine (eurot/t)
Alla 12 ja kuni 11,5	0,5
Alla 11,5	1

II tabel

Muu teravilja kui maisi hinna alandamine vastavalt niiskusesisaldusele

Niiskusesisaldus (%)	Hinna alandamine (eurot/t)
Üle 13,0 ja kuni 13,5	0,5
Üle 13,5 ja kuni 14,0	1,0
Üle 14,0 ja kuni 14,5	1,5

Maisi hinna alandamine vastavalt niiskusesisaldusele

Niiskusesisaldus (%)	Hinna alandamine (eurot/t)
Üle 12,5 ja kuni 13,0	0,5
Üle 13,0 ja kuni 13,5	1,0

▼B

III tabel

Pehme nisu hinna tõstmine vastavalt proteiinisisaldusele

Proteiinisisaldus (1) (N × 5,7)	Hinna tõstmine (eurot/t)
Üle 12,0	2,5

(1) Protsendina kuivainest.

IV tabel

Pehme nisu hinna alandamine vastavalt proteiinisisaldusele

Proteiinisisaldus (1) (N × 5,7)	Hinna alandamine (eurot/t)
Alla 11,5 ja kuni 11,0	2,5

(1) Protsendina kuivainest.

VI OSA

Hinnatõstmiste ja -alandamiste arvutamine

Artiklis 26 lõikes 1 sätestatud hinnakorrektsioonid väljendatakse eurodes tonni kohta ning neid kohaldatakse sekkumiseks ette nähtud kindlaksmääratud hinnaga pakkumuste ja pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste suhtes, korrutades kõnealuses artiklis osutatud hinna kindla protsendimääraga tõstmiste või alandamiste summaga järgmiselt:

a) kui kindlaksmääratud hinnaga pakkumuste ja pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste alusel sekkumiseks pakutava teravilja niiskusesisaldus on maisi puhul alla 12,0 % ja muu teravilja puhul alla 12,5 %, kohaldatakse käesoleva lisa V osa I tabelis osutatud hinnatõstmisi. Kui kindlaksmääratud hinnaga pakkumuste ja pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste alusel sekkumiseks pakutava teravilja niiskusesisaldus on maisi puhul üle 12,5 % ja muu teravilja puhul alla 13,0 %, kohaldatakse käesoleva lisa V osa II tabelis osutatud hinnaalandamisi;

b) kui pehme nisu proteiinisisaldus on alla 12,0 %, kohaldatakse käesoleva lisa V osa III tabelis osutatud hinnaalandamisi. Kui pehme nisu proteiinisisaldus on alla 11,5 %, kohaldatakse käesoleva lisa V osa IV tabelis osutatud hinnaalandamisi.

▼B

II LISA

RIIS

I OSA

Koorimata riisi proovide võtmise ja analüüsimise meetodid

1. Delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 II lisa I osas sätestatud kvaliteedinõuete kontrollimiseks võtab makseasutus proovid ettevõtja või selle volitatud esindaja juuresolekul.

   Võetakse kolm vähemalt ühe kilogrammi suuruse massiga representatiivset proovi. Proovid jaotatakse järgmiselt:

   a) ettevõtjale,

   b) ladustamiskohale, kus ülevõtmine aset leidis,

   c) makseasutusele.

   Representatiivsete proovide saamiseks võetavate üksikproovide arv saadakse partii koguse jagamisel 10 tonnisteks osadeks. Kõik üksikproovid on ühesuguse kaaluga. Representatiivsed proovid saadakse üksikproovideks võetud koguse jagamisel kolmeks.

   Kvaliteedinõudeid kontrollitakse selle representatiivse proovi alusel, mis saadetakse lattu, kus ülevõtmine toimub.

2. Representatiivsed proovid võetakse igast osatarnest (veoautokoorem, praamjõelaevakoorem, raudteevagun) punktis 1 sätestatud tingimustel.

   Tarne korral kontrollitakse enne partii jõudmist sekkumislattu iga osatarne puhul ainult niiskusesisaldust, prügilisandite hulka ja seda, et partiis ei ole elus putukaid. Kui hiljem kontrolli lõpuks siiski ilmneb, et osatarne ei vasta kvaliteedi miinimumnõuetele, keeldutakse asjaomase koguse ülevõtmisest. Kui makseasutus suudab enne tarne lattu jõudmist kontrollida iga osatarne vastavust kõikidele kvaliteedi miinimumnõuetele, keeldub ta kõigi selliste osatarnete ülevõtmisest, mis ei vasta eespool nimetatud nõuetele.

3. Radioaktiivsuse taset kontrollitakse üksnes juhul, kui olukord seda nõuab ja piiratud aja jooksul.

4. Vaidluse korral korraldab makseasutus uuesti asjaomase koorimata riisi suhtes vajalikud katsed, mille kulud kannab kaotaja osapool.

   Uue analüüsi teeb makseasutuse tunnustatud labor uue representatiivse proovi põhjal, mis koosneb võrdsest arvust ettevõtja ja makseasutuse valduses olevatest proovidest. Pakkumismenetluse raames pakutava partii osatarnete puhul saadakse tulemus iga osatarne uute representatiivsete proovide analüüside kaalutud keskmiste näitajate hindamise alusel.

II OSA

Hinnatõstmised ja -alandamised

1. Artiklis 26 lõikes 1 sätestatud hinnakorrektsioonid väljendatakse eurodes tonni kohta ning neid kohaldatakse sekkumiseks ette nähtud pakkumismenetluse raames tehtavate pakkumuste suhtes, korrutades kõnealuses artiklis osutatud hinna käesoleva lisa I, II ja III tabelis kehtestatud kindla protsendimääraga tõstmiste või alandamiste summaga.

▼B

2. Hinnatõstmised või -alandamised määratakse käesoleva lisa I osas määratletud representatiivse proovi kontrolli tulemuste kaalutud keskmise põhjal.

I tabel

Hinna tõstmine vastavalt niiskusesisaldusele

Niiskusesisaldus (%)	Hinna tõstmine (eurot/t)
Alla 12,5 ja kuni 12	0,75
Alla 12 ja kuni 11,5	1,5

II tabel

Hinna alandamine vastavalt niiskusesisaldusele

Niiskusesisaldus (%)	Hinna alandamine (eurot/t)
Üle 13,5 ja kuni 14,0	0,75
Üle 14,0 ja kuni 14,5	1,5

III tabel

Hinna tõstmine töötlemisjärgse saagise puhul

Saagis koorimata riisi töötlemisel kroovitud täisteraliseks riisiks	Saagisepunkti ([1]) suhtes kohaldatav hinnatõstmine
Suurem kui põhisaagis	0,75 % tõstmine
Saagis koorimata riisi töötlemisel kroovitud riisiks	Saagisepunkti suhtes kohaldatav hinnatõstmine
Suurem kui põhisaagis	0,60 % tõstmine

([1]) Kohaldatakse, kui riisi saagis pärast töötlemist erineb delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 II lisa II osas määratletud ja vastavalt sordile ettenähtud saagisenäitajatest.

▼B

III LISA

VEISELIHA

I OSA

Ülevõtmisega seotud tingimused ja kontrollid

1. Tarnitud tooted võetakse üle, kui makseasutus on kontrollinud nende vastavust delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 III lisa I osas kehtestatud nõuetele. Eelkõige tuleb süstemaatiliselt kontrollida iga tarnitud rümba, poolrümba ja veerandrümba esitusviisi, klassifikatsiooni, kaalu ja märgistust.

2. Kui kas või üks delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 III lisa I osas kehtestatud nõue on täitmata, lükatakse pakkumus tagasi. Tagasilükatud tooteid ei tohi enam vastuvõtmiseks esitada.

3. Makseasutus registreerib süstemaatiliselt punktis 1 kirjeldatud kontrollide tulemused.

II OSA

Ümberarvestuskoefitsiendid

Lihakusklass/rasvakiht	Koefitsient
U2	1,058
U3	1,044
U4	1,015
R2	1,015
R3	1,000
R4	0,971
O2	0,956
O3	0,942
O4	0,914

III OSA

Konditustamine

I. **Konditustamise üldtingimused**

1. Liha võib konditustada ainult heakskiidetud lihalõikusettevõtetes, mis vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004 ([1]) nõuetele.

2. Käesoleva määruse mõistes tähendab „konditustamine“ veise-/vasikarümba füüsilist käitlemist, millele on osutatud delegeeritud määruse (EL) nr 906/2014 II lisas.

3. Konditustatud jaotustükid peavad vastama käesoleva lisa IV lisas osutatud nõuetele.

II. **Lepingud ja üldtingimused**

1. Konditustamine toimub lepingu alusel vastavalt tingimustele, mille makseasutused on kehtestanud vastavalt oma üldtingimustele ja kooskõlas käesoleva määruse nõuetega.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

▼B

2. Makseasutuste üldtingimustes sätestatakse nõuded lihalõikusettevõtetele, esitatakse täpsustused ettevõtte ja nõutavate seadmete kohta ning kehtestatakse konditustamise etappe hõlmavad üksikasjalikud tingimused.

Arvestades seda, et makseasutus võtab jaotustükid üle, sätestatakse üldtingimustes eelkõige jaotustükkide ettevalmistamis-, korrastamis-, pakendamis-, külmutamis- ja säilitamisviiside üksikasjalikud tingimused.

III. **Konditustamise kontroll ja järelevalve**

Makseasutused võtavad vajalikud meetmed, millega tagada, et konditustamine toimub vastavalt käesoleva määruse nõuetele ning kooskõlas lepingute ning käesoleva osa II jaos esitatud üksikasjadega.

Eelkõige peavad makseasutused panema toimima süsteemi, millega tagada konditustamise pidev kontroll ja järelevalve. Kõnealuse kontrolli ja järelevalve tegevuse tulemused tuleb registreerida.

VI. **Jaotustükkide ladustamine**

Jaotustükid ladustatakse külmhoonetes, mis asuvad selle liikmesriigi territooriumil, kellele makseasutus allub.

V. **Konditustamise maksumus**

Käesoleva osa II jaos osutatud lepingud ja nende alusel tehtavad maksed peavad katma konditustamiskulud, nagu on osutatud käesoleva osa I jao punktis 2.

VI. **Konditustamise tähtajad**

Konditustamine, korrastamine, kaalumine, pakendamine ja kiirkülmutamine peavad toimuma kümne tapmisjärgse kalendripäeva jooksul. Makseasutused võivad siiski määrata ka lühema tähtaja.

VII. **Toodete kontroll ja tagasilükkamine**

1. Kui käesoleva osa III jaos osutatud kontrollide tulemusel selgub, et tooted ei vasta käesoleva määruse nõuetele ega ole kooskõlas lepingute ning käesoleva osa II jaos esitatud üksikasjadega, lükatakse tooted tagasi.

2. Ilma et see piiraks karistuste kohaldamist, nõuavad makseasutused vajaduse korral vastutavatelt pooltelt maksed tagasilükatud jaotustükkide eest tagasi summas, mis vastab käesoleva lisa V osas esitatud hinnale.

IV OSA

Sekkumiskõlbliku veiseliha konditustamisjuhised

1. TAGAVEERANDI JAOTUSTÜKID

1.1. Jaotustükkide kirjeldus

1.1.1. Sekkumiskõlblik tagakoot (kood INT 11)

Lõikamine ja konditustamine: eemaldada lõikega, mis läbib põlveliigest ja eraldab sise- ja välistüki (hõbetüki) koepiire mööda; kannalihased tuleb jätta tagakoodi külge. Eemaldada koodiluud (sääre- ja kannaluud).

Korrastamine: eemaldada lihastest väljaulatuvad kõõluseotsad.

Pakendamine ja pakkimine: enne kasti pakkimist tuleb iga jaotustükk eraldi pakendada.

1.1.2. Sekkumiskõlblik küljetükk (pähkeltükk) (kood INT 12)

Lõikamine ja konditustamine: eraldada sisetükist piki reieluud allasuunatud otselõikega ning välistükist mööda koepiire allasuunatud otselõikega; ümarat fastsiatega kaetud osa ei eemaldata.

▼B

Korrastamine: eemaldada põlvekeder, liigesekapsel ja kõõlus; välise rasvkoe paksus ei tohi ületada 1 cm.

1.1.3. Sekkumiskõlblik sisetükk (kood INT 13)

Lõikamine ja konditustamine: eraldada välistükist ja tagakoodist lõikega mööda koepiire ning eemaldada reieluust; eemaldada istmikuluu.

Korrastamine: eemaldada kusejuha, külgnev sidekude ja munandikoti lümfisõlm; eemaldada kõhr ja vaagnaluudega ühendatud sidekude; välise rasvkoe paksus ei tohi ületada 1 cm.

1.1.4. Sekkumiskõlblik välistükk (kood INT 14)

Lõikamine ja konditustamine: eraldada sisetükist ja tagakoodist lõikega mööda koepiire; eemaldada reieluu.

Korrastamine: eemaldada liigesega külgnev tugev kõhr, põlveõndla lümfisõlmed ning sellega seotud rasvkude ja kõõlused; välise rasvkoe paksus ei tohi ületada 1 cm.

1.1.5. Sekkumiskõlblik sisefilee (kood INT 15)

Lõikamine: sisefilee kogupikkuses eemaldamiseks tuleb selle jämedam ots vabastada puusaluu küljest ning seejärel vabastada selgroolülidega külgnev filee seljaosast.

Korrastamine: eemaldada nääre ja rasvkude. Sidekoeline kate ja väike nimmelihas peavad jääma terveks ja eemaldamata.

1.1.6. Sekkumiskõlblik ristluutükk (ülemine tükk) (kood INT 16)

Lõikamine ja konditustamine: see jaotustükk eraldatakse välistükist ja küljetükist otselõikega alates viiendast ristluulülist umbes 5 cm tagapool asuvast kohast kuni kohani, mis asub umbes 5 cm istmikuluust eespool, kusjuures küljetükki ei tohi sisse lõigata.

Eraldada seljaosast lõikega viimase nimmelüli ja esimese ristluulüli vahelt ja puhastada vaagnaluu esiserv. Eemaldada luud ja kõhred.

Korrastamine: eemaldada sisepinnalt pikima seljalihase alt nn rasvatasku. Välise rasvkoe paksus ei tohi ületada 1 cm.

1.1.7. Sekkumiskõlblik seljatükk (kood INT 17)

Lõikamine ja konditustamine: see jaotustükk eraldatakse ristluutükist otselõikega viimase nimmelüli ja esimese ristluulüli vahelt. Esiribist (viieribitükist) eraldatakse see otselõikega 11. ja 10. ribi vahelt. Hoolikalt eemaldada selgroolülid. Ribid ja ogajätked eemaldatakse plaadina.

Korrastamine: eemaldada pärast konditustamist allesjäänud kõhretükid. Eemaldada kõõlus. Välise rasvkoe paksus ei tohi ületada 1 cm.

1.1.8. Sekkumiskõlblik kubemetükk (kood INT 18)

Lõikamine ja konditustamine: kogu kubemetükk tuleb eemaldada tagaveerandi kaheksaribi otselõikest, lõigates kohast, kus kubemetükk on tagasi asetatud, mööda reietüki lihaste koepiire alla kohani, mis on horisontaalne viimase nimmelüli keskmega.

▼B

Seejärel jätkatakse lõiget paralleelselt sisefileega otse alla kolmeteistkümnendast kuni kuuenda ribini, sealhulgas paralleelselt selgroo selgmise äärega, nii et kogu allasuunatud lõige ei jääks pikima seljalihase külgmisest otsast kaugemale kui 5 cm.

Kõhr ja kõik luud eemaldada plaadina. Kogu kubemeosa peab jääma terveks.

Korrastamine: eemaldada sidekoeline kattekiht. Rasvkude eemaldada nii, et nähtav rasvkude (väline ja seesmine) ei ületaks 30 %.

1.1.9. Sekkumiskõlblik esiribitükk (viieribitükk) (kood INT 19)

Lõikamine ja konditustamine: see jaotustükk eraldatakse seljaosast otselõikega 11. ja 10. ribi vahelt ning see peab sisaldama 6. kuni 10. ribi, viimane kaasa arvatud. Eemaldada roietevahelised lihased ja rinnakelme õhukese plaadina koos roietega. Eemaldada selgroolülid ja kõhr, sealhulgas abaluukõhr.

Korrastamine: eemaldada turjaväät *ligamentum nuchae*. Välise rasvkoe paksus ei tohi ületada 1 cm. Ümarat fastsiatega kaetud osa ei eemaldata.

2. ESIVEERANDI JAOTUSTÜKID

2.1. Jaotustükkide kirjeldus

2.1.1. Sekkumiskõlblik esikoot (kood INT 21)

Lõikamine ja konditustamine: eemaldada lõikega kodarluud ja õlavarreluud lahutava liigese kohalt. Eemaldada kodarluu.

Korrastamine: eemaldada lihastest väljaulatuvad kõõluseotsad.

Esikoote ja tagakoote ei tohi koos pakkida.

2.1.2. Sekkumiskõlblik abatükk (kood INT 22)

Lõikamine ja konditustamine: eraldada abaosa esiveerandist, lõigates mööda koepiire ümber abaosa serva ja abaluukõhre ning jätkates mööda koepiire nii, et abaosa tõstetakse oma loomulikust „taskust“ üles. Eemaldada abaluu. Abaluu alune lihas tuleb tagasi asetada, kuid seda ei tohi täielikult eemaldada, et luud oleks võimalik puhtalt eemaldada. Eemaldada õlavarreluu.

Korrastamine: eemaldada kõhred, kõõlused ja liigesekapslid; rasvkude eemaldada nii, et nähtav rasvkude (väline ja seesmine) ei ületaks 10 %.

2.1.3. Sekkumiskõlblik rinnakutükk (kood INT 23)

Lõikamine ja konditustamine: eraldada esiveerandist, tehes otselõike risti esimese ribi keskmega. Eemaldada roietevahelised lihased ja rinnakelme õhukese plaadina koos ribide, rinnakuluu ja kõhrega. Ebatasane äär peab jääma rinnaku külge. Ebatasase ääre ja rinnaku all olev rasvkude tuleb eemaldada.

Korrastamine: rasvkude eemaldada nii, et nähtav rasvkude (väline ja seesmine) ei ületaks 30 %.

2.1.4. Sekkumiskõlblik esiveerand (kood INT 24)

Lõikamine ja konditustamine: esiveerand on jaotustükk, mis on järele jäänud pärast rinnakutüki, abatüki ja esikoodi eemaldamist.

▼B

Ribid eemaldada plaadina. Kaelalülid tuleb puhtalt eemaldada.

Külgnevad lihased tuleb jätta jaotustüki külge.

Korrastamine: eemaldada kõõlused, liigesekapslid ja kõhr. Rasvkude eemaldada nii, et nähtav rasvkude (väline ja seesmine) ei ületaks 10 %.

V OSA

Tagasilükatud sekkumiskõlblike jaotustükkide hinnad

(eurot/t)

Sekkumiskõlblik sisefilee	22 000
Sekkumiskõlblik seljatükk	14 000
Sekkumiskõlblik sisetükk, sekkumiskõlblik ristluutükk (ülemine tükk)	10 000
Sekkumiskõlblik välistükk (hõbetükk), sekkumiskõlblik küljetükk (pähkeltükk), sekkumiskõlblik esiribitükk (viieribitükk)	8 000
Sekkumiskõlblik abatükk, sekkumiskõlblik esiveerand	6 000
Sekkumiskõlblik rinnakutükk, sekkumiskõlblik tagakoot, sekkumiskõlblik esikoot	5 000
Sekkumiskõlblik kubemetükk	4 000

▼B

IV LISA

VÕI

I OSA

Proovi võtmine keemiliseks ja mikrobioloogiliseks analüüsiks ning organoleptiliseks hindamiseks

1. **Keemiline ja mikrobioloogiline analüüs**

Või kogus (kg)	Väikseim proovide arv (> 100 g)
≤ 1 000	2
> 1 000 ≤ 5 000	3
> 5 000 ≤ 10 000	4
> 10 000 ≤ 15 000	5
> 15 000 ≤ 20 000	6
> 20 000 ≤ 25 000	7
> 25 000	7 + 1 iga järgmise kuni 25 000 kg kohta

Mikrobioloogiliseks analüüsiks võetakse proove aseptiliselt.

Kuni viiest 100 g proovist võib teha koondproovi, mis tuleb enne analüüsi omavahel hästi läbi segada.

Proove tuleb võtta iga partii eri osadest juhuslikult, enne makseasutuse määratud külmhoonesse paigutamist või selle ajal.

Koondproovi ettevalmistamine (keemiliseks analüüsiks):

a) kuiva puhta võipuuri või samalaadse sobiva vahendiga võetakse vähemalt 30 g võisüdamik ja asetatakse see konteinerisse. Koondproov tuleb seejärel plommida ja saata analüüsimiseks laborisse;

b) laboris soojendatakse koondproovi avamata originaalkonteineris 30 °C juures seda sageli loksutades, kuni saadakse ühtlane vedel klompideta emulsioon. Konteinerist peab olema täidetud pool kuni kaks kolmandikku.

Iga tootja võitoodangust, mida pakutakse sekkumiseks, tuleb aastas teha kaks mittepiimarasvade analüüsi.

2. **Organoleptiline hindamine**

Või kogus (kg)	Väikseim proovide arv
1 000 ≤ 5 000	2
> 5 000 ≤ 25 000	3
> 25 000	3 + 1 iga järgmise kuni 25 000 kg kohta

Pärast 30 päevast ladustamise prooviaega võetakse proovid iga partii eri osadest juhuslikult 30. kuni 45. tarnimisjärgsel päeval ja antakse võile hinnang.

▼M2

Iga proovi hinnatakse eraldi. Uute proovide võtmine ja kordushindamine ei ole lubatud.

▼B

3. **Toimimisjuhend juhul, kui proov ei vasta nõuetele**

a) keemiline ja mikrobioloogiline analüüs

i) juhul kui analüüsitakse üksikproove, on lubatud ühe nõuetele mittevastava parameetriga ühe defektse proovi esinemine viie kuni kümne proovi kohta või kahe samalaadse defektse proovi esinemine 11 kuni 15 proovi kohta. Kui proov ei vasta nõuetele, peab võtma kaks uut proovi kummaltki poolt mittevastavat proovi ja neid kontrollima mittevastava parameetri suhtes. Kui ka mõlemad uued proovid ei vasta spetsifikaadile, lükatakse tagasi see osa pakutavast võikogusest, mis jääb kummaltki poolt mittevastavat proovi võetud nõuetekohaste algproovide vahele.

Kogus, mis tuleb tagasi lükata, kui ka uued proovid ei vasta nõuetele:

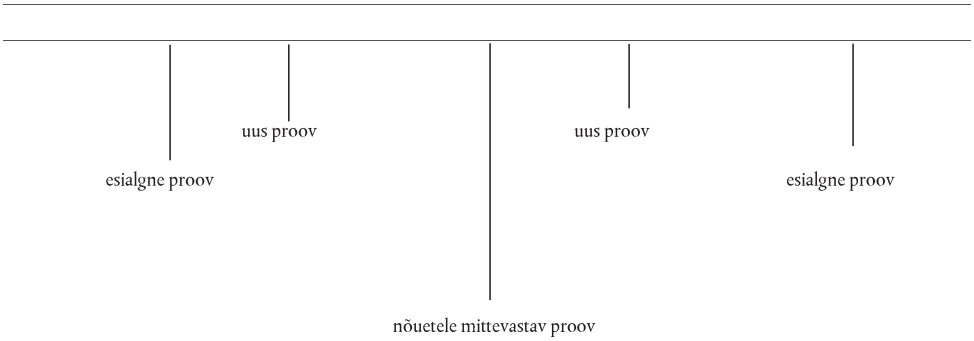

ii) juhul kui analüüsitakse koondproovi ja selle üks parameeter ei vasta nõuetele, lükatakse tagasi pakutava koguse see osa, mida iseloomustab asjakohane koondproov. Koguse, mida iseloomustab üks koondproov, võib määrata nii, et kogus jagatakse osadeks enne proovide võtmist igast osast;

b) organoleptiline hindamine: juhul kui organoleptilisel hindamise tulemusel ei vasta mõni proov nõuetele, lükatakse tagasi partii koguse see osa, mis jääb kahe külgneva nõuetekohase proovi vahele kummalgi pool mittevastavat proovi;

c) juhul kui proov ei vasta nõuetele keemilisel või mikrobioloogilise analüüsil ja samal ajal organoleptilise hindamise tulemusel, lükatakse kogus tervikuna tagasi.

▼M2

IA OSA

Mageda või analüüsimeetodid seoses riikliku sekkumisega

Parameeter	Meetod
Rasvasisaldus ([1])	ISO 17189 või ISO 3727, 3. osa
Veesisaldus	ISO 3727, 1. osa
Rasvata kuivainete sisaldus	ISO 3727, 2. osa
Rasva happesus	ISO 1740
Peroksiidarv	ISO 3976
Mittepiimarasv	ISO 17678
Organoleptilised omadused	ISO 22935, 2. ja 3. osa ning allpool esitatud hindamistabel.

([1]) Kasutatava meetodi kiidab heaks makseasutus.

▼M2

Hindamistabel

Välimus		Konsistents		Lõhn ja maitse	
Punktid	Märkused	Punktid	Märkused	Punktid	Märkused
5	*Väga hea* Ideaalne tüüp Kõrgeim kvaliteet (ühtlaselt kuiv)	5	*Väga hea* Ideaalne tüüp Kõrgeim kvaliteet (ühtlaselt määritav)	5	*Väga hea* Ideaalne tüüp Kõrgeim kvaliteet (täiesti puhas õrn lõhn)
4	*Hea* (märgatavaid puudusi ei ole)	4	*Hea* (märgatavaid puudusi ei ole)	4	*Hea* (märgatavaid puudusi ei ole)
1, 2 või 3	Mis tahes puudus	1, 2 või 3	Mis tahes puudus	1, 2 või 3	Mis tahes puudus

▼B

II OSA

Või tarne ja pakendamine

1. Või tarnitakse plokkidena ja pakitakse uuest tugevast materjalist pakendisse nii, et transportimise, lattu saabumise, ladustamise ja laost väljaviimise ajal oleks tagatud selle kaitse.

2. Pakendile on märgitud vähemalt järgmised andmed, vajaduse korral koodiga:

   a) heakskiidu number tootjaettevõtte ja -liikmesriigi kindlakstegemiseks;

   b) tootmise kuupäev;

   c) tootepartii ja pakendi number; pakendi numbri võib asendada kaubaalusele märgitud kaubaalusenumbriga;

   d) märge „rõõsk koor“, kui või pH on 6,2 või kõrgem.

3. Laopidaja peab pidama registrit, kuhu kantakse lattu saabumise kuupäeval punktis 2 osutatud andmed.

▼B

V LISA

LÕSSIPULBER

I OSA

Sekkumiseks pakutava lõssipulbri proovi võtmine ja analüüs

1. Proove võetakse vastavalt rahvusvahelise standardiga ISO 707 sätestatud korrale. Makseasutused võivad kasutada muud proovide võtmise meetodit, kui see on kooskõlas eespool nimetatud standardi põhimõtetega.

2. Pakendite arv, millest analüüsiks vajalikud proovid võetakse, on:

   a) partiide puhul, mille maht on kuni 800 25-kilogrammist kotti: vähemalt kaheksa;

   b) partiide puhul, mille maht on rohkem kui 800 25-kilogrammist kotti: vähemalt kaheksa, millele lisandub üks pakend iga järgmise 800 koti või selle koguse osa kohta.

3. Proovi mass: igast pakendist võetakse vähemalt 200 g suurune proov.

4. Proovide rühmitamine: segatakse koondproov kuni 9 proovist.

5. Proovide analüüs: iga koondproovi analüüsitakse delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 V lisa II osas sätestatud kvaliteedinõuete suhtes.

6. Kui proovid ei vasta nõuetele:

   a) kui liitproov ei vasta nõuetele ühe parameetri osas, praagitakse välja kogus, millest proov on võetud;

   b) kui liitproov ei vasta nõuetele rohkem kui ühe parameetri osas, siis kogus, millest proov on võetud, praagitakse välja ja võetakse proovid sama tehase valmistatud ülejäänud kogustest; nende proovide analüüsi tulemused on otsustavad. Sel juhul:

      — kahekordistatakse punktis 2 ettenähtud proovide arvu,

      — kui liitproov ei vasta nõuetele ühe või enama parameetri osas, praagitakse välja kogus, millest proov on võetud.

▼M2

IA OSA

Lõssipulbri analüüsimeetodid seoses riikliku sekkumisega

Parameeter	Meetod
Valgusisaldus	ISO 8968, 1. osa
Rasvasisaldus	ISO 1736
Veesisaldus	ISO 5537
Happesus	ISO 6091

▼**M2**

Parameeter	Meetod
Laktaadisisaldus	ISO 8069
Fosfataastest	ISO 11816, 1. osa
Mittelahustuvuse indeks	ISO 8156
Kõrbenud osakesed (1)	ADPI
Mikroorganismide üldarv	ISO 4833, 1. osa
Petipiimasisaldus	I liide
Laabivadaku sisaldus (2)	II ja III liide
Happevadaku sisaldus (3)	ISO 8069 või kohapealsed kontrollid
Organoleptiline kontroll (4)	ISO 22935, 2. ja 3. osa

(1) Kõrbenud osakeste analüüse võib teha süstemaatiliselt. Kõnealuseid analüüse tuleb siiski teha alati, kui organoleptilist kontrolli ei tehta.
(2) Kasutatava meetodi (ühe või mõlemad) kiidab heaks makseasutus.
(3) Kasutatava meetodi kiidab heaks makseasutus.
(4) Organoleptilised kontrollid tehakse juhul, kui makseasutus seda pärast riskipõhist analüüsi vajalikuks peab.

▼M2

I liide

LÕSSIPULBER: FOSFATIDÜÜLSERIINI JA FOSFATIDÜÜLETANOOLAMIINI KVANTITATIIVNE MÄÄRAMINE

Meetod: pöördfaasiline kõrgsurvevedelikkromatograafia (HPLC)

1. EESMÄRK JA RAKENDUSALA

Käesoleva meetodiga on võimalik määrata fosfatidüülseriini (PS) ja fosfatidüületanoolamiini (PE) kogus lõssipulbris ja sellega saab tuvastada petipiimapulbri lisandit lõssipulbris.

2. MÄÄRATLUS

PS + PE sisaldus: aine massiosa, mis on määratud siinkirjeldatud meetodi abil. Tulemus väljendatakse dipalmitoüülfosfatidüületanoolamiini (PEDP) milligrammides 100 g pulbri kohta.

3. MEETODI PÕHIMÕTE

Taastatud piimapulbrist ekstraheeritakse metanooliga aminofosfolipiidid. PS ja PE määratakse *o*-ftaaldialdehüüdderivaatidena (OPA) pöördfaasilise HPLC ja fluorestsentsdetektori abil. PS ja PE sisaldus uuritavas proovis määratakse kvantitatiivselt standardproovi suhtes, mis sisaldab teadaolevat kogust PEDPd.

4. REAKTIIVID

Kõik reaktiivid peavad olema analüütiliselt puhtad. Kasutada tuleb destilleeritud või vähemalt samaväärse puhtusastmega vett, kui ei ole ette nähtud teisiti.

4.1. **Standardaine: vähemalt 99 % puhtusastmega PEDP**

Märkus: standardainet tuleb säilitada – 18 °C juures.

4.2. **Reaktiivid standardproovide ja uuritavate proovide valmistamiseks**

4.2.1. *HPLC jaoks sobiva puhtusastmega metanool*

4.2.2. *HPLC jaoks sobiva puhtusastmega kloroform*

4.2.3. *Trüptamiinmonohüdrokloriid*

4.3. **Reaktiivid *o*-ftaaldialdehüüdi derivaatide valmistamiseks**

4.3.1. *Naatriumhüdroksiidi 12 M vesilahus*

4.3.2. *Boorhappe 0,4 M vesilahus, pH naatriumhüdroksiidiga (4.3.1) reguleeritud 10,0-ni*

4.3.3. *2-merkaptoetanool*

4.3.4. *o-ftaaldialdehüüd (OPA)*

4.4. **HPLC elueerimislahustid**

4.4.1. *Elueerimislahustid peavad olema valmistatud HPLC jaoks sobiva puhtusastmega reaktiividest.*

4.4.2. *HPLC jaoks sobiva puhtusastmega vesi*

▼**M2**

4.4.3. *Metanool, mille puhtus on fluorimeetriliselt kontrollitud*

4.4.4. *Tetrahüdrofuraan*

4.4.5. *Naatriumdivesinikfosfaat*

4.4.6. *Naatriumatsetaat*

4.4.7. *Äädikhape*

5. APARATUUR

5.1. **Analüütilised kaalud, mõõtetäpsus 1 mg, jaotise väärtus 0,1 mg.**

5.2. **Keeduklaasid ruumalaga 25 ja 100 ml**

5.3. **Pipetid, millega saab lisada 1 ja 10 ml**

5.4. **Magnetsegur**

5.5. **Mõõtepipetid, millega saab lisada 0,2, 0,5 ja 5 ml**

5.6. **Mõõtekolvid ruumalaga 10, 50 ja 100 ml**

5.7. **Süstlad ruumalaga 20 ja 100 µl.**

5.8. **Ultrahelivann**

5.9. **Tsentrifuug, mis võimaldab kiirendusi 27 000 × g**

5.10. **Klaasviaalid ruumalaga ligikaudu 5 ml**

5.11. **Mõõtesilinder ruumalaga 25 ml**

5.12. **pH-meeter täpsusega kuni 0,1 pH ühikut**

5.13. **HPLC seadmed**

5.13.1. *Gradientpumbasüsteem, töökiirus 1,0 ml/min 200-baarise rõhu juures*

5.13.2. *Automaatproovisisesti, mille abil saab valmistada derivaate*

5.13.3. *Kolonnisoojendi, mis võimaldab hoida kolonni temperatuuril 30 ± 1 °C*

5.13.4. *Fluorestsentsdetektor, reguleeritud ergastuslainepikkusele 330 nm ja kiirguslainepikkusele 440 nm*

5.13.5. *Integraator või andmetöötlustarkvara, mis võimaldab mõõta piikide pindala*

5.13.6. *Kolonn LiChrospher® – 100 (250 × 4,6 mm) või samaväärne kolonn, mis on täidetud oktadetsüülsilaaniga (C 18), osakeste suurus 5 µm.*

6. PROOVIVÕTT

Proovid tuleb võtta vastavalt ISO standardile 707.

7. TÖÖ KÄIK

7.1. **Sisestandardlahuse valmistamine**

▼M2

7.1.1. *Kaaluda 100 ml mõõtekolbi (5.6) 30,0 ± 0,1 mg trüptamiinmonohüdrokloriidi (4.2.3) kaalutis ning täita kolb metanooliga (4.2.1) kuni märgini.*

7.1.2. *Pipettida 1 ml (5.3) saadud lahust 10 ml mõõtekolbi (5.6) ning täita kolb metanooliga (4.2.1) kuni märgini, et saavutada trüptamiini kontsentratsioon 0,15 mM.*

7.2. **Uuritava proovi lahuse valmistamine**

7.2.1. *Kaaluda 25 ml keeduklaasi (5.2) 1,000 ± 0,001 g lõssipulbri proovi. Lisada pipetiga (5.3) 10 ml destilleeritud vett temperatuuriga 40 ± 1 °C ja segada magnetseguriga (5.4) 30 minutit, kuni kõik tükid on lahustunud.*

7.2.2. *Pipettida 0,2 ml (5.5) taastatud piima 10 ml mõõtekolbi (5.6), lisada süstlaga (5.7) 100 µl 0,15 mM trüptamiinilahust (7.1) ja täiendada metanooliga (4.2.1) märgini. Segada hoolikalt, pöörates kolbi korduvalt ümber, ja töödelda ultraheliga (5.8) 15 minutit.*

7.2.3. *Tsentrifuugida (5.9) 27 000 × g juures 10 minutit ja koguda supernatant klaasviaali (5.10).*

Märkus: uuritava proovi lahust tuleks HPLC analüüsi tegemiseni säilitada 4 °C juures.

7.3. **Välisstandardlahuse valmistamine**

7.3.1. *Kaaluda 50 ml mõõtekolbi (5.6) 55,4 mg PEDPd (4.1) ning lisada mõõtesilindriga (5.11) ligikaudu 25 ml kloroformi (4.2.2). Kuumutada korgiga suletud kolb temperatuurini 50 ± 1 °C ja segada hoolikalt, kuni PEDP on lahustunud. Jahutada kolb temperatuurini 20 °C, täiendada metanooliga (4.2.1) märgini ja segada kolbi ümber pöörates.*

7.3.2. *Pipettida 1 ml (5.3) saadud lahust 100 ml mõõtekolbi (5.6) ning täiendada metanooliga (4.2.1) märgini. Pipettida 1 ml (5.3) saadud lahust 10 ml mõõtekolbi (5.6), lisada 100 µl (5.7) 0,15 mM trüptamiinilahust (7.1) ja täiendada metanooliga (4.2.1) märgini. Segada, pöörates kolbi korduvalt ümber.*

Märkus: standardproovi lahust tuleks HPLC-analüüsi tegemiseni säilitada 4 °C juures.

7.4. **Derivaatimisreaktiivi valmistamine**

Kaaluda 10 ml mõõtekolbi (5.6) 25,0 ± 0,1 mg OPAd (4.3.4), lisada 0,5 ml (5.5) metanooli (4.2.1) ja segada hoolikalt, et OPA lahustuks. Täiendada märgini boorhappe lahusega (4.3.2) ning lisada süstlaga (5.7) 20 µl 2-merkaptoetanooli (4.3.3).

Märkus: derivaatimisreaktiivi tuleb säilitada tumedas klaasviaalis 4 °C juures ning see säilib üks nädal.

7.5. **Määramine HPLC-ga**

7.5.1. *Elueerimislahustid (4.4)*

Lahusti A: 0,3 mM naatriumdivesinikfosfaadi ja 3 mM naatriumatsetaadi lahus (pH reguleeritud äädikhappega väärtuseni 6,5 ± 0,1): metanool: tetrahüdrofuraan = 558:440:2 (mahusuhe)

Lahusti B: metanool

▼**M2**

7.5.2. *Soovitatav elueerimisgradient*

Aeg (min)	Lahusti A (%)	Lahusti B (%)	Voolutuskiirus (ml/min)
Algus	40	60	0
0,1	40	60	0,1
5,0	40	60	0,1
6,0	40	60	1,0
6,5	40	60	1,0
9,0	36	64	1,0
10,0	20	80	1,0
11,5	16	84	1,0
12,0	16	84	1,0
16,0	10	90	1,0
19,0	0	100	1,0
20,0	0	100	1,0
21,0	40	60	1,0
29,0	40	60	1,0
30,0	40	60	0

Märkus: Joonisel 1 näidatud lahutusvõime saavutamiseks võib olla vaja elueerimisgradienti natuke muuta.

Kolonni temperatuur: 30 °C.

7.5.3. *Sisestusruumala: 50 µl derivaatimisreaktiivi ja 50 µl proovilahust*

7.5.4. *Kolonni tasakaalustamine*

Süsteemi tavalisel igapäevasel käivitamisel pesta kolonni 15 minutit 100 % lahustiga B, seejärel segada A:B suhtes 40:60 ja tasakaalustada 15 minutit voolutuskiirusel 1 ml/min. Teha pimekatse, sisestades metanooli (4.2.1).

Märkus: enne pikaajalist hoiustamist pesta kolonni metanooli ja kloroformi seguga (mahusuhe 80:20) 30 minutit.

7.5.5. *PS + PE sisalduse määramine uuritavas proovis*

7.5.6. *Teha järjestikused kromatograafilised analüüsid, hoides nende läbiviimise vahelise aja konstantsena, et saada konstantseid retentsiooniaegu. Tundlikkusteguri arvutamiseks sisestada iga 5–10 uuritava proovilahuse järel välisstandardlahust (7.3).*

Märkus: pärast iga 20–25 töötsüklit tuleb kolonni puhastada, pestes vähemalt 30 minutit 100 % lahustiga B (7.5.1).

▼M2

7.6. **Integreerimismeetod**

7.6.1. *PEDP piik*

PEDP elueeritakse ühe piigina. Piigi pindala määratakse miinimumist miinimumini integreerimisega.

7.6.2. *Trüptamiinipiik*

Trüptamiin elueeritakse ühe piigina (joonis 1). Piigi pindala määratakse miinimumist miinimumini integreerimisega.

7.6.3. *PS ja PE piigirühmad*

Kirjeldatud tingimustel (joonis 1) elueerub PS kahe peamise osaliselt lahknemata piigina, millele eelneb väiksem piik. PE elueerub kolme peamise osaliselt lahknemata piigina. Iga piigirühma kogupindala määramiseks pannakse nulljoon paika joonisel 1 esitatud viisil.

8. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

PS ja PE sisaldus uuritavas proovis arvutatakse järgmiselt:

$$C = 55{,}36 \times ((A_2)/(A_1)) \times ((T_1)/(T_2))$$

kus:

C on PS või PE sisaldus uuritavas proovis (mg/100 g pulbri kohta),

A_1 on standardproovi lahuse (7.3) PEDP piigi pindala,

A_2 on uuritava proovi lahuse (7.2) PS või PE piigi pindala,

T_1 on standardproovi lahuse (7.3) trüptamiini piigi pindala,

T_2 on uuritava proovi lahuse (7.2) trüptamiini piigi pindala.

9. MEETODI TÄPSUS

Märkus: Korduvuse väärtused on arvutatud IDFi rahvusvahelise standardi (*) kohaselt.

9.1. **Korduvus**

Korduvuse suhteline standardhälve, mis väljendab sõltumatute analüüsitulemuste varieeruvust ning mis on lühikese aja jooksul saadud ühe ja sama analüüsija poolt samades tingimustes sama seadme ja prooviga, ei tohi ületada 2 %. Kui nendes tingimustes on saadud kaks tulemust, ei tohi kahe tulemuse suhteline erinevus olla suurem kui 6 % tulemuste aritmeetilisest keskmisest.

9.2. **Korratavus**

Kui eri laborite analüüsijad on ühe ja sama proovi analüüsimisel saanud kaks erinevat tulemust, kasutades eri seadmeid eri tingimustes, ei tohi kahe tulemuse suhteline erinevus olla suurem kui 11 % nende tulemuste aritmeetilisest keskmisest.

▼**M2**

10. KIRJANDUS

10.1. *Resmini P., Pellegrino L., Hogenboom J. A., Sadini V., Rampilli M., „Detection of buttermilk solids in skimmilk powder by HPLC quantification of aminophospholipids.“ Sci. Tecn. Latt.-Cas., 39, 395 (1988).*

Joonis 1

Fosfatidüülseriini (PS) ja fosfatidüületanoolamiini (PE) OPA-derivaatide piigid pulbrist taastatud lõssi metanooliekstrakti HPLC-kromatogrammil. Näidatud on PS, PE ja trüptamiini (sisestandard) piikide integreerimine.

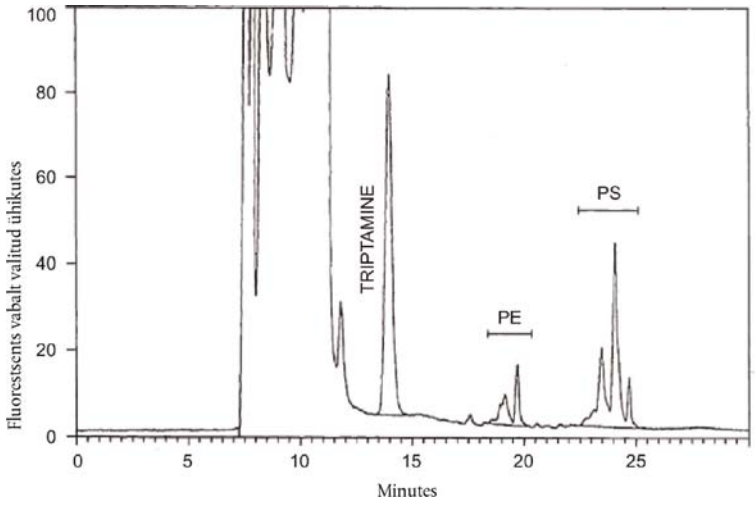

▼**M2**

II liide

RIIKLIKUKS LADUSTAMISEKS ETTE NÄHTUD LÕSSIPULBRIS ESINEVA LAABIVADAKU TUVASTAMINE KASEIINI MAKROPEPTIIDIDE MÄÄRAMISE TEEL KÕRGSURVEVEDELIKKROMATOGRAAFIA (HPLC) ABIL

1. RAKENDATAVUS JA RAKENDUSALA

Käesoleva meetodiga on võimalik kaseiini makropeptiidide määramise teel tuvastada laabivadaku lisand riiklikuks ladustamiseks ette nähtud lõssipulbris.

2. VIIDE

Rahvusvaheline standard ISO 707 – Piim ja piimatooted – Proovivõtujuhend.

3. MÄÄRATLUS

Tahke laabivadaku sisaldus massiprotsentides leitakse kaseiini makropeptiidide sisalduse kaudu kirjeldatud meetodit kasutades.

4. PÕHIMÕTE

— Lõssipulbrist taastatakse lõss, rasv ja valgud eraldatakse trikloroäädikhappega ning seejärel tsentrifuugitakse või filtritakse.

— Supernatandis määratakse kõrgsurvevedelikkromatograafia (HPLC) abil kaseiini makropeptiidide kogus.

— Proovide tulemusi võrreldakse lõssipulbri standardproovidega, millele kas on lisatud teadaolev protsent vadakupulbrit või ei ole seda tehtud.

5. REAKTIIVID

Kõik reaktiivid peavad olema analüütiliselt puhtad. Kasutada tuleb destilleeritud või vähemalt samaväärse puhtusastmega vett.

5.1. **Trikloroäädikhappe lahus**

Lahustada vees 240 g trikloroäädikhapet (CCl_3COOH) ja täiendada ruumalani 1 000 ml. Lahus peab olema puhas ja värvitu.

5.2. **Eluentlahus, pH 6,0**

Lahustada 1,74 g dikaaliumvesinikfosfaati (K_2HPO_4), 12,37 g kaaliumdivesinikfosfaati (KH_2PO_4) ja 21,41 g naatriumsulfaati (Na_2SO_4) umbes 700 ml vees. Vajaduse korral reguleerida pH 6,0-le, kasutades fosforhappe või kaaliumhüdroksiidi lahust.

Täiendada veega 1 000 ml märgini ja homogeniseerida.

Märkus: eluendi koostist võib ajakohastada, et see vastaks etalonide sertifikaadile või kolonni täitematerjali tootja soovitustele.

Enne kasutamist filtrida eluentlahus läbi membraanfiltri, mille pooride läbimõõt on 0,45 μm.

▼**M2**

5.3. **Pesulahus**

Segada üks mahuosa atsetonitriili (CH_3CN) üheksa mahuosa veega. Enne kasutamist filtrida segu läbi membraanfiltri, mille pooride läbimõõt on 0,45 μm.

Märkus: võib kasutada mõnda muud baktereid tapva toimega pesulahust, mis ei vähenda kolonnide lahutusvõimet.

5.4. **Standardproovid**

5.4.1. *Lõssipulber, mis vastab käesoleva määruse nõuetele (s.t [0])*

5.4.2. *Sama lõssipulber, millele on lisatud 5 massiprotsenti standardkoostisega laabivadakupulbrit (s.t [5])*

6. APARATUUR

6.1. **Analüütilised kaalud**

6.2. **Tsentrifuug, mis võimaldab saavutada tsentrifuugimiskiirenduse 2 200 g ja on varustatud umbes 50 ml suletavate tsentrifuugianumatega**

6.3. **Mehhaaniline loksuti**

6.4. **Magnetsegur**

6.5. **Umbes 7 cm läbimõõduga klaaslehtrid**

6.6. **Umbes 12,5 cm läbimõõduga keskmise tihedusega paberfiltrid**

6.7. **Klaasist filtrimisseade, mille membraanfiltri pooride läbimõõt on 0,45 μm**

6.8. **Mõõtepipetid, mis võimaldavad mõõta 10 ml (ISO 648, klass A või ISO/R 835), või doseerimisseade, millega saab mõõta 10,0 ml kahe minuti jooksul**

6.9. **Doseerimisseade, mis võimaldab mõõta 20,0 ml vett umbes 50 °C juures**

6.10. **Termostaadiga vesivann, reguleeritud temperatuurile 25 ± 0,5 °C**

6.11. **HPLC-seade, mille komplekti kuulub:**

6.11.1. *Pump*

6.11.2. *Sisesti mahtude 15–30 μl käsitsi või automaatseks sisestamiseks*

6.11.3 *Kaks järjestikust TSK 2 000-SW kolonni (pikkus 30 cm, sisediameeter 0,75 cm) või samaväärsed kolonnid (nt üks TSK 2 000-SWxl, üks Agilent Technologies Zorbax GF 250) ja üks eelkolonn (3 cm × 0,3 cm), täidetud I 125ga või samaväärse tõhususega materjaliga*

6.11.4 *Termostaadiga kolonniahi, reguleeritud temperatuurile 35 ± 1 °C*

6.11.5. *Muudetava lainepikkusega 0,008 Å tundlikkusega UV-detektor, mis võimaldab teha mõõtmisi 205 nm juures.*

6.11.6. *Integraator, mis võimaldab integreerida miinimumist miinimumini*

Märkus: võib töötada ka toatemperatuuril hoitavate kolonnidega, kuid siis on nende lahutusvõime pisut madalam. Sellisel juhul ei tohi temperatuur ühe analüüsiseeria jooksul muutuda rohkem kui ± 5 °C.

▼**M2**

7. PROOVIVÕTT

7.1. Proove võetakse vastavalt rahvusvahelise standardiga ISO 707 sätestatud korrale. Liikmesriigid võivad kasutada muud proovide võtmise meetodit, kui see on kooskõlas eespool nimetatud standardi põhimõtetega.

7.2. Proovi hoitakse tingimustes, mis välistavad selle riknemise või koostise muutumise.

8. TÖÖ KÄIK

8.1. **Uuritava proovi ettevalmistamine**

Panna lõssipulber õhukindla kaanega anumasse, mille maht on lõssipulbri mahust umbes kaks korda suurem. Sulgeda anum kohe. Segada lõssipulber hästi läbi, anumat korduvalt ümber pöörates.

8.2. **Katsekogus**

Kaaluda tsentrifuugianumasse (6.2) või sobivasse suletavasse anumasse (50 ml) 2,000 ± 0,001 g uuritavat proovi.

8.3. **Rasva ja valkude eemaldamine**

8.3.1. *Lisada katsekogusele 20,0 ml kuuma vett (50 °C). Lahustada pulber, loksutades segu mehaanilisel loksutil (6.3) viis minutit. Asetada anum vesivanni (6.10) ja tasakaalustada 25 °C juures.*

8.3.2. *Magnetseguriga (6.4) tugevasti segades lisada kahe minuti jooksul ühtlase kiirusega 10,0 ml trikloroäädikhapet (5.1), mille temperatuur on 25 °C. Seejärel asetada tops 60 minutiks vesivanni (6.10).*

8.3.3. *Tsentrifuugida (6.2) 10 minutit 2 200 g juures või filtrida läbi paberi (6.6), visates filtraadist ära esimesed 5 ml.*

8.4. **Kromatograafiline määramine**

8.4.1. *Süstida HPLC-seadmesse (6.11), milles eluentlahuse (5.2) voolukiirus on 1,0 ml/min, täpselt mõõdetud 15–30 µl supernatanti või filtraati (8.3.3).*

Märkus 1. Võib kasutada muud voolukiirust sõltuvalt kasutatava kolonni sisediameetrist või kolonni tootja soovitustest.

Märkus 2. Iga töökatkestuse ajal tuleb kolonne veega pesta. Kolonnidesse ei tohi jätta eluentlahust (5.2).

Enne töö katkestamist enam kui 24 tunniks tuleb kolonnid veega läbi pesta ja seejärel pesta vähemalt kolme tunni vältel lahusega (5.3) voolukiirusel 0,2 ml/min.

8.4.2. *Uuritava proovi [E] kromatograafilise analüüsi tulemused saadakse kromatogrammina, millel iga piik identifitseeritakse selle retentsiooniaja (RT) järgi järgmiselt.*

II piik	Kromatogrammi teine piik, mille RT on umbes 12,5 minutit.
III piik	Kromatogrammi kolmas piik, mis vastab kaseiini makropeptiidile ja mille RT on 15,5 minutit.

Kolonni(de) valik võib oluliselt mõjutada üksikpiikide retentsiooniaega.

Integraator (6.11.6) arvutab automaatselt välja iga piigi pindala A.

▼**M2**

A_{II}:	II piigi pindala
A_{III}:	III piigi pindala

Enne kvantitatiivset tõlgendamist tuleb kontrollida iga kromatogrammi kuju, et avastada võimalikud kõrvalekalded, mis on tingitud seadme või kolonnide puudulikust tööst või analüüsitava proovi päritolust ja omadustest.

Kahtluse korral tuleb analüüsi korrata.

8.5. **Tundlikkustegurite leidmine**

8.5.1. *Kasutada täpselt sama meetodit, mida on kirjeldatud standardproovide (5.4) puhul punktides 8.2–8.4.2.*

Kasutada värskelt valmistatud lahuseid, sest kaseiini makropeptiidid lagunevad 8 % trikloroäädikhappe keskkonnas. Hinnanguline kadu 30 °C juures on 0,2 % tunnis.

8.5.2. *Enne proovide kromatograafilist analüüsi tuleb kolonnid tasakaalustada, süstides korduvalt standardproovi (5.4.2) lahust (8.5.1), kuni kaseiini makropeptiidile vastava piigi pindala ja retentsiooniaeg jääb konstantseks.*

8.5.3. *Määrata tundlikkustegurid R, süstides sama palju filtraate (8.5.1) nagu uuritavate proovide puhul.*

9. TULEMUSTE VÄLJENDAMINE

9.1. **Arvutusmeetod ja -valemid**

9.1.1. *Tundlikkusteguri R arvutamine*

II piik	$R_{II} = 100/(A_{II}[0])$

kus:

R_{II} = II piikide tundlikkustegurid;

A_{II} [0] = punktis 8.5.3 saadud standardproovi [0] II piikide pindalad.

III piik	$R_{III} = W/(A_{III}[5] - A_{III}[0])$

kus:

R_{III} = III piigi tundlikkustegur;

A_{III} [0] ja A_{III} [5] = punktis 8.5.3 saadud standardproovide [0] ja [5] III piigi pindalad;

W = standardproovi [5] vadakusisaldus, s.t 5.

9.1.2. *Proovi [E] piikide suhtelise pindala arvutamine*

$$S_{II}[E] = R_{II} \times A_{II}[E]$$

$$S_{III}[E] = R_{III} \times A_{III}[E]$$

$$S_{IV}[E] = R_{IV} \times A_{IV}[E]$$

kus:

S_{II} [E], S_{III} [E], S_{IV} [E] = proovi [E] piikide II, III ja IV suhtelised pindalad;

▼**M2**

A_{II} [E], A_{III} [E] = punktile 8.4.2 vastavalt saadud proovi [E] piikide II ja III pindalad;

R_{II}, R_{III} = punktis 9.1.1 arvutatud tundlikkustegurid.

9.1.3. *Proovi [E] piigi III suhtelise retentsiooniaja arvutamine:*

$$RRT_{III}[E] = (RT_{III}[E])/(RT_{III}[5])$$

kus:

RRT_{III} [E] = proovi [E] III piigi suhteline retentsiooniaeg;

RT_{III} [E] = punktis 8.4.2 saadud proovi [E] III piigi retentsiooniaeg;

RT_{III} [5] = punktis 8.5.3 saadud kontrollproovi [5] III piigi retentsiooniaeg.

9.1.4. *Katsed on näidanud lineaarse seose olemasolu III piigi suhtelise retentsiooniaja (s.t RRT_{III} [E]) ja lisatud vadakupulbri sisalduse vahel kuni 10 % sisalduseni.*

— RRT_{III} [E] on < 1,000, kui vadakusisaldus on > 5 %;

— RRT_{III} [E] on ≥ 1,000, kui vadakusisaldus on ≤ 5 %.

RRT_{III} väärtuste lubatud kõikumine on ± 0,002.

Tavaliselt ei erine RRT_{III} [0] väärtus palju 1,034st. Sõltuvalt kolonnide olukorrast võib väärtus läheneda väärtusele 1,000, kuid peab alati olema sellest suurem.

9.2. **Proovis sisalduva laabivadakupulbri protsendi arvutamine**

$$W = S_{III}[E] - [1,3 + (S_{III}[0] - 0,9)]$$

kus:

W = proovis [E] sisalduva laabivadaku massiprotsent;

S_{III} [E] = punktis 9.1.2 saadud uuritava proovi [E] III piigi suhteline pindala;

1,3 = III piigi suhteline keskmine pindala, väljendatud laabivadaku grammides 100 g kohta ning määratud erineva päritoluga lõssipulbris, mida ei ole võltsitud. See väärtus on saadud katseliselt;

S_{III} [0] = on III piigi suhteline pindala, mis võrdub $R_{III} \times A_{III}$ [0]. Need väärtused on saadud vastavalt punktidele 9.1.1 ja 8.5.3;

(S_{III} [0] – 0,9) = on parandus, mis tuleb teha keskmisele suhtelisele pindalale 1,3, kui S_{III} [0] ei ole võrdne 0,9ga. Katseliselt saadud kontrollproovi [0] III piigi suhteline keskmine pindala on 0,9.

▼**M2**

9.3. **Meetodi täpsus**

9.3.1. *Korduvus*

Ühel ja samal ajal või kohe üksteise järel samade seadmetega ühe ja sama analüüsija poolt identse katsematerjaliga läbi viidud kahe määramise tulemuste vaheline erinevus ei tohi olla suurem kui 0,2 massiprotsenti.

9.3.2. *Korratavus*

Erinevus kahe üksiktulemuse vahel, mis on saadud kahes eri laboris sama katsematerjaliga, ei tohi olla suurem kui 0,4 massiprotsenti.

9.4. **Tõlgendamine**

9.4.1. *Vadak puudub, kui III piigi suhteline pindala S_{III} [E], väljendatuna laabivadaku grammides 100 g toote kohta, on ≤ 2,0 + (S_{III}[0] – 0,9),*

kus:

2,0	III piigi pindala lubatud maksimaalne väärtus, võttes arvesse III piigi keskmist suhtelist pindala (s.t 1,3), määramatus on tingitud lõssipulbri koostise kõikumistest ja meetodi korratavusest (9.3.2);
(S_{III} [0] – 0,9)	parandus, mis tuleb teha, kui pindala S_{III} [0] on erinev 0,9st (vt punkt 9.2).

9.4.2. *Kui III piigi suhteline pindala S_{III}[E] > 2,0 + (S_{III}[0] – 0,9) ja II piigi suhteline pindala S_{II} [E] ≤ 160, määrata laabivadakusisaldus vastavalt punktis 9.2 osutatule.*

9.4.3. *Kui III piigi suhteline pindala S_{III} [E] on > 2,0 + (S_{III}[0] – 0,9) ja II piigi suhteline pindala S_{II} [E] ≤ 160, määrata üldine valgusisaldus (P %), seejärel uurida jooniseid 1 ja 2.*

9.4.3.1. *Suure valgusisaldusega võltsimata koostisega lõssipulbri proovide analüüsimisel saadud teave on kokku võetud joonistel 1 ja 2.*

Pidev joon kujutab lineaarset regressiooni, mille koefitsiendid arvutatakse vähimruutude meetodil.

Sirge katkendjoon fikseerib III piigi suhtelise pindala ülemmäära, kusjuures on tõenäoline, et 90 % juhtudest seda ei ületata.

Jooniste 1 ja 2 katkendjoonte võrrandid:

S_{III} = 0,376 P % – 10,7	(joonis 1),
S_{III} = 0,0123 S_{II} [E] + 0,93	(joonis 2),

kus:

S_{III} on III piigi suhteline pindala, arvutatud kas kogu valgusisalduse või piigi suhtelise pindala S_{II} [E] põhjal;

P % on kogu valgusisaldus, väljendatud massiprotsentides;

▼**M2**

S_{II} [E] on punktis 9.1.2 arvutatud proovi suhteline pindala.

Need võrrandid on võrdsed punktis 9.2 nimetatud arvuga 1,3.

Lahknevus (T_1 ja T_2) leitud suhtelise pindala S_{III} [E] ja suhtelise pindala S_{III} vahel saadakse järgmiselt: $T_1 = S_{III}[E] - [(0{,}376\ P\% - 10{,}7) + (S_{III}[0] - 0{,}9)]$; $T_2 = S_{III}[E] - [(0{,}0123\ S_{II}[E] + 0{,}93) + (S_{III}[0] - 0{,}9)]$

9.4.3.2. Kui T_1 ja/või T_2 on null või väiksem, ei saa laabivadaku sisaldust tuvastada.

Kui T_1 ja T_2 on suuremad kui null, sisaldab proov laabivadakut.

Laabivadaku sisaldus arvutatakse vastavalt järgmisele võrrandile: $W = T_2 + 0{,}91$

kus:

0,91 on pidevjoone ja katkendjoone vaheline kaugus vertikaalteljel.

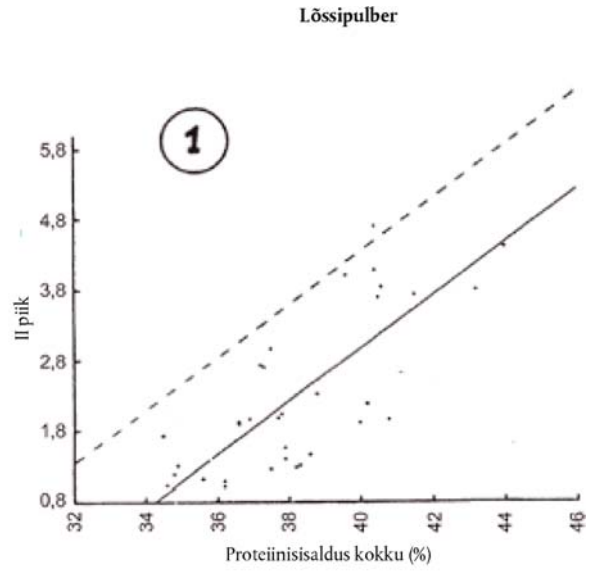

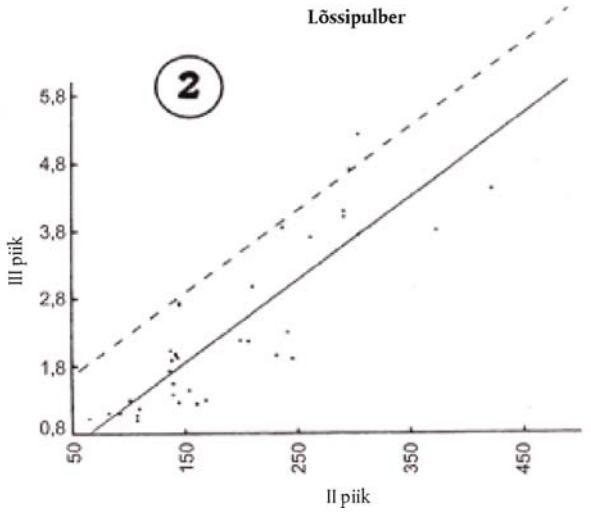

▼M2

III liide

LAABIVADAKUPULBRI MÄÄRAMINE LÕSSIPULBRIS

1. EESMÄRK: LÕSSIPULBRILE LISATUD LAABIVADAKUPULBRI TUVASTAMINE

2. KIRJANDUS: RAHVUSVAHELINE STANDARD ISO 707

3. MÄÄRATLUS

Laabivadakupulbri sisalduse leidmiseks määratakse kaseiini makropeptiidide sisaldus massiprotsentides järgnevalt kirjeldatud meetodil.

4. PÕHIMÕTE

Proove analüüsitakse kaseiini makropeptiidi A tuvastamiseks pöördfaasilise kõrgsurvevedelikkromatograafia (HPLC) abil. Saadud tulemusi võrreldakse lõssipulbri standardproovidega, millest osale on lisatud teatav kogus vadakupulbrit. Kui tulemus on suurem kui 1 massiprotsent, näitab see, et proov sisaldab laabivadakupulbrit.

5. REAKTIIVID

Kõik reaktiivid peavad olema analüütiliselt puhtad. Kasutada tuleb destilleeritud või vähemalt samaväärse puhtusastmega vett. Atsetonitriili kvaliteet peab vastama spektroskoopia või HPLC nõuetele.

5.1. **Trikloroäädikhappe lahus**

Lahustada vees 240 g trikloroäädikhapet (CCl_3COOH) ja täiendada ruumalani 1 000 ml. Lahus peab olema puhas ja värvitu.

5.2. **Eluendid A ja B**

Eluent A: panna 1 000 ml mõõtekolbi 150 ml atsetonitriili (CH_3CN), 20 ml isopropanooli ($CH_3CHOHCH_3$) ja 1,00 ml trifluoroäädikhapet (TFA, CF_3CHOOH). Täita veega ruumalani 1 000 ml.

Eluent B: panna 1 000 ml mõõtekolbi 550 ml atsetonitriili, 20 ml isopropanooli ja 1,00 ml TFAd. Täita veega ruumalani 1 000 ml. Filtrida eluentlahus enne kasutamist läbi membraanfiltri, mille pooride läbimõõt on 0,45 μm.

5.3. **Kolonni konserveerimine**

Pärast analüüse pestakse kolonni eluendiga B (gradiendi järgi) ja seejärel 30 minuti jooksul atsetonitriiliga (gradiendi järgi). Kolonni säilitatakse atsetonitriilis.

5.4. **Standardproovid**

5.4.1. *Riikliku ladustamise nõuetele vastav lõssipulber (s.t [0])*

5.4.2. *Sama lõssipulber, millele on lisatud 5 massiprotsenti standardkoostisega laabivadakupulbrit (s.t [5])*

5.4.3. *Sama lõssipulber, millele on lisatud 50 massiprotsenti standardkoostisega laabivadakupulbrit (s.t [50])*

▼**M2**

6. APARATUUR

6.1. **Analüütilised kaalud**

6.2. **Tsentrifuug, mis võimaldab saavutada tsentrifuugimiskiirenduse 2 200 g ja on varustatud umbes 50 ml suletavate tsentrifuugianumatega**

6.3. **Mehhaaniline loksuti**

6.4. **Magnetsegur**

6.5. **Umbes 7 cm läbimõõduga klaaslehtrid**

6.6. **Umbes 12,5 cm läbimõõduga keskmise tihedusega paberfiltrid**

6.7. **Klaasist filtrimisseade, mille membraanfiltri pooride läbimõõt on 0,45 µm**

6.8. **Mõõtepipetid, mis võimaldavad mõõta 10 ml (ISO 648, klass A või ISO/R 835), või doseerimisseade, millega saab mõõta 10,0 ml kahe minuti jooksul.**

6.9. **Doseerimisseade, mis võimaldab mõõta 20,0 ml vett umbes 50 °C juures**

6.10. **Termostaadiga vesivann, reguleeritud temperatuurile 25 ± 0,5 °C**

6.11. **HPLC-seade, mis koosneb järgmistest osadest.**

6.11.1. *Pumbasüsteem, mis võimaldab saada kahekomponendilist gradienti*

6.11.2. *Sisesti ruumala 100 µl käsitsi või automaatseks sisestamiseks*

6.11.3. *Kolonn Agilent Technologies Zorbax 300 SB-C3 (pikkus 25 cm, siseläbimõõt 0,46 cm) või samaväärne suurepooriline silikageeliga täidetud pöördfaaskolonn*

6.11.4. *Termostaadiga kolonniahi, reguleeritud temperatuurile 35 ± 1 °C*

6.11.5. *Muudetava lainepikkusega UV-detektor, mis võimaldab teha mõõtmisi 210 nm juures (vajaduse korral võib kasutada suuremat lainepikkust kuni 220 nm), tundlikkusega 0,02 Å*

6.11.6. *Integraator, mis võimaldab integreerida ühise nulljooneni või miinimumist miinimumini.*

Märkus: kolonniga saab töötada toatemperatuuril, kui see ei kõigu rohkem kui 1 °C, vastasel korral varieerub kaseiini makropeptiidi A retentsiooniaeg liiga palju.

7. PROOVIVÕTT

7.1. **Proove võetakse vastavalt rahvusvahelise standardiga ISO 707 sätestatud korrale. Liikmesriigid võivad kasutada muud proovide võtmise meetodit, kui see on kooskõlas eespool nimetatud standardi põhimõtetega.**

7.2. **Proovi hoitakse tingimustes, mis välistavad selle riknemise või koostise muutumise.**

8. TÖÖ KÄIK

8.1. **Uuritava proovi ettevalmistamine**

Panna lõssipulber õhukindla kaanega anumasse, mille maht on lõssipulbri mahust umbes kaks korda suurem. Sulgeda anum kohe. Segada lõssipulber hästi läbi, anumat korduvalt ümber pöörates.

▼M2

8.2. **Katsekogus**

Kaaluda tsentrifuugianumasse (6.2) või sobivasse suletavasse anumasse (50 ml) 2,00 ± 0 001 g uuritavat proovi.

Märkus: segu puhul kasutada uuritava proovi kaalutist, mis pärast rasvast vabastamist vastab kogusele 2,00 g.

8.3. **Rasva ja valkude eemaldamine**

8.3.1. *Lisada katsekogusele 20,0 ml kuuma vett (50 °C). Lahustada pulber, loksutades segu mehaanilisel loksutil (6.3) viis minutit. Asetada anum vesivanni (6.10) ja tasakaalustada 25 °C juures.*

8.3.2. *Magnetseguriga (6.4) tugevasti segades lisada kahe minuti jooksul ühtlase kiirusega 10,0 ml 25 °C trikloroäädikhapet (5.1). Seejärel asetada anum 60 minutiks vesivanni (6.10).*

8.3.3. *Tsentrifuugida (6.2) 10 minutit 2 200 g juures või filtrida läbi paberi (6.6), visates filtraadist ära esimesed 5 ml.*

8.4. **Kromatograafiline määramine**

8.4.1. *Pöördfaasiline HPLC välistab valepositiivsete tulemuste saamise hapukoorepeti pulbri sisalduse tõttu.*

8.4.2. *Enne pöördfaasilise HPLC analüüsi läbiviimist tuleb optimeerida gradiendi tingimused. Umbes 6 ml surnud ruumalaga (ruumala lahuste ühinemispunktist kuni injektori silmuseni, viimane kaasa arvatud) gradientsüsteemide puhul on optimaalne kaseiini makropeptiidi A retentsiooniaeg 26 ± 2 minutit. Väiksema surnud ruumalaga (näiteks 2 ml) gradientsüsteemide puhul on optimaalne retentsiooniaeg 22 minutit.*

Võtta standardproovide (5.4) lahuseid, millest osa sisaldab 50 % laabivadakut.

Sisestada HPLC-seadmesse 100 µl supernatanti või filtraati (8.3.3) tabelis 1 esitatud proovigradiendi tingimustel.

Tabel 1

Proovigradiendi tingimused kromatograafilise analüüsi optimeerimiseks

Aeg (min)	Voolutuskiirus (ml/min)	% A	% B	Kõver
Algus	1,0	90	10	*
27	1,0	60	40	lineaarne
32	1,0	10	90	lineaarne
37	1,0	10	90	lineaarne
42	1,0	90	10	lineaarne

Kahe kromatogrammi võrdlus peab andma kaseiini makropeptiidi A piigi asukoha.

▼**M2**

Järgmist valemit kasutades saab välja arvutada normaalgradiendi puhul kasutatava esialgse lahuse koostise (vt 8.4.3): % B = 10 – 2,5 + (13,5 + (RT_{cmpA} – 26) / 6) × 30 / 27 % B = 7,5 + (13,5 + (RT_{cmpA} – 26) / 6) × 1,11

kus

RT_{cmpA}: kaseiini makropeptiidi A retentsiooniaeg proovigradiendis

10: % B proovigradiendi alguses

2,5: % B normaalgradiendi keskel, millest lahutatakse % B normaalgradiendi alguses

13,5: proovigradiendi keskpunkti saavutamise aeg

26: kaseiini makropeptiidi A nõutav retentsiooniaeg

6: proovi- ja normaalgradiendi tõusude suhe

30: % B proovigradiendi alguses, millest lahutatakse % B 27 minuti pärast

27: proovigradiendi läbijooksuaeg.

8.4.3. *Võtta uuritavate proovide lahused.*

Süstida HPLC-seadmesse täpselt mõõdetult 100 µl supernatanti või filtraati (8.3.3) eluendi (5.2) voolukiirusel 1,0 ml/minutis.

Eluendi koostis analüüsi alguses saadakse punkti 8.4.2 kohaselt. Harilikult on see ligikaudu A:B = 76:24 (5.2). Kohe pärast sisestamist alustada lineaargradienti, mille tulemuseks on 5 % võrra suurem B kogus 27 minuti pärast. Seejärel alustada lineaargradienti, mille tulemusel on eluendis viie minuti pärast 90 % B. Seda eluendi koostist hoida viis minutit ja pärast seda taastada lineaargradiendiga viie minuti jooksul esialgne koostis. Sõltuvalt pumbasüsteemi mahutavusest võib järgmist analüüsi alustada 15 minutit pärast algtingimuste saavutamist.

Märkus 1. Kaseiini makropeptiidi A retentsiooniaeg peab olema 26 ± 2 minutit. Seda on võimalik saavutada, muutes esimese gradiendi alg- ja lõpptingimusi. % B erinevus esimese gradiendi alg- ja lõpptingimustel peab siiski olema 5 % B.

Märkus 2. Eluentidest tuleb õhk piisavalt hästi eemaldada ja need peavad sellisena püsima. See on oluline gradientpumbasüsteemi tõrgeteta toimimiseks. Kaseiini makropeptiidi A piigi retentsiooniaja standardhälve peab olema alla 0,1 minuti (n = 10).

Märkus 3. Iga viienda proovi järel tuleb sisestada standardproov [5] ja arvutada selle alusel uus tundlikkustegur R (9.1.1).

8.4.4. *Uuritava proovi (E) kromatograafilise analüüsi tulemused saadakse kromatogrammina, millel kaseiini makropeptiidi A piik tehakse kindlaks 26minutilise retentsiooniaja alusel.*

Integraator (6.11.6) arvutab automaatselt kaseiini makropeptiidi A piigi kõrguse H. Kontrollida tuleb iga kromatogrammi nulljoone asukohta. Kui nulljoone asukoht on vale, tuleb analüüsi või integreerimist korrata.

▼M2

Märkus: kui kaseiini makropeptiidi A piik on muudest piikidest piisavalt hästi eraldunud, tuleb nulljoon kindlaks määrata miinimumist miinimumini, muudel juhtudel kasutada vertikaalide tõmbamist ühise nulljooneni, mille alguspunkt peab olema kaseiini makropeptiidi A piigi läheduses (seega mitte ajahetkel t = 0 min!). Standardi ja proovide puhul tuleb kasutada sama tüüpi integreerimist ning ühise nulljoone puhul tuleb kontrollida selle sobivust proovidele ja standardile.

Enne kvantitatiivset interpreteerimist tuleb kontrollida iga kromatogrammi kuju, et avastada võimalikud kõrvalekalded, mis on tingitud seadme või kolonni puudulikust tööst või uuritava proovi päritolust ja omadustest. Kahtluse korral tuleb analüüsi korrata.

8.5. **Tundlikkustegurite leidmine**

8.5.1. *Kasutada täpselt sama meetodit, mida on kirjeldatud standardproovide (5.4.1–5.4.2) puhul punktides 8.2–8.4.4. Kasutada värskelt valmistatud lahuseid, sest kaseiini makropeptiid laguneb toatemperatuuril 8 % trikloroäädikhappe keskkonnas. Temperatuuril 4 °C püsib lahus stabiilsena 24 tundi. Pikkade analüüsiseeriate korral on automaatsisesti puhul soovitatav kasutada jahutatud proovialust.*

Märkus: Punkti 8.4.2 võib vahele jätta, kui eelmistest analüüsidest on teada algtingimustele vastav % B.

Standardproovi [5] kromatogramm peab vastama joonisele 1. Sellel joonisel eelneb kaseiini makropeptiidi A piigile kaks väikest piiki. Piigid peavad eristuma samal määral.

8.5.2. *Enne proovide kromatograafilist analüüsi sisestada 100 µl standardproovi, mis ei sisalda laabivadakut [0] (5.4.1).*

Kromatogrammil ei tohi olla kaseiini makropeptiidi A retentsiooniajale vastavat piiki.

8.5.3. *Määrata tundlikkustegurid R, sisestades samas mahus filtraati (8.5.1) nagu uuritavate proovide puhul.*

9. TULEMUSTE VÄLJENDAMINE

9.1. **Arvutusmeetod ja -valemid**

9.1.1. *Tundlikkusteguri R arvutamine*

$$\text{Kaseiini makropeptiidi A piik: } R = W/H$$

kus

R = kaseiini makropeptiidi A piigi tundlikkustegur,

H = kaseiini makropeptiidi A piigi kõrgus,

W = standardproovi [5] vadakusisaldus.

9.2. **Proovis sisalduva laabivadakupulbri protsendi arvutamine**

$$W(E) = R \times H(E),$$

kus

W(E) = proovis [E] sisalduva laabivadaku massiprotsent,

▼**M2**

R = kaseiini makropeptiidi A piigi tundlikkustegur (9.1.1),

H(E) = proovi [E] kaseiini makropeptiidi A piigi kõrgus.

Kui W(E) on suurem kui 1 % ning kui retentsiooniaegade erinevus proovi ja standardproovi [5] puhul on väiksem kui 0,2 minutit, näitab see, et proov sisaldab laabivadakupulbrit.

9.3. **Meetodi täpsus**

9.3.1. *Korduvus*

Ühel ja samal ajal või kohe üksteise järel samade seadmetega ühe ja sama analüüsija poolt identse katsematerjaliga läbi viidud kahe määramise tulemuste vaheline erinevus ei tohi olla suurem kui 0,2 massiprotsenti.

9.3.2. *Korratavus*

Ei ole määratud.

9.3.3. *Lineaarsus*

Laabivadaku kontsentratsioonide vahemikus 0–16 % peavad tulemused olema lineaarses seoses korrelatsioonikoefitsiendiga > 0,99.

9.4. **Tõlgendamine**

1 % piir hõlmab korratavusest tulenevalt määramatust.

Joonis 1

Ni–4.6 standard

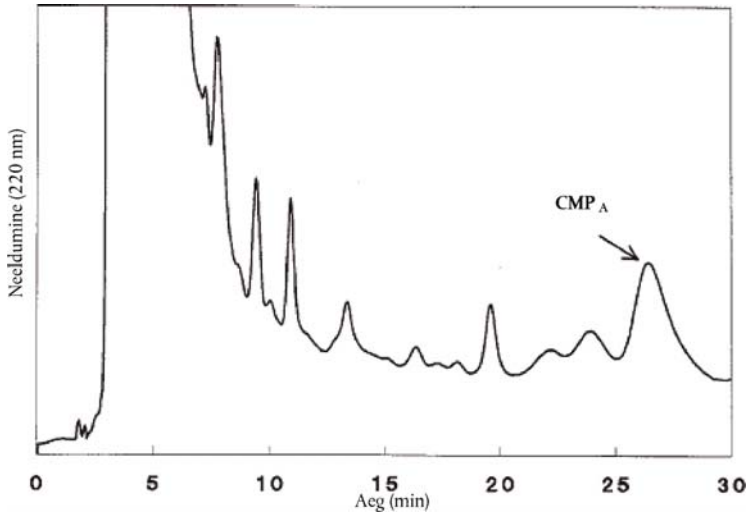

(*) Rahvusvaheline IDFi standard 135B/1991. Piim ja piimatooted. Analüütiliste meetodite täpsusnäitajad. Võrdluskatse läbiviimise meetod.

▼B

II OSA

Lõssipulbri tarne ja pakendamine

1. Lõssipulber pakendatakse uutesse, puhastesse, kuivadesse ja tervetesse kottidesse, mis vastavad järgmistele nõudmistele:

   a) kotid peavad koosnema vähemalt kolmest kihist, mille vastupidavus on koos vähemalt 420 J/m^2 TEA Average;

   b) teine kiht peab olema kaetud polüetüleeni kihiga vähemalt 15 g/m^2;

   c) iga paberist kihi siseküljel peab olema vähemalt 0,08 mm paksune põhjast kokku sulatatud polüetüleenkott;

   d) kotid peavad vastama standardile EN 770;

   e) pakendamisel tuleb pulber hästi kokku suruda. Pulber ei tohi sattuda pakkematerjali kihtide vahele.

2. Kottidele on märgitud järgmised andmed, vajaduse korral koodiga:

   a) heakskiidu number tootjaettevõtte ja -liikmesriigi kindlakstegemiseks;

   b) tootmise kuupäev või vajaduse korral nädal;

   c) tootepartii number;

   d) nimetus „pihustuskuivatamisel saadud lõssipulber“.

3. Laopidaja peab pidama registrit, kuhu kantakse lattu saabumise kuupäeval punktis 2 osutatud andmed.

▼**M2**

VII LISA

Eraladustuslepingute alusel ladustatud lõssipulbri analüüsi meetodid

Parameeter	Meetod
Rasvasisaldus ([1])	ISO 17189 või ISO 3727, 3. osa
Veesisaldus	ISO 3727, 1. osa
Rasvata kuivainete (v.a sool) sisaldus	ISO 3727, 2. osa
Soolasisaldus	ISO 15648

([1]) Kasutatava meetodi kiidab heaks makseasutus.

▼**M2**

VII LISA

Eraladustuslepingute alusel ladustatud lõssipulbri analüüsi meetodid

Parameeter	Meetod
Rasvasisaldus	ISO 1736
Valgusisaldus	ISO 8968, 1. osa
Veesisaldus	ISO 5537

▼**M2**

VIII LISA

Eraladustuslepingute alusel ladustatud juustu analüüsi meetodid

1. Selle tagamiseks, et juust, mis peaks olema valmistatud üksnes lamba-, kitse- või pühvlipiimast või lamba-, kitse- ja pühvlipiima segust, ei sisaldaks lehmapiima kaseiini, kasutatakse liites esitatud analüüsimeetodit.

   Lehmapiima kaseiini sisaldust peetakse tõendatuks, kui uuritavas proovis on lehmapiima kaseiini sama palju või rohkem kui liites kehtestatud standardproovis, mis sisaldab 1 % lehmapiima.

2. Meetodeid lehmapiima kaseiini tuvastamiseks lõikes 1 osutatud juustudes võib kasutada tingimusel, et:

   a) avastamispiir on 0,5 % või väiksem;

   b) valepositiivseid tulemusi ei esine ja

   c) lehmapiima kaseiin on nõutava tundlikkusega tuvastatav isegi pärast pikka laagerdusaega, mis võib esineda tavalistes kaubandustingimustes.

   Kui mõni eespool nimetatud nõuetest ei ole täidetud, tuleb kasutada liites esitatud meetodeid.

▼**M2**

Liide

MEETOD LEHMAPIIMA JA LEHMAPIIMA KASEINAADI MÄÄRAMISEKS JUUSTUS, MIS ON VALMISTATUD LAMBA-, KITSE- VÕI PÜHVLIPIIMAST VÕI LAMBA-, KITSE- JA PÜHVLIPIIMA SEGUST

1. RAKENDATAVUS

Lehmapiima ja lehmapiima kaseinaadi määramine lamba-, kitse- või pühvlipiimast või lamba-, kitse- ja pühvlipiima segust valmistatud juustus γ-kaseiinide isoelektrilise fookustamise abil pärast lüüsimist plasmiiniga.

2. RAKENDUSALA

Käesolev tundlik ja spetsiifiline meetod sobib töötlemata ja kuumtöödeldud lehmapiima ning lehmapiima kaseinaadi tuvastamiseks laagerdumata ja laagerdunud juustus, mis on valmistatud lamba-, kitse- või pühvlipiimast või lamba-, kitse- ja pühvlipiima segust. See meetod ei sobi võltsimise tuvastamiseks, kui piima või juustu on võltsitud lehmapiimast eraldatud kuumtöödeldud vadakuvalgu kontsentraadiga.

3. MEETODI PÕHIMÕTE

3.1. **Kaseiinide eraldamine juustust ja etalonainetest**

3.2. **Eraldatud kaseiinide lahustamine ja lõhustamine plasmiiniga (EC.3.4.21.7)**

3.3. **Plasmiiniga töödeldud kaseiinide isoelektriline fookustamine karbamiidi juuresolekul ja valkude värvimine**

3.4. **Värviga töödeldud γ_3- ja γ_2-kaseiini mustrite (tõend lehmapiima olemasolust) võrdlemine mustritega, mis on saadud katsetes 0 % ja 1 % lehmapiima sisaldavate etalonainetega samas geelis.**

4. REAKTIIVID

Kui ei ole öeldud teisiti, tuleb kasutada analüütiliselt puhtaid kemikaale. Vesi peab olema kahekordselt destilleeritud või samaväärse puhtusastmega.

Märkus: järgnev eeskiri kehtib laboris valmistatud karbamiidisisaldusega polüakrüülamiidgeelide puhul mõõtmetega 265 × 125 × 0,25 mm. Kui kasutatakse muud tüüpi ja teistsuguse suurusega geele, tuleb lahutustingimusi vastavalt kohandada.

Isoelektriline fookustamine

4.1. **Reaktiivid karbamiidi sisaldavate polüakrüülamiidgeelide valmistamiseks**

4.1.1. *Geeli põhilahus*

Lahustada vees:

4,85 g akrüülamiidi,

0,15 g N,N′-metüleenbisakrüülamiidi (BIS),

48,05 g karbamiidi,

15,00 g 87massiprotsendilist glütserooli,

täiendada ruumalani 100 ml ning säilitada külmikus tumedas klaaspudelis.

▼M2

Märkus: neurotoksilise akrüülamiidi määratletud kaalutiste asemel on parem kasutada müügil olevat akrüülamiidi ja BISi eelvalmistatud lahust. Kui valmislahus sisaldab 30 % massikontsentratsioonis akrüülamiidi ja 0,8 % massikontsentratsioonis BISi, tuleb eespool nimetatud segu valmistamiseks võtta nimetatud kaalutiste asemel 16,2 ml valmislahust. Põhilahuse säilivusaeg on kuni 10 päeva; kui põhilahuse juhtivus on suurem kui 5 μS, tuleb see deioniseerida, segades seda 2 g ioonvahetiga Amberlite MB-3 kolmekümne minuti jooksul ja filtreerides seejärel läbi 0,45 m membraani.

4.1.2. *Geeli lahus*

Segada geeli põhilahus (vt 4.1.1) lisandite ja amfolüütidega (*):

9,0 ml põhilahust;

24 mg β-alaniini;

500 μl amfolüüti, pH 3,5–9,5;

250 μl amfolüüti, pH 5–7;

250 μl amfolüüti, pH 6–8.

Segada geeli lahus ning degaseerida see ultrahelivannis või vaakumis kahe kuni kolme minuti jooksul.

Märkus: geeli lahus valmistada vahetult enne selle valamist kattekilele (vt 6.2).

4.1.3. *Katalüsaatori lahused*

4.1.3.1. N,N,N′,N′-tetrametüületüleendiamiin (TEMED)

4.1.3.2. 40 % massikontsentratsiooniga ammooniumpersulfaadi lahus (PER):

lahustada 800 mg PERi vees ja täiendada ruumalani 2 ml.

Märkus: alati tuleb kasutada värskelt valmistatud PERi lahust.

4.2. **Kontaktvedelik**

Petrool või vedel parafiin

4.3. **Anoodilahus**

Lahustada 5,77 g 85massiprotsendilist fosforhapet vees ja täiendada ruumalani 100 ml.

4.4. **Katoodilahus**

Lahustada 2,00 g naatriumhüdroksiidi vees ja täiendada veega ruumalani 100 ml.

Proovi ettevalmistamine

4.5. **Reaktiivid valgu eraldamiseks**

4.5.1. *Lahjendatud äädikhape (täiendada 25,0 ml jää-äädikhappe ruumala veega ruumalani 100 ml)*

4.5.2. *Diklorometaan*

4.5.3. *Atsetoon*

4.6. **Valke lahustav puhver**

Lahustada vees:

▼M2

5,75 g 87massiprotsendilist glütserooli,

24,03 g karbamiidi,

250 mg ditiotreitooli

ja täiendada ruumalani 50 ml.

Märkus: säilitada külmikus; säilimisaeg kuni üks nädal.

4.7. **Reaktiivid kaseiinide lõhustamiseks plasmiiniga**

4.7.1. *Ammooniumkarbonaatpuhver*

Tiitrida 0,2 mol/l ammooniumvesinikkarbonaadi lahus (1,58 g/100 ml vees, mis sisaldab 0,05 mol/l etüleendiamiintetraatsetaati (EDTA, 1,46 g/100 ml vees), 0,2 mol/l ammooniumkarbonaadi lahusega (1,92 g/100 ml vees, sisaldab 0,05 mol/l EDTAd) kuni pH-ni 8.

4.7.2. *Veise plasmiin (EC. 3.4.21.7) aktiivsusega vähemalt 5 U/ml*

4.7.3. *ε-aminokaproonhappe lahus ensüümi inhibeerimiseks*

Lahustada 2,624 g ε-aminokaproonhapet (6-amino-n-heksaanhapet) 100 ml 40mahuprotsendilises etanoolis.

4.8. **Standardained**

4.8.1. *Laabiga kalgendatud lamba- ja kitsepiimalõssi segust saadud sertifitseeritud etalonaineid, mis sisaldavad 0 % ja 1 % lehmapiima, on võimalik hankida Komisjoni Etalonainete ja Mõõtmiste Instituudist (Commission's Institute for Reference Materials and Measurements, B-2440 Geel, Belgia).*

4.8.2. *0 % ja 1 % lehmapiima sisaldavate laboratoorsete vaheetalonainete valmistamine laabiga kalgendatud pühvlipiimast*

Lõssi saamiseks tsentrifuugida kas pühvli või veise toorpiima 37 °C ja 2 500 g juures 20 minutit. Pärast tsentrifuugianuma ja selle sisu kiiret jahutamist temperatuurini 6–8 °C kõrvaldada ülemine rasvakiht täielikult. 1 %-lise etalonsegu valmistamiseks panna 1 l keeduklaasi 495 ml pühvlipiimalõssi, lisada 5,00 ml lehmapiimalõssi ja reguleerida piimhapet (massikontsentratsioon 10 %) lisades pH-le 6,4. Temperatuur reguleerida väärtusele 35 °C, lisada 100 µl vasika laapi (aktiivsus 1:10 000, ligikaudu 3 000 U/ml), segada üks minut ja jätta keeduklaas alumiiniumfooliumiga kaetuna 35 °C juures üheks tunniks seisma, et lõss kalgenduks. Kui kalgend on moodustunud, külmkuivatada kogu kalgendunud mass, seda eelnevalt homogeniseerimata ja vadakut eraldamata. Jahvatada külmkuivatatud mass peeneks ühtlaseks pulbriks. Nullprotsendiline etalonaine valmistatakse sama meetodi abil puhtast pühvlipiimalõssist. Etalonaineid tuleb säilitada – 20 °C juures.

Märkus: enne etalonainete valmistamist on soovitatav pühvlipiimalõssi puhtust kontrollida plasmiiniga töödeldud kaseiinide isoelektrilise fookustamise teel.

Reaktiivid valgu eraldamiseks

4.9. **Kinnisti**

Lahustada 150 g trikloroäädikhapet vees ja täiendada ruumalani 1 000 ml.

4.10. **Värvi väljapesemise lahus**

Täiendada 500 ml metanooli ja 200 ml jää-äädikhappe segu destilleeritud veega ruumalani 2 000 ml.

▼M2

Märkus: iga päev tuleb valmistada värske värvi väljapesemise lahus. Seda saab valmistada, segades 50mahuprotsendilise metanooli ja 20mahuprotsendilise jää-äädikhappe põhilahuseid võrdsed ruumalad.

4.11. **Värvimislahused**

4.11.1. *Värvimislahus (värvi põhilahus 1)*

Lahustada magnetseguri abil 3,0 g Coomassie-briljantsinist G-250 (C.I. 42655) 1 000 ml 90mahuprotsendilises metanoolis umbes 45 minuti jooksul ja filtreerida läbi kahe keskmise kiirusega toimiva kurdfiltri.

4.11.2. *Värvimislahus (värvi põhilahus 2)*

Lahustada 5,0 g vasksulfaatpentahüdraati 1 000 ml 20mahuprotsendilises äädikhappes.

4.11.3. *Värvimislahus (töölahus)*

Segada vahetult enne värvimist kokku 125 ml kumbagi värvi põhilahust (4.11.1 ja 4.11.2).

Märkus: värvimislahus tuleb valmistada kasutamise päeval.

5. SEADMED

5.1. **Klaasplaadid (265 × 125 × 4 mm), kummirull (laius 15 cm), nivelleerimislaud**

5.2. **Geeli kandekile (265 × 125 mm)**

5.3. **Kattekile (280 × 125 mm). Pikematele servadele panna riba kleeplinti (280 × 6 × 0,25 mm) (vt joonis 1).**

5.4. **Elektrofookustamiskamber jahutusplaadiga (nt 265 × 125 mm) ja sobiva pingeallikaga (≥ 2,5 kV) või automaatne elektroforeesiseade**

5.5. **Tsirkulatsioonkrüostaat, mis võimaldab termostaadiga hoida temperatuuri 12 ± 0,5 °C**

5.6. **Tsentrifuug, mis võimaldab töötada 3 000 g juures**

5.7. **Elektroodribad (≥ 265 mm pikkused)**

5.8. **Plastist tilgapudelid anoodi- ja katoodilahustele**

5.9. **Proovi aplikaatorid (10 × 5 mm, viskoosist või valke väheadsorbeerivast filterpaberist)**

5.10. **Roostevabast terasest või klaasist anumad värvimiseks ja värvi väljapesemiseks (nt 280 × 150 mm instrumendialused)**

5.12. **Reguleeritav varrashomogenisaator (varda diameeter 10 mm, 8 000 – 20 000 pööret minutis)**

5.13. **Magnetsegur**

5.14. **Ultrahelivann**

5.15. **Kilekeevitusaparaat**

5.16. **25 µl mikropipetid**

5.17. **Vaakumtsentrifuug või külmkuivati**

5.18. **Temperatuuridele 35 ja 40 ± 1 °C reguleeritav loksutiga ja termostaadiga vesivann**

▼M2

5.19. **Densitomeeter, mis võimaldab töötada lainepikkusel λ = 634 nm**

6. TÖÖ KÄIK

6.1. **Proovi ettevalmistamine**

6.1.1. *Kaseiinide eraldamine*

Panna 100 ml tsentrifuugianumasse juustu või etalonaine kaalutis, mis on ekvivalentne 5 g kuivmassiga, lisada 60 ml destilleeritud vett ja homogeenida varrashomogenisaatori abil (8 000 – 10 000 pööret minutis). Reguleerida pH lahjendatud äädikhappega (4.5.1) väärtusele 4,6 ja tsentrifuugida (5 minutit, 3 000 g). Rasv ja vadak dekanteerida, jääk homogeenida kiirusel 20 000 pööret minutis 40 ml destilleeritud vees, mille pH on lahjendatud äädikhappega (4.5.1) reguleeritud väärtusele 4,5, lisada 20 ml diklorometaani (4.5.2), homogeenida uuesti ja tsentrifuugida (5 minutit, 3 000 g). Eraldada spaatliga kaseiinikiht, mis jääb vee- ja orgaanilise faasi vahele (vt joonis 2), ning kõrvaldada mõlemad faasid dekanteerimise teel. Homogeenida kaseiin uuesti 40 ml destilleeritud vees (vt eespool) ja 20 ml diklorometaanis (4.5.2) ning tsentrifuugida. Seda protseduuri korrata seni (kaks või kolm korda), kuni mõlemad ekstraheerimisfaasid jäävad värvusetuks. Homogeenida valgujääk 50 ml atsetoonis (4.5.3) ja filtrida läbi keskmise kiirusega toimiva kurdpaberfiltri. Filtrile kogutud jääki pesta kahe eraldi 25 ml atsetoonikogusega, kuivatada õhu käes või lämmastikuvoolus ja hõõruda uhmris peeneks.

Märkus: kuivi kaseiinipreparaate tuleb säilitada – 20 °C juures.

6.1.2. *β-kaseiinide lõhustamine plasmiini abil γ-kaseiinide intensiivistamiseks*

Dispergeerida 25 mg kaseiinipreparaati (6.1.1) 0,5 ml ammooniumkarbonaatpuhvris (4.7.1) ja homogeenida 20 minutit näiteks ultraheliga töötlemise teel. Soojendada temperatuurini 40 °C, lisada 10 µl plasmiini (4.7.2), segada ja inkubeerida 40 °C juures ühe tunni jooksul pidevalt loksutades. Ensüümi inhibeerimiseks lisada 20 µl ε-aminokaproonhappe lahust (4.7.3), seejärel lisada 200 mg tahket karbamiidi ja 2 mg ditiotreitooli.

Märkus: et fookustatud kaseiiniribad tuleksid sümmeetrilisemad, on soovitatav pärast ε-aminokaproonhappe lisamist lahus külmkuivatada ja kuivjääk lahustada 0,5 ml valke lahustavas puhvris (4.6).

6.2. **Karbamiidi sisaldavate polüakrüülamiidgeelide valmistamine**

Niisutada geeli kandekilet (5.2) mõne tilga veega ja rullida see klaasplaadile (5.1), kõrvaldades eralduva vee paberrätiku või lapiga. Vaheribadega (0,25 mm) kattekile (5.3) rullida teisele klaasplaadile samal viisil. Asetada plaat nivelleerimislauale horisontaalasendisse.

Ettevalmistatud deaereeritud geelilahusele (4.1.2) lisada 10 µl TEMEDi (4.1.3.1), segada, lisada 10 µl PERi lahust (4.1.3.2), segada hoolikalt ja valada kohe kattekile keskele ühtlaselt laiali. Asetada geeli kandeplaadi üks serv, kilepind allpool, kattekilega plaadile ja lasta kandeplaat aeglaselt alla, nii et kahe kile vahel moodustub ühtlane mullideta geelikile (joonis 3). Lasta geeli kandeplaat õhukese spaatli abil ettevaatlikult

▼M2

lõpuni alla ja asetada selle peale raskuseks veel kolm klaasplaati. Umbes 60 minuti pärast, kui polümerisatsioon on lõppenud, eemaldada kergelt klaasplaate koputades kandekilele polümeriseerunud geel koos kattekilega. Kandekile väline pind puhastada hoolikalt geelijääkidest ja karbamiidist. Kande- ja kattekile vahel olev geel keevitada kiletorusse ja säilitada külmikus (säilivusaeg kuni kuus nädalat).

Märkus: kleepribadega kattekilet võib kasutada korduvalt. Kui proove on vähe või kasutatakse automaatset elektroforeesiseadet, võib polüakrüülamiidgeeli lõigata väiksemateks tükkideks (kaks geeli 4,5 × 5 cm).

6.3. **Isoelektriline fookustamine**

Reguleerida jahutustermostaat temperatuurile 12 °C. Geeli kandekile väline pind puhastada petrooliga, lasta jahutusploki keskele mõned tilgad petrooli (4.2). Seejärel rullida geel selle peal lahti nii, et kandekile jääks allapoole ega tekiks mulle. Pühkida liigne petrool ära ja eemaldada kattekile. Niisutada elektroodribad elektroodilahustega (4.3, 4.4), lõigata geeliga ühepikkuseks ja asetada kohale (elektroodide vahekaugus 9,5 cm).

Isoelektrilise fookustamise tingimused

6.3.1. *Geeli suurus 265 × 125 × 0,25 mm*

Etapp	Aeg (min)	Pinge (V)	Voolutugevus (mA)	Võimsus (W)	Volttunnid (Vh)
1. Eelfookustamine	30	maksimaalselt 2 500	maksimaalselt 15	konstantselt 4	u 300
2. Proovi fookustamine ([1])	60	maksimaalselt 2 500	maksimaalselt 15	konstantselt 4	u 1 000
3. Lõppfookustamine	60	maksimaalselt 2 500	maksimaalselt 5	maksimaalselt 20	u 3 000
	40	maksimaalselt 2 500	maksimaalselt 6	maksimaalselt 20	u 3 000
	30	maksimaalselt 2 500	maksimaalselt 7	maksimaalselt 25	u 3 000

([1]) Proovi pealekandmine: pärast eelfookustamist (1. etapp) pipettida 18 µl proovi ja standardlahust proovi aplikaatoritele (10 × 5 mm), asetada need 1 mm vahedega geelile, pikisuunas 5 mm kaugusele anoodist, ja vajutada kergelt. Fookustada eelpool nimetatud tingimustel ja eemaldada proovi aplikaatorid ettevaatlikult pärast 60minutilist proovi fookustamist.

Märkus: kui geeli paksust või laiust muudetakse, tuleb voolutugevust ja võimsust reguleerida sellele vastavalt (nt 265 × 125 × 0,5 mm geeli puhul tuleb voolutugevust ja võimsust kahekordistada).

6.3.2. *Automaatse elektroforeesiseadme pingeprogrammi näide (kaks 5,0 × 4,5 cm geeli; elektroodid on geelile asetatud vahetult, ilma elektroodribadeta)*

Etapp	Pinge	Voolutugevus	Võimsus	Temperatuur	Volttunnid
1. Eelfookustamine	1 000 V	10,0 mA	3,5 W	8 °C	85 Vh
2. Proovi fookustamine	250 V	5,0 mA	2,5 W	8 °C	30 Vh
3. Fookustamine	1 200 V	10,0 mA	3,5 W	8 °C	80 Vh
4. Fookustamine	1 500 V	5,0 mA	7,0 W	8 °C	570 Vh

▼M2

Proovi aplikaator asetada kohale 2. etapis, kui protsess on kestnud 0 volttundi.

Proovi aplikaator eemaldada 2. etapis, kui protsess on kestnud 30 volttundi.

6.4. **Valkude värvimine**

6.4.1. *Valkude kinnistamine*

Pärast pinge väljalülitamist eemaldada viivitamatult elektroodribad ja asetada geel kohe värvimis-/pesemisküvetti, millesse on valatud 200 ml kinnistit (4.9). Hoida geeli kinnistis 15 minutit, loksutada pidevalt.

6.4.2. *Geeli pesemine ja värvimine*

Nõrutada kogu kinnisti välja ja pesta geeli kaks korda 100 ml värvi väljapesemise lahusega (4.10), iga kord 30 sekundit. Valada värvi väljapesemise lahus ära ja asendada 250 ml värvimislahusega (4.11.3). Lasta geelil värvuda 45 minutit, lahust ettevaatlikult loksutades.

6.4.3. *Värvi väljapesemine geelist*

Valada värvimislahus välja, pesta geeli kaks korda 100 ml värvi väljapesemise lahusega (4.10), seejärel loksutada 200 ml värvi väljapesemise lahusega 15 minutit, korrata värvi väljapesemisetappi vähemalt 2–3 korda, kuni saadakse selge värvitu foon. Seejärel loputada geeli destilleeritud vees (2 × 2 minutit) ja lasta sellel õhu käes kuivada (2–3 tundi) või kuivatada flööniga (10–15 minutit).

Märkus 1: kinnistada, pesta, värvida ja värvi välja pesta tuleb 20 °C juures. Kõrgemat temperatuuri mitte kasutada.

Märkus 2: kui eelistatakse värvimist tundlikuma hõbedaga (nt Silver Staining Kit, Protein, Pharmacia Biotech, Code nr 17-1150-01), tuleb plasmiiniga töödeldud kaseiiniproove lahjendada kuni kontsentratsioonini 5 mg/ml.

7. HINDAMINE

Hindamiseks võrreldakse uuritava proovi valgumustreid etalonainete mustriga samal geelil. Lehmapiima olemasolu juustus, mis on valmistatud lamba-, kitse- või pühvlipiimast või lamba-, kitse- ja pühvlipiima segust, tehakse kindlaks γ_2- ja γ_3-kaseiini järgi, mille isoelektrilised punktid on pH 6,5 ja pH 7,5 vahel (joonised 4a, 4b ja 5). Avastamispiir on alla 0,5 %.

7.1. **Visuaalne hindamine**

Lehmapiima koguse visuaalseks hindamiseks on soovitav reguleerida proovide ja etalonainete kontsentratsioonid selliseks, et lamba-, kitse- ja/või pühvlipiima γ_2- ja γ_3-kaseiini ribade intensiivsus oleks ühesugune (vt γ_2 E, G, B ja γ_3 E, G, B joonistel 4a, 4b ja 5). Sel juhul saab uuritava proovi lehmapiimasisaldust (mis võib olla suurem või väiksem kui 1 % või võrdne 1 %ga) hinnata otse, võrreldes lehmapiima γ_3- ja γ_2-kaseiini ribade intensiivsusi (vt γ_3 C ja γ_2 C joonistel 4a, 4b ja 5) 0- ja 1-protsendiliste etalonainete (lammas, kits) või laboratoorse vaheetalonaine (pühvel) vastavate intensiivsustega.

7.2. **Densitomeetriline hindamine**

Võimaluse korral tuleks lehmapiima γ_2- ja γ_3-kaseiinile vastavate piikide pindalade suhted lamba-, kitse- ja pühvlipiima vastavate piikide pindaladesse (joonis 5) määrata densitomeetriliselt (5.19). Neid suhteid võrreldakse γ_2- ja γ_3-kaseiinile vastavate piikide pindalade suhetega samal geelil analüüsitud 1-protsendiliste etalonainete (lammas, kits) või laboratoorse vaheetalonaine (pühvel) puhul.

▼**M2**

Märkus: meetod toimib rahuldavalt, kui 1-protsendilise etalonaine puhul saadakse nii lehma γ_2- kui ka γ_3-kaseiini olemasolu kohta selge kinnitus, kuid 0-protsendilise etalonaine puhul seda ei saada. Kui selliseid tulemusi ei saada, tuleb määramisprotsessi optimeerida, pidades täpselt kinni meetodi tingimustest kõigis üksikasjades.

Proov loetakse positiivseks, kui nii lehma γ_2- kui ka γ_3-kaseiini ribade intensiivsused või piikide pindalad on samaväärsed või suuremad kui 1-protsendilise etalonaine vastavad näitajad.

8. KIRJANDUS

Addeo, F., Moio, L., Chianese, L., Stingo, C., Resmini, P., Berner, I, Krause, I., Di Luccia, A., Bocca A. Use of plasmin to increase the sensitivity of the detection of bovine milk in ovine and/or caprine cheese by gel isoelectric focusing of γ_2-caseins. Milchwissenschaft, 45, 708–711 (1990).

Addeo, F., Nicolai, M.A., Chianese, L., Moio, L., Spagna Musso, S., Bocca, A., Del Giovine, L. A control method to detect bovine milk in ewe and water buffalo cheese using immunoblotting. Milchwissenschaft, 50, 83–85 (1995).

Krause, I., Berner, I., Klostermeyer, H. Sensitive detection of cow milk in ewe and goat milk and cheese by carrier ampholyte – and carrier ampholyte/immobilized pH gradient – isoelectric focusing of γ-caseins using plasmin as signal amplifier. Electrophoresis-Forum, 89 (B. J. Radola, ed.) lk 389-393, Bode-Verlag, München (1989).

Krause, I., Belitz, H.-D., Kaiser, K.-P. Nachweis von Kuhmilch in Schaf and Ziegenmilch bzw. -käse durch isoelektrische Fokussierung in harnstoffhaltigen Polyacrylamidgelen. Z. Lebensm. Unters. Forsch., 174, 195–199 (1982).

Radola, B.J. Ultrathin-layer isoelectric focusing in 50–100 μm polyacrylamide gels on silanised glass plates or polyester films. Electrophoresis, 1, 43–56 (1980).

Joonis 1

Kattekile skeem

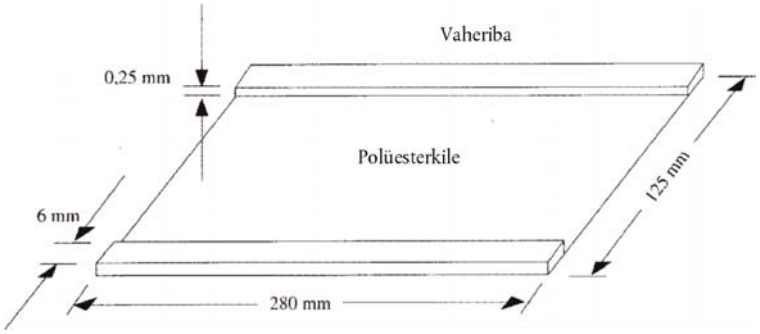

▼M2

Joonis 2

Kaseiinikiht, mis jääb pärast tsentrifuugimist ujuma vee- ja orgaanilise faasi vahele

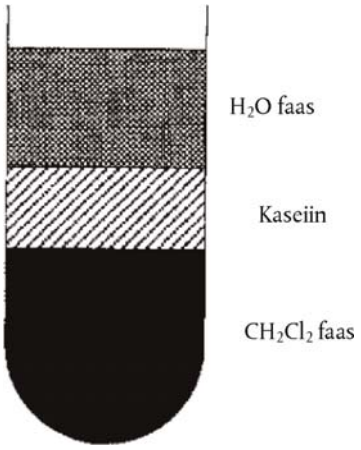

Joonis 3

Üliõhukese polüakrüülamiidgeeli valmistamine pressimismeetodil

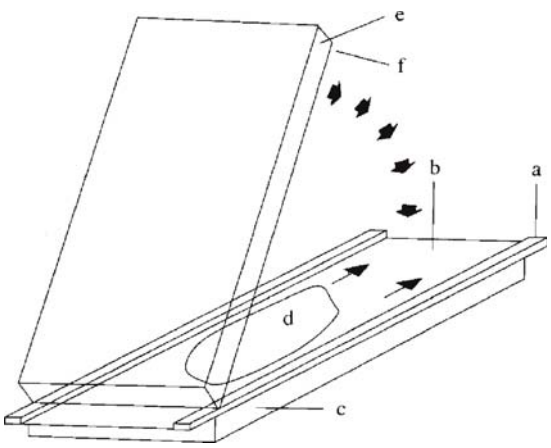

a = vaheriba (0,25 mm); b = kattekile (5.3); c, e = klaasplaadid (5.1); d = geelilahus (4.1.2); f = geeli kandekile (5.2)

▼M2

Joonis 4a

Erineva lehmapiimasisaldusega lamba- ja kitsepiimajuustust eraldatud ja plasmiiniga töödeldud kaseiinide isoelektriline fookustamine

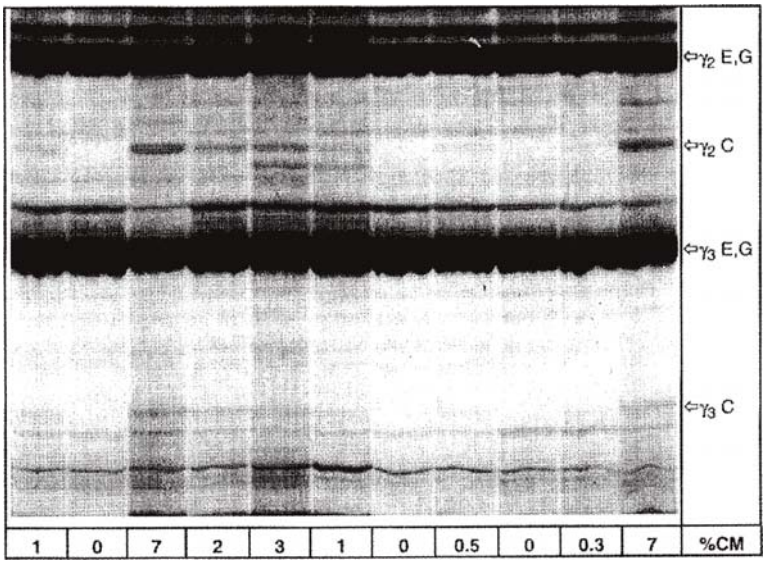

% CM = lehmapiima protsent, C = lehm, E = lammas, G = kits

Kujutatud on isoelektriliselt fookustatud geeli ülemist poolt.

Joonis 4b

Erineva lehmapiimasisaldusega lamba-, kitse- ja pühvlipiimasegu juustust eraldatud ja plasmiiniga töödeldud kaseiinide isoelektriline fookustamine

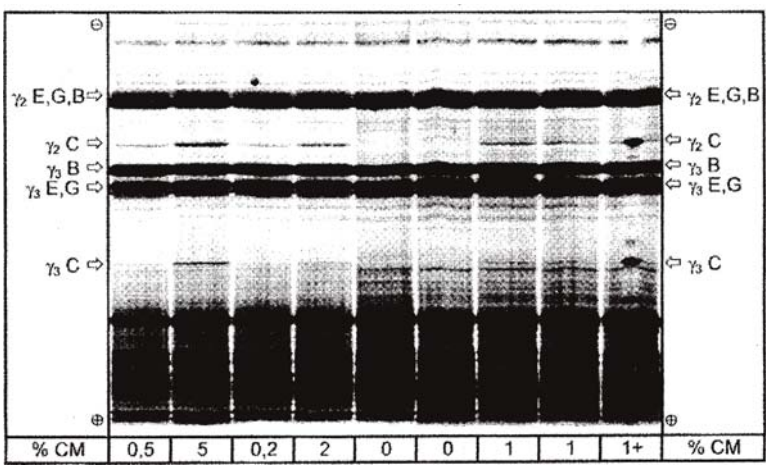

% CM = lehmapiima protsent; 1+ = proov, mis sisaldab 1 % lehmapiima ja millele on lisatud puhast veise kaseiini (spektri keskosas). C = lehm, E = lammas, G = kits, B = pühvel.

Kujutatud on isoelektriliselt fookustatud geel kogu lahutusala ulatuses.

▼M2

Joonis 5

Etalonainete (STD) ning lamba- ja kitsepiima segust valmistatud juustu proovide densitogrammide superpositsioon pärast isoelektrilist fookustamist.

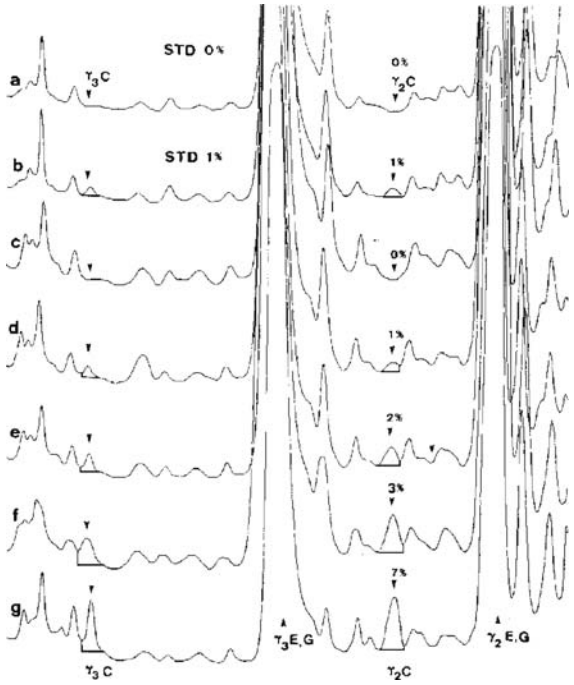

a,b = standardained, mis sisaldavad 0 ja 1 % lehmapiima; c-g = juustuproovid, mis sisaldavad 0, 1, 2, 3 ja 7 % lehmapiima. C = lehm, E = lammas, G = kits.

Isoelektriliselt fookustatud geeli ülemist poolt skanniti lainepikkusel λ = 634 nm.

▼**M2**

IX LISA

Analüüsi hindamine

1. **Kvaliteedi tagamine**

   Analüüsid tehakse vastavalt määruse (EÜ) nr 882/2004 (**) artiklile 12 määratud või liikmesriikide pädevate asutuste määratud laborites.

2. **Proovi võtmine ja analüüsitulemuste vaidlustamise**

1. Proovi võtmine toimub asjaomast toodet käsitleva eeskirja kohaselt. Kui selgesõnalisi eeskirju ei ole, järgitakse juhiseid, mis on esitatud standardis ISO 707 – Piim ja piimatooted – Proovi võtmine.

2. Laboratoorse analüüsi tulemuste protokoll peab sisaldama piisavalt teavet, et tulemusi oleks võimalik hinnata vastavalt liitele.

3. Liidu õigusaktidega ette nähtud analüüside jaoks tuleb võtta kordusproovid.

4. Kui tulemuste üle tekib vaidlus, laseb makseasutus toote kõnealuse analüüsi uuesti teha ning kulub katab kaotanud pool.

   Eespool kirjeldatud analüüsid tehakse tingimusel, et toote pitseeritud kordusproovid on kättesaadavad ning need on pädevate asutuste poolt asjakohaselt ladustatud. Tootja saadab makseasutusele taotluse analüüsi tegemiseks seitsme tööpäeva jooksul pärast esimese analüüsi tulemustest teada saamist. Analüüsi teeb makseasutus 21 tööpäeva jooksul pärast taotluse saamist.

5. Kordusanalüüsi tulemus on lõplik.

6. Kui ettevõtja suudab viie tööpäeva jooksul pärast proovi võtmist tõendada, et proovi ei võetud õigesti, tuleb võimaluse korral võtta kordusproov. Kui kordusproovi ei ole võimalik võtta, tuleb analüüsitud tootepartii heaks kiita.

▼M2

Liide

Tootepartii piirnormile vastavuse hindamine

1. **Põhimõte**

Kui riikliku sekkumise ja eraladustusabi käsitlevates õigusaktides on sätestatud üksikasjalik proovi võtmise kord, siis seda korda järgitakse. Kõikidel muudel juhtudel kontrollitakse esitatud tootepartiid vähemalt 3 juhuslikult valitud prooviühikust koosneva prooviga. Võib teha liitproovi. Saadud tulemuse võrdlemiseks sätestatud piirnormidega arvutatakse 95 % usaldusvahemik välja kahekordse standardhälbena, kusjuures asjakohane standardhälve sõltub sellest, kas 1) meetod on väärtuste σ_r ja σ_R osas rahvusvaheliselt valideeritud või 2) laborisisesel valideerimisel on välja arvutatud sisemine korratavus. See usaldusvahemik võrdsustatakse tulemuse mõõtemääramatusega.

2. **Meetod on rahvusvaheliselt valideeritud**

Sel juhul on korduvuse standardhälve σ_r ja korratavuse standardhälve σ_R kindlaks määratud ning labor saab tõendada vastavust valideeritud meetodi sobivuskriteeriumidele.

Arvutatakse korratud mõõtmiste arvu n aritmeetiline keskmine $\bar{x}$.

$\bar{x}$ Laiendmääramatus ($k = 2$) arvutatakse järgmiselt:

$$U = 2\sqrt{\sigma_R^2 - \frac{n-1}{n}\sigma_r^2}$$

Kui mõõtmise lõpptulemuse x arvutamiseks kasutatakse ühte järgmistest valemitest: $x = y_1 + y_2$, $x = y_1 - y_2$, $x = y_1 \cdot y_2$ või $x = y_1/y_2$, tuleb standardhälbed ühendada tavapäraste meetoditega.

Tootepartii loetakse sätestatud ülemisele piirnormile UL mittevastavaks, kui

$\bar{x} - U > UL$;

muudel juhtudel loetakse see piirnormile UL vastavaks.

Tootepartii loetakse sätestatud alumisele piirnormile LL mittevastavaks, kui

$\bar{x} + U < LL$;

muudel juhtudel loetakse see piirnormile LL vastavaks.

3. **Laborisisene valideerimine laborisisese korratavuse standardhälbe väljaarvutamisega**

Kui kasutatakse käesolevas määruses määratlemata meetodeid ja täpsuspiirid ei ole kindlaks määratud, tuleb läbi viia laborisisene valideerimine. Selleks tuleb laiendmääramatuse U arvutamise valemis kasutada σ_r ja σ_R asemel laborisisese korduvuse standardhälvet s_{ir} ja laborisisese korduvuse standardhälvet s_{iR}.

▼**M2**

Piirnormile vastavuse hindamisel järgitavad eeskirjad on sätestatud punktis 1. Kui leitakse, et tootepartii ei vasta sätestatud piirnormile, tuleb mõõtmist korrata käesolevas määruses kirjeldatud meetodi abil ning hinnata tulemust vastavalt punktile 1.

(*) Tooted Ampholine® pH 3,5–9,5 (Pharmacia) ja Resolyte® pH 5–7 ja pH 6–8 (BDH, Merck) sobivad eriti hästi γ-kaseiinide nõutud lahutustaseme saavutamiseks.

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks (ELT L 165, 30.4.2004, lk 1).